សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

Université Royale De Droit et des Sciences Economiques

Royal University of law and Economics

6

សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

វិធានការនិរន្តរាយ

ស្រាវជ្រាវពីថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៤ ដល់ ថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៤

ស្រាវជ្រាវដោយ

និស្សិតឈ្មោះ ៖ **កញ្ញា ឈៀក សុផា**

លោក សំ សុគន្ធមុធា

ណែនាំដោយ

លោក តា សុទ្ធា

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ **នីតិសាស្ត្រ**

ជំនាន់ទី ២៤

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០២០

ឆ្នាំសរសេរសារណា ២០២៤

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

r r r[sss

យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ឈ្មោះ **ឈៀក សុផា** និងឈ្មោះ**សំ សុគន្ធមុធា** ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ **នីតិសាស្រ្ត** នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្រ្ត និងវិទ្យាសាស្រ្តសេដ្ឋកិច្ច ឆ្នាំសិក្សា ២០២០-២០២៤ ជំនាន់ទី២៤ ។

យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជូនចំពោះ **លោកឪពុក** និង **អ្នកម្តាយ** ជាទីគោរព ដែលលោកទាំងពីរមានគុណដល់ធំបំផុតគ្មានអ្វីប្រៀបផ្ទឹម និងមិនអាចកាត់ថ្លៃបានឡើយ ព្រោះលោកទាំងពីរ ជាអ្នកមានគុណដែលបានផ្តល់កំណើតចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា ផ្តល់ភាពកក់ក្តៅដល់រូបកូន ព្រមទាំងទំនុកបម្រុង សព្វគ្រប់ទាំងអស់ឱ្យកូនចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលកូននៅក្នុងផ្ទៃម្តាយរហូតដល់ពេញវ័យ ។ មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ លោកទាំងពីរបានអប់រំណែនាំ ទូន្មានប្រៀនប្រដៅកូនឱ្យចេះដឹងល្អខុសត្រូវធ្វើជាមនុស្សល្អនៅក្នុងសង្គមដែល ពោរពេញទៅដោយចិត្តមេត្តា សណ្តោះប្រណីដល់រូបកូនទាំងពីរ ព្រមទាំងបានជំរុញទឹកចិត្តឱ្យកូនខិតខំប្រឹង ប្រែងសិក្សារៀនសូត្រ ដោយបានបញ្ជូនកូនទៅសាលារៀន ព្រមទាំងឧបត្ថម្ភកូន គ្រប់បែបយ៉ាងទាំងអស់ ។ សូមជូនពរដល់អ្នកមានគុណទាំងអស់ មានសុខភាពល្អ អាយុយឺនយូរជៀសផុតពីជម្ងឺទាំងឡាយ ។

យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ សូមថ្លែងអំណរគុណដល់ **ឯកឧត្តមបណ្ឌិត លុយ ចន្ធា ជាសាកល វិទ្យាធិការ និងសាកលវិទ្យាធិការរង លោក លោកស្រី សាស្រ្តាចារ្យនៃសាកលវិទ្យាល័យ ភូមិន្ទនីតិសាស្រ្ត និងវិទ្យាសាស្រ្តសេដ្ឋកិច្ច** ដែលបានខិតខំអស់ពីកម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត ក្នុងការ ដឹកនាំ គ្រប់គ្រង ជ្រោមជ្រែង បង្ហាត់បង្រៀន និងចែករំលែកចំណេះដឹងជូនសិស្សនិស្សិតកន្លងមក ។

សូមថ្លែងអំណរគុណដល់ **លោក តា សុទ្ធា** ដែលជាគ្រូដឹកនាំដោយលោកបានខិតខំប្រឹងប្រែងយក ចិត្តទុកដាក់ និងផ្តល់ជាគំនិតក្នុងការជួយ ដោយអស់ពីកម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត ក្នុងការដឹកនាំ គ្រប់គ្រងជួយ សម្របសម្រួលយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ រហូតដល់សារណានេះបានលេចចេញជារូបរាង ។

ជាទីបញ្ចប់យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់សង្ឃឹមថា សៀវភៅសារណាមួយក្បាលនេះ នឹងជួយដល់មិត្តៗនិស្សិត ដែលមានបំណងចង់ពង្រឹងចំណេះដឹងបន្ថែម ។ សូមសម្តែងសេចក្តីគោរពថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ចំពោះអ្នកមានគុណដែលបានជួយជ្រោមជ្រែងដល់យើងខ្ញុំទាំងពីរជាពិសេសសូមប្រសិទ្ធពរជ័យសិរីសួស្តី វិបុលសុខ បវរមហាប្រសើរដល់លោកអ្នកមានគុណទាំងអស់មានសុខភាពមាំមួន ទទួលបានជោគជ័យគ្រប់ ភារកិច្ច និងមានពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ **អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ** កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ។

អារម្ភកថា

r r r[sss

សៀវភៅដែលលោកអ្នកកំពុងតែកាន់ក្នុងដៃនេះ គឺជាវណ្ណៈកម្មរបស់ពួកយើងខ្ញុំជានិស្សិតបរិញ្ញាបត្រផ្នែក **នីតិសាស្ត្រ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច** ដែលពួកយើងខ្ញុំបានខិតខំព្យាយាម ស្រាវជ្រាវឡើង ដើម្បីទុកជាស្នាដៃសម្រាប់លោកអ្នក ។ ពួកយើងខ្ញុំបានព្យាយាមស្រាវជ្រាវនេះឡើងដោយពួកយើងបានសម្រេចចិត្ត ក្នុងការជ្រើសរើសយកការសរសេរសារណាបញ្ចប់ការសិក្សា ជំនួសការប្រឡងចេញវិញ ។ ការសរសេរសារណាយើងខ្ញុំបានខិតខំសិក្សាស្រាវជ្រាវ សរសេរឡើងជាសមិទ្ធិផលមួយក្នុងការចែករំលែកចំណេះដឹង ។

យើងខ្ញុំបានជ្រើសរើស ប្រធានបទ **វិធានការនិរន្តរាយ** នេះឡើងពីព្រោះយើងខ្ញុំបានសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដោយយកចិត្តទុកដាក់ និងមានចិត្តចង់យល់ចង់ដឹងបន្ថែមអំពី វិធានការនិរន្តរាយ នេះដើម្បីទុកជាស្នាដៃដើម្បីទុកឱ្យប្អូនៗ ជំនាន់ក្រោយបានធ្វើការសិក្សាបន្ថែម និងសម្រាប់ធ្វើការរៀនសូត្រ ។ ទោះជានៅក្នុងការសរសេរសារណាបញ្ចប់ការសិក្សា យើងខ្ញុំបានខិតខំពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏នៅតែមានការភ្លាំងភ្លាត់ខុសឆ្គងខ្លះៗ ដោយអចេតនាជាពុំខាន។

ដូច្នេះយើងខ្ញុំ សូមអភ័យទោសពី សំណាក់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ សាស្ត្រាចារ្យ អ្នកអាន ដោយការគោរពស្មោះត្រង់ពីពួកយើងខ្ញុំនូវរាល់កំហុសខុសឆ្គងទាំងឡាយណាដែលអាចកើតចេញដោយអចេតនា និងសូមខន្តីអភ័យទោសដោយការគោរព ហើយយើងខ្ញុំទទួលស្វាគមន៍ក្នុងការរិះគន់បែបស្ថាបនាដើម្បីកែលម្អបន្ថែមនូវមតិយោបល់ដើម្បីទទួលបាននូវកិច្ចការសារណាបញ្ចប់ការសិក្សាមួយដ៏ល្អ ។

ជាចុងបញ្ចប់យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ជានិស្សិតផ្នែក **នីតិសាស្ត្រ** ជំនាន់ទី២៤ ឆ្នាំសិក្សា ២០២០-២០២៤ **នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច** យើងខ្ញុំមានចិត្តសប្បាយរីករាយ ក្នុងការយកប្រធានបទនេះ មកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវឡើង ដើម្បីជាស្នាដៃសម្រាប់សាលា មិត្តអ្នកអាន និងខ្លួនឯងផ្ទាល់។ យើងខ្ញុំទាំងពីរសូមប្រសិទ្ធពរដល់មិត្តអ្នកអានទាំងអស់ ដែលជា លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ក៏ដូចជាប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរគ្រប់រូបឱ្យជួបប្រទះតែ សំណាងល្អ សុខភាពល្អ និងទទួលបានជោគជ័យក្នុងជីវិតគ្រប់ភារកិច្ចទាំងអស់ ។

មាតិកា

ទំព័រ

សេចក្តីផ្តើម ១

ជំពូកទី១

អំពីចៅក្រមស៊ើបសួរ

ផ្នែកទី១ សញ្ញាណទូទៅនៃចៅក្រមស៊ើបសួរ ៦

១.១. សញ្ញាណគតិយុត្ត ៦

១.២. សមត្ថកិច្ចដែនដី ៨

ផ្នែកទី២ សិទ្ធិអំណាចដែលនាំឱ្យមានការបើកការស៊ើបសួរ ៨

២.១. ការកម្រិតសិទ្ធិអំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ៩

២.២. ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ៩

២.៣. ពាក្យបណ្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីតាមផ្លូវអន្តរាគមន៍ ១០

ជំពូកទី២

វិធានការនិរន្តរាយការរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ផ្នែកទី១ សញ្ញាណទូទៅនៃវិធានការនិរន្តរាយ ១២

១.១. គោលបំណងនៃវិធានការនិរន្តរាយ ១៣

១.២. អានុភាពនៃវិធានការនិរន្តរាយ ១៣

ផ្នែកទី២ ការធានាឱ្យមានវត្តមាននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ១៣

២.១. ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ១៤

២.១.១. គោលបំណង ១៤

២.១.២. លក្ខខណ្ឌនៃដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ១៤

២.១.៣. ការអនុវត្ត ១៤

២.២. ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ១៥

២.២.១. គោលបំណង ១៥

២.២.២. លក្ខខណ្ឌនៃដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ១៥
២.២.៣. ការអនុវត្ត........ ១៥
២.៣. ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន **១៦**
២.៣.១. គោលបំណង........ ១៦
២.៣.២. លក្ខខណ្ឌនៃដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន ១៦
២.៣.៣. ការអនុវត្ត ១៧
២.៤. ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន **១៨**
២.៤.១. គោលបំណង ១៨
២.៤.២. លក្ខខណ្ឌនៃដីកាបង្គាប់ឃុំខ្លួន........ ១៨
២.៤.៣. ការអនុវត្ត........ ១៩
ផ្នែកទី៣ ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន **១៩**
៣.១. និយមន័យ........ **១៩**
៣.២. ជម្រើសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ **២០**
៣.២.១. ការមិនឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទ ២០
៣.២.២. ការឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទជាបណ្តោះអាសន្ន ២០
៣.៣. លក្ខខណ្ឌ និងមូលហេតុនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន........ **២១**
៣.៣.១. លក្ខខណ្ឌ ២១
៣.៣.២. មូលហេតុ ២១
៣.៤. ថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន **២២**
៣.៤.១.ជនត្រូវចោទពី បទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ ឬ បទឧក្រិដ្ឋសង្គ្រាម ២២
៣.៤.២ ជនត្រូវចោទពីបទឧក្រិដ្ឋ........ ២៣
៣.៤.៣ ជនត្រូវចោទពីបទមជ្ឈិម ២៣
៣.៥. ការដោះលែងជនត្រូវចោទឱ្យនៅក្រៅឃុំ **២៣**

៣.៥.១.តាមរយៈចៅក្រមស៊ើបសួរ **២៤**

៣.៥.២.តាមរយៈព្រះរាជអាជ្ញា **២៥**

៣.៥.៣. តាមពាក្យសុំដោះលែងនៅក្រៅឃុំរបស់ជនត្រូវចោទ ឬមេធាវីជនត្រូវចោទ **២៥**

ជំពូកទី៣

ការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ

ផ្នែកទី១. គោលការណ៍នៃការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ **២៧**

១.១. លក្ខខណ្ឌ **២៧**

១.២. គោលដៅ **២៨**

១.៣. នីតិវិធី **២៩**

ផ្នែកទី២ បុគ្គលដែលអាចកែប្រែការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ..................... **២៩**

២.១. តាមបណ្ដឹងសុំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា **៣០**

២.២. តាមបណ្ដឹងសុំរបស់ជនត្រូវចោទ **៣០**

២.៣. ការគេចវេសពីកាតព្វកិច្ច **៣១**

សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន **៣២**

អនុសាសន៍ **៣៤**

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

សេចក្តីផ្តើម

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ហា

នៅក្នុងសង្គមខ្មែរយើងសព្វថ្ងៃ ប្រជាពលរដ្ឋស្ទើរគ្រប់រូបសុទ្ធតែយល់ថាវាជាការចាំបាច់ណាស់ដែលត្រូវធ្វើឱ្យមានការយល់ដឹងអំពីវិធាននៃច្បាប់ ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្ត ។ ព្រោះថាគ្រប់សង្គមក្នុងសម័យទំនើបទាំងអស់ សុទ្ធតែត្រូវប្រឈមមុខនឹងការយល់ដឹង និងការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ ដើម្បីដឹកនាំគ្រប់គ្រងធានាឱ្យមានសន្តិភាពសង្គម។ ដើម្បីមានការទាក់ទងគ្នានៅក្នុងសង្គមប្រកបដោយរបៀបរៀបរយល្អ នោះថ្នាក់ដឹកនាំសង្គមជាតិនីមួយៗ តែងតែខិតខំព្យាយាមរិះរកនូវគ្រប់គោលនយោបាយនិងវិធីសាស្ត្រជាច្រើន ដើម្បីរួបរួមថែរក្សា ក៏ដូចជាការពារទប់ស្កាត់នូវអំពើអវិជ្ជមាន និងអសន្តិសុខដែលអាចកើតមានឬ ប៉ះពាល់ទៅដល់ការរស់នៅ រវាងទំនាក់ទំនងគ្នានៅក្នុងសង្គម រួមទាំងភាពរបៀបរៀបរយនៅក្នុងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃនៅក្នុងសង្គមជាតិទាំងមូល។ ជាក់ស្តែងនៅក្នុងប្រទេសនីមួយៗ នៅក្នុងសកលលោកនេះពួកគេទាំងអស់នោះតែងតែបង្កើត និងស្វែងរកវិធីសាស្ត្រថ្មីៗ កម្មវិធីនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រផ្សេងៗ ហើយជាពិសេសនោះគឺ វិធានច្បាប់ ដែលសម្រាប់ប្រឆាំងទៅនឹងអំពើអវិជ្ជមានដែលប្រព្រឹត្តផ្ទុយពីច្បាប់ ហើយអាចនិយាយបានថា ជាបទល្មើសដែលបានកើតមាននៅក្នុងសង្គមរបស់ពួកគេ ។ វិធានច្បាប់នេះបានដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការរៀបចំ ប្រទេសជាតិឱ្យមានសុខសុវត្ថិភាព សន្តិសុខ និងមានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អ ។ តួយ៉ាងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើង បន្ទាប់ពីសង្គ្រាមត្រូវបានបញ្ចប់មក វិស័យច្បាប់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាទទួលបានការរីកចម្រើនលូតលាស់ និងវិវត្តន៍ទៅមុខកាន់តែល្អប្រសើរពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃផងដែរ ។ ជាការពិតណាស់នៅក្នុងសង្គមជាតិកម្ពុជា ដើម្បីរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់អង្គការនីតិបញ្ញត្តិបានបង្កើត និងអនុម័តច្បាប់ជាច្រើនក្នុងការបង្ការការពាររួមទាំងប្រឆាំងទប់ស្កាត់នូវអំពើជាបទល្មើសដែលកើតមាន ។ ហើយចំពោះវិធានច្បាប់ដែលមានអានុភាពក្នុងការអនុវត្តទៅលើជីវភាពប្រចាំថ្ងៃនោះ គឺវិធានច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌដែលបានចែងអំពីបទល្មើស និងទោសនៅក្នុងនោះ ។ ចំពោះក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១១០៩/០២២ ចុះ នៅថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ ។ ជាងនេះទៅទៀតនោះនៅក្នុងក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានេះបានកំណត់នូវគោលការណ៍ទូទៅដើម្បីអនុវត្ត ក៏ដូចជាបានចែងអំពីបទល្មើសជាច្រើនដែលរាប់ចាប់ពីបទលហុបទមជ្ឈិម និងបទឧក្រិដ្ឋ ដែលបានចែកចេញជា ៦ គន្ថី និង ៦៧២ មាត្រា សុទ្ធសឹងតែបានកំណត់នូវអំពើជាបទល្មើស ដែលតែងតែកើតឡើងនៅក្នុងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃក្នុងសង្គម ។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ ដើម្បីមានភាពងាយស្រួលក្នុងការអនុវត្តក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពល្អ និងដំណើរការនីតិវិធីក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូននោះ ក៏បានបង្កើតនូវក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដែលត្រូវបានអនុម័តឱ្យប្រើប្រាស់នៅថ្ងៃទី០៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ ។ គោលបំណងនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌគឺដើម្បីកំណត់អំពីវិធានទាំងឡាយណា

ដែលត្រូវគោរព និងប្រព្រឹត្តតាមដោយហ្មត់ចត់បំផុតដើម្បីកំណត់ឱ្យច្បាស់នូវអត្ថិភាព នៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ។ យោងតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនោះយើងសង្កេតឃើញថាមានការតាក់តែង ទាក់ទងទៅនឹងនីតិវិធីក្នុងការដោះស្រាយ ក៏ដូចជាការអនុវត្តនៅពេលមានបទល្មើសបានកើតឡើង។ នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនេះ គឺជាសំណុំវិធានដែលបានគ្រប់គ្រងទៅលើការរៀបចំការប្រព្រឹត្តទៅ និងការវិនិច្ឆ័យនៃរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌដើម្បីធានានូវប្រសិទ្ធភាពនៃដំណើរនីតិវិធីរបស់តុលាការ រួមទាំងការស្វែងរកយុត្តិធម៌ជូនប្រជាពលរដ្ឋ ។ លើសពីនេះទៅទៀតនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងសម្រាប់គោលដៅដូចជា ការទាក់ទងទៅដល់ការកំណត់របស់សមត្ថកិច្ច និងការប្រព្រឹត្តិទៅរបស់យុត្តាធិការព្រហ្មទណ្ឌ ដែលយើងហៅថាតុលាការព្រហ្មទណ្ឌ ។ ពិសេសជាងនេះនោះ គឺទាក់ទងទៅនឹងការពិនិត្យទៅបែបបទនៃនីតិវិធី ការចោទប្រកាន់បទល្មើស ការស្រាវជ្រាវបទល្មើស ការស្វែងរកភស្តុតាង ការស៊ើបសួរ ព្រមទាំងនីតិវិធីនៃការជំនុំជម្រះផងដែរ ។ ដូចនេះនិយាយជារួមមកគោលបំណងធំបំផុតរបស់នីតិព្រហ្មទណ្ឌ គឺធានានូវការបង្ក្រាបដោយមានប្រសិទ្ធភាពផង រួមទាំងធានានូវសិទ្ធិសេរីភាពរបស់បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធផងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀតនោះ ដំណើរការនៃរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ យើងអាចបែងចែក ជាបួនដំណាក់កាលទៅតាមលំដាប់លំដោយដែលក្នុងនោះមានដូចជា៖ ដំណាក់កាលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដំណាក់កាលចោទប្រកាន់ដោយព្រះរាជអាជ្ញា ដំណាក់កាលស៊ើបសួរដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ និងដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ ដោយនៅពេលមានបទល្មើសណាមួយបានកើតឡើងនោះ ត្រូវអនុវត្តតាមដំណាក់កាលទាំងបួននេះ។ យ៉ាងណាមិញ ទោះបីជាដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌសំខាន់ៗ ខាងលើនេះមានបួនក៏ដោយ ប៉ុន្តែនៅក្នុងបរិបទនៃកិច្ចស្រាវជ្រាវនេះនិងសិក្សាស្រាវជ្រាវត្រឹមតែដំណាក់កាលស៊ើបសួរ គឺស្រាវជ្រាវនិងនិយាយអំពី វិធានការមួយដែលចៅក្រមស៊ើបសួរតែងតែប្រើប្រាស់នៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ដើម្បីធ្វើឱ្យកិច្ចស៊ើបសួរប្រព្រឹត្តទៅដោយមានប្រសិទ្ធភាព និងរលូនតែប៉ុណ្ណោះ។ ចំពោះវិធាននោះ គឺជា «វិធានការនិរន្តរាយ» ដែលវិធានការនេះ ស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ និងស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

២. ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ

ដោយមានការសង្កេតឃើញថា សិស្សនិស្សិត ក៏ដូចជាមន្ត្រីមួយចំនួនតូចនៅក្នុង ផ្នែកច្បាប់នៅមានកម្រិតនៅក្នុងការយល់ដឹងអំពីវិធានការនិរន្តរាយនេះនៅឡើយហេតុដូចនេះវាជាមូលហេតុនាំឱ្យ ការអនុវត្តច្បាប់សព្វថ្ងៃនេះ អាចទទួលរងនូវការប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិសេរីភាព របស់បុគ្គលខ្លះផងដែរ ។ ដើម្បីឆ្លើយតប ក៏ដូចជាស្រាយចម្ងល់ទៅកាន់ចំណោទបញ្ហាទាំងនេះឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ និងមានអត្ថន័យកាន់តែច្បាស់ រួមទាំងក្បោះក្បាយនោះក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះយើងនឹងធ្វើការបកស្រាយអំពីដំណើរការនីតិវិធីនៃវិធានការនិរន្តរាយដែលវិធានការនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ដើម្បីឱ្យកិច្ចស៊ើប

សួរប្រព្រឹត្តទៅដោយមានប្រសិទ្ធភាពល្អ បន្ទាប់ពីទទួលបានដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ។ ដូចនេះហើយ ទើបបានជាមានសំណួរមួយចំនួនបានចោទសួរថា តើការអនុវត្តន៍វិធានការនិរន្តរាយនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរប្រព្រឹត្តយ៉ាងដូចម្តេច ? តើច្បាប់បានកំណត់អំពីវិធានការនិរន្តរាយអ្វីខ្លះ ?

៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

នៅក្នុងស្រាវជ្រាវ ការតាក់តែង និងចងក្រងសារណានេះឡើងមក គឺធ្វើឡើងនៅក្នុងគោលបំណងដើម្បីឱ្យយល់កាន់តែច្បាស់ ក៏ដូចជាស្រាយបំភ្លឺនូវចម្ងល់ និងបញ្ហាគតិយុត្ត ដូចដែលបានលើកឡើងខាងលើនេះដែលពាក់ព័ន្ធនឹង «វិធានការនិរន្តរាយ» នេះក៏ចង់សិក្សាឱ្យច្បាស់អំពីនីតិវិធីនៃការអនុវត្តវិធានការនេះ ក៏ដូចជាសិទ្ធិអំណាចដែលចៅក្រមស៊ើបសួរប្រើប្រាស់វិធានការនេះនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ។ ម្យ៉ាងទៀតនោះ គឺដើម្បីបង្កើនចំណេះដឹងជាមួយបទពិសោធន៍ខ្លះៗ ដើម្បីចងក្រងជាឯកសារមួយសម្រាប់ជាជំនួយស្មារតីទៅដល់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ ឱ្យស្វែងយល់កាន់តែច្បាស់អំពីវិធានការមួយនេះដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ដូចដែល ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានបញ្ញត្តិយ៉ាងច្បាស់លាស់ ។

៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

សម្រាប់ទំហំនៃការស្រាវជាវនេះមានកំណត់វិសាលភាពលើ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៩ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៧ ។

នៅក្នុងការសរសេរសារណានេះ បានលើកឡើងតែអំពីការពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយណាដែលទាក់ទងទៅនឹងដំណាក់កាលសំខាន់ទាំង៤ នៃនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។ នៅក្នុងដែនកំណត់នៃកិច្ចស្រាវជ្រាវនេះ យើងខ្ញុំធ្វើការស្រាវជ្រាវត្រឹមតែវិធានការមួយ នៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួររបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ សញ្ញាណទូទៅនៃចៅក្រមស៊ើបសួរដែលជាវិធានការ មួយដ៏សំខាន់នៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ។

៥. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

សារៈសំខាន់នៃប្រធានបទដែល យើងខ្ញុំបានលើកយកមកសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះបានផ្តល់នូវសារៈប្រយោជន៍យ៉ាងច្រើនដែលទាក់ទងនឹងការយល់ដឹងឱ្យកាន់តែច្បាស់ អំពីការអនុវត្តវិធានការនិរន្តរាយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៅ ក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ។ ពោលគឺទទួលបានចំណេះដឹងផ្សេងៗនៅក្នុងវិធានការនិរន្តរាយ ក៏ដូចជានីតិវិធីនីមួយៗនៃវិធានការនេះ ដែលចៅក្រមស៊ើបសួរ តែងតែធ្វើឡើងនៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ។ ប្រធានបទនេះបានជំនួយស្មារតី និងផ្តល់ជាប្រយោជន៍ ចំណេះដឹងយ៉ាងច្រើនសម្រាប់យើងខ្ញុំ ព្រោះយើងខ្ញុំបានស្វែងយល់ និងស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទនេះយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ។ ព័ត៌មានផ្សេងៗ ដែលបានមកពីការស្រាវជ្រាវនេះបានផ្តល់ជាបទពិសោធន៍ក្នុងការសរសេរ ការអាន ក៏ដូចជាស្វែងយល់ កាន់តែច្បាស់អំពី

ដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃវិធានការនិរន្តរាយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ចំណេះដឹងទាក់ទងទៅនឹងការអនុវត្ត ជាក់ស្តែងមួយចំនួនផងដែរ ។

៦. វិធីសាស្ត្រនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ លើប្រធានបទនេះដើម្បីឱ្យលទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះមាន លក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ និងមានកម្រិតជឿជាក់អាចទទួលយកបានដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវដូចខាង ក្រោមៈ

ការកំណត់អថេរដើម្បីកំណត់ទិសដៅស្វែករកទិន្នន័យយើងត្រូវកំណត់អថេរជាមុន ដែលមានទាំងអថេរ ឯករាជ្យ និងអថេរមិនឯករាជ្យ ។

អថេរឯករាជ្យ សំដៅលើច្បាប់បទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនានាដូចជា ៖

១. រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

២. ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

៣. ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ

៤. ច្បាប់ស្តីពីយុត្តិធម៌អនីតិជន

៥. ក្រមសីលធម៌ចៅក្រម

ការប្រមូលទិន្នន័យ

សារណានេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយបានប្រើប្រាស់នូវ វិធីសាស្ត្រដែលបានវិភាគយ៉ាងស៊ីជម្រៅ ។ ដោយយើងខ្ញុំបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ តាមរយៈការប្រមូលយកនូវព័ត៌មានទាំងឡាយ ក៏ដូចជាឯកសារច្បាប់ផ្សេងៗដែលមានជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងប្រធានបទនៃសារណាខាងលើនេះ ដើម្បីឱ្យសារណា ខាងលើនេះមាន ភាពត្រឹមត្រូវច្បាស់លាស់ និងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ ហេតុនេះ ព័ត៌មានទាំងឡាយ ដែលយើងខ្ញុំបានជ្រើសរើស និងដកស្រង់ គឺចេញពីប្រភពដែលច្បាស់លាស់ រួមទាំងមានការពាក់ព័ន្ធ និងច្បាប់នានា ដោយពឹងផ្អែកទៅលើការសុំការណែនាំពីលោកគ្រូដែលដឹកនាំសារណាសុំមតិយោបល់ពីលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ សាស្ត្រាចារ្យ សិស្សច្បង ឯកសារបទដ្ឋានគតិយុត្តនានា។

ការវិភាគទិន្នន័យ

ទិន្នន័យដែលយើងខ្ញុំប្រមូលបាន និងធ្វើការវិភាគតាមបែបពិពណ៌នា ដើម្បីបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់អំពីលក្ខខណ្ឌច្បាប់ដែលទាក់ទងនឹងដំណើរចៅក្រមស៊ើបសួររួមទាំងវិធានការនិរន្តរាយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ និងការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការដើម្បីយល់កាន់តែច្បាស់អំពីដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃវិធានការនិរន្តរាយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ហើយចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែងមួយចំនួនផងដែរ ។

៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

ជារួមមកប្រធានបទស្រាវជ្រាវអំពី «វិធានការនិរន្តរាយ» គឺត្រូវបានបែងចែកជា ០៣ ជំពូកធំៗរួមមាន ៖

- **ជំពូកទី១ អំពីចៅក្រមស៊ើបសួរ**
- **ជំពូកទី២ វិធានការនិរន្តរាយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ**
- **ជំពូកទី៣ ការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ**

ជំពូកទី១

អំពីចៅក្រមស៊ើបសួរ

ជំពូកទី១
អំពីចៅក្រមស៊ើបសួរ

ផ្នែកទី១ សញ្ញាណទូទៅនៃចៅក្រមស៊ើបសួរ

នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាស្ថាប័នតុលាការ គឺជាស្ថាប័នដែលបម្រើផលប្រយោជន៍រួមទាំងស្វែងរកយុត្តិធម៌ឱ្យប្រជាជនទៅតាមដែនសមត្ថកិច្ចនីមួយៗ ហើយស្ថាប័នតុលាការបានបែងចែកជា ២ (ពីរ) ថ្នាក់ គឺតុលាការជាន់ខ្ពស់ និងតុលាការជាន់ទាប ។ ចំពោះតុលាការជាន់ខ្ពស់រួមមានសាលាឧទ្ធរណ៍តំបន់ និងតុលាការកំពូល។ ចំណែក តុលាការជាន់ទាបរួមមានសាលាដំបូងរាជធានី-ខេត្ត។ ចំពោះដំណើរការរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌនៅតាមសាលាដំបូង រាជធានី-ខេត្ត អំណាចក្នុងការសម្រេចសេចក្តីត្រូវបានប្រគល់ឱ្យចៅក្រមអយ្យការ និងចៅក្រមអាសនៈ ។ ចៅក្រមអាសនៈត្រូវបានបែងចែងមុខងារជាពីរនោះ គឺមានចៅក្រមស៊ើបសួរ និងចៅក្រមជំនុំជម្រះ ។ ក្នុងការបំពេញមុខងារក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរចៅក្រមស៊ើបសួរ គឺជាអ្នកស្វែងរកការពិតដោយធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីធានាដល់ការចោទប្រកាន់ និងនិរន្តភាពសម្រាប់ដំណើរការជំនុំជម្រះ ។

ដំណាក់កាលចៅក្រមស៊ើបសួរ គឺជានីតិវិធីមួយដ៏សំខាន់នៅក្នុងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ព្រោះដំណាក់កាលនេះត្រូវបានធ្វើឡើងដោយគោរពសិទ្ធិរបស់ភាគី ទោះបីជាជនរងគ្រោះ ឬជនត្រូវចោទក៏ដោយពោល គឺចៅក្រមស៊ើបសួរ ជាអ្នកស្វែងរកប្រមូលភស្តុតាងដាក់បន្ទុក និងភស្តុតាងដោះបន្ទុក ដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាធានាឱ្យបាននូវសមភាពរវាងគូភាគី និងស្វែងរកឱ្យឃើញនូវការពិត មុននឹងសម្រេចចិត្តឃុំខ្លួន ឬមិនឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលើជនត្រូវចោទ ។

ហេតុដូច្នេះ ដើម្បីឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួររកការពិតបាន ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានផ្តល់នូវសិទ្ធិអំណាចក៏ដូចជាតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងវិធានការនៃការស្រាវជ្រាវក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួររបស់ខ្លួន ។

១.១ សញ្ញាណគតិយុត្ត

ការបើកការស៊ើបសួរ គឺជាសិទ្ធិ និងតួនាទីក្នុងការបំពេញកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ក្នុងការស្រាវជ្រាវចំពោះអង្គហេតុនៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌក្រោយពីទទួលបាន ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់តំណាងអយ្យការ ។ ចំពោះកិច្ចស៊ើបសួរទាំងអស់ត្រូវបានអនុវត្ត និងដឹកនាំផ្ទាល់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ដើម្បីស្វែងរកប្រមូលភស្តុតាងទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធ និងបញ្ជាក់ពីការពិតនៃអង្គហេតុព្រហ្មទណ្ឌចាប់តាំងពីការចាប់ផ្តើមស្រាវជ្រាវរហូតដល់បញ្ចប់ការស៊ើបសួរ ។ ការស៊ើបសួរត្រូវធ្វើដោយខានមិនបានចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ រីឯចំពោះបទមជ្ឈិម ការស៊ើបសួរអាចធ្វើក៏បាន ឬមិនធ្វើក៏បាន ។ កិច្ចស៊ើបសួររបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវបានគេកំណត់ដូចជាការដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋ

ប្បវេណី ឬជនរងគ្រោះ ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ការឆែកឆេរ ការចាប់យកវត្ថុតាង កោសល្យវិច័យ ការស្តាប់ទូរស័ព្ទ ការចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស និងវិធានការនិរន្តរាយ (ជាវិធានការសំដៅដល់ការចេញដីកាផ្សេងៗ ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលក្នុងនោះមានដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន ដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន និងដីកាសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ) ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរ ក៏មានតួនាទីបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ តាមការស្នើសុំឱ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួររបស់តំណាងអយ្យការ ជនត្រូវចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬជនរងគ្រោះ និងមេធាវី ។ ក្នុងករណីមានការស្នើសុំឱ្យបំពេញកិច្ចណាមួយ ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនជាប់កាតព្វកិច្ចត្រូវតែស៊ើបសួរតាមការស្នើសុំនោះទេ ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបដិសេធសំណើរបានដោយតម្រូវឱ្យ ជូនដំណឹងដល់អ្នកស្នើសុំ ។ ប្រសិនបើគ្មានការជូនដំណឹងអំពីការបដិសេធដល់អ្នកស្នើសុំទេ នោះអ្នកស្នើសុំអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅសភាស៊ើបសួរបាន ។ កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថាការស៊ើបសួរបានបញ្ចប់ហើយ ចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងមានចំណាត់ការដូចតទៅ៖

- ជូនព័ត៌មានពីការបិទការស៊ើបសួរនេះទៅកាន់ តំណាងអយ្យការ ជនត្រូវចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬជនរងគ្រោះ មេធាវី (ដោយចេញលិខិតជូនដំណឹង ឬ ជូនព័ត៌មាន) ។
- បញ្ជូនសំណុំរឿងទៅតំណាងអយ្យការ ២ ថ្ងៃក្រោយជូនដំណឹងអំពីការបិទការស៊ើបសួរ ។ ក្នុងរយៈពេលនេះ ប្រសិនបើតំណាងអយ្យការ ជនត្រូវចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬជនរងគ្រោះ មេធាវី ស្នើសុំឱ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរបន្ថែម ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវសម្រេចអំពីបញ្ហានេះក្រោយពីបានស៊ើបសួរបន្ថែមចប់សព្វគ្រប់ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវជូនដំណឹងពីការបិទការស៊ើបសួរម្តងទៀត។
- តំណាងអយ្យការបង្វិលសំណុំរឿងទៅចៅក្រមស៊ើបសួរវិញ ដោយមានដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរភ្ជាប់មកជាមួយ ក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃ បើជនត្រូវចោទត្រូវឃុំខ្លួន និង ១ ខែ បើជនត្រូវចោទនៅក្រៅឃុំ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលតំណាងអយ្យការបានទទួលសំណុំរឿង ។ ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងមានសំអាងហេតុ នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ តំណាងអយ្យការអាចប្តឹងសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ បញ្ជូនខ្លួនជនត្រូវចោទទៅកាន់តុលាការជំនុំជម្រះ ឬក៏លើកលែងចោទប្រកាន់ ។
- ចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកាដំណោះស្រាយដែលមានសំអាងហេតុ និងជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់តំណាងអយ្យការ ជនត្រូវចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មេធាវី ។ ដីកាដំណោះស្រាយអាចជា ដីកាសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ និងដីកាលើកលែងចោទប្រកាន់ ។

១.២ សមត្ថកិច្ចដែនដី

នៅក្នុងនីតិវិធីនៃការស៊ើបសួរ ចៅក្រមស៊ើបសួរដែលមានសមត្ថកិច្ចដែនដីដើម្បីបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួនជាទូទៅគេកំណត់តាមវិធីដូចខាងក្រោម ៖

- សមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ នាទីកន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។
- សមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ នាទីលំនៅឋាន ឬ ទីសំណាក់របស់បុគ្គលដែលសង្ស័យថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។

សមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនា ទីកន្លែងចាប់ខ្លួនបុគ្គលដែលសង្ស័យថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។ ក្នុងករណីដែលមានទំនាស់រវាងចៅក្រមស៊ើបសួរច្រើនរូប នៅសាលាដំបូងខុសៗគ្នា ហើយទទួលបានបណ្ដឹងទាំងអស់គ្នា អំពីរឿងក្ដីព្រហ្មទណ្ឌតែមួយដូចគ្នា ប៉ុន្តែទំនាស់នេះត្រូវបានបញ្ជូនទៅ ប្រធានសភាស៊ើបសួរ ដើម្បីសម្រេច ។ វិវាទសមត្ថកិច្ចដែនដី រវាងសភាស៊ើបសួរច្រើន ត្រូវសម្រេចដោយប្រធានតុលាការកំពូល ដោយការសម្រេចនេះបិទផ្លូវតវ៉ា ។[1]

ផ្នែកទី២ សិទ្ធិអំណាចដែលនាំឱ្យមានការបើកការស៊ើបសួរ

សិទ្ធិអំណាចដែលនាំឱ្យមានការបើកការស៊ើបសួរ គឺធ្វើតាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់តំណាងអយ្យការជាលិខិតមួយសារៈដែរមានសំខាន់បំផុតនៅក្នុងនីតិវិធីមួយអាចឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរប្រើប្រាស់សិទ្ធិអំណាចរបស់ខ្លួនទៅតាមអ្វីដែលច្បាប់បានកំណត់នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដើម្បីក្នុងការស្រាវជ្រាវស្វែងរកភស្តុតាងប្រើប្រាស់វិធានការផ្សេងៗទៅលើជនដែលបានប្រព្រឹត្តិបទល្មើស ។ ដោយយោងតាមមាត្រា ១២៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបញ្ញត្តិអំពី ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ បានចែងថា ៖

ការបើកការស៊ើបសួរត្រូវបានបើកដោយដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់ ព្រះរាជអាជ្ញាដោយអនុលោមតាមមាត្រា ៤៤ (ការបើកការស៊ើបសួរ) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ការស៊ើបសួរអាចបើកប្រឆាំងនឹងបុគ្គលម្នាក់ ឬច្រើនអ្នក ដោយមានការចង្អុលប្រាប់ឈ្មោះនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ឬប្រឆាំងទៅនឹងអញ្ញាតជន ដោយអនុលោមតាមវាក្យខ័ណ្ឌទី២ នៃមាត្រា ៤៤ (ការបើកការស៊ើបសួរ) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរណាមួយបាន ដោយគ្មានដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់ព្រះរាជអាជ្ញាបានទេ ។

[1] មាត្រា ១២៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៧

កាលបើចៅក្រមស៊ើបសួរទទួលពាក្យប្តឹង ដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើតាមនីតិវិធីដូចដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៣៩ (ការបញ្ជូនបណ្តឹងទៅព្រះរាជអាជ្ញា) និងមាត្រា ១៤០ (ការបង់ប្រាក់តម្កល់ទុក) នៃក្រមនេះ ។

កាលណាទទួលពាក្យបណ្តឹងសាមញ្ញ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹងនោះទៅកាន់ព្រះរាជអាជ្ញា ។

២.១ ការកម្រិតសិទ្ធិអំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ការស៊ើបសួរ គឺជាសិទ្ធិ និងតួនាទីក្នុងការបំពេញកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ក្នុងការស្រាវជ្រាវចំពោះអង្គហេតុនៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌក្រោយពីទទួលបាន ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់តំណាងអយ្យការ ។ ចំពោះកិច្ចស៊ើបសួរទាំងអស់ ត្រូវបានអនុវត្ត និងដឹកនាំផ្ទាល់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ដើម្បីប្រមូលភស្តុតាងទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធ និងបញ្ជាក់ពីការពិតនៃអង្គហេតុព្រហ្មទណ្ឌចាប់តាំងពីការចាប់ផ្តើមស្រាវជ្រាវរហូតដល់បញ្ចប់ការស៊ើបសួរ ។ ចំពោះការបើកការស៊ើបសួរត្រូវធ្វើដោយខានមិនបានចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ រីឯចំពោះបទមជ្ឈិមវិញ ការស៊ើបសួរអាចធ្វើក៏បាន ឬមិនធ្វើក៏បាន ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏មានតួនាទីបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ តាមការស្នើសុំឱ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួររបស់តំណាងអយ្យការ ជនត្រូវចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬជនរងគ្រោះ និងមេធាវី។ ក្នុងករណីមានការស្នើសុំឱ្យបំពេញកិច្ចណាមួយ ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនជាប់កាតព្វកិច្ចត្រូវតែស៊ើបសួរតាមការស្នើសុំនោះទេ ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបដិសេធសំណើរបានដោយតម្រូវឱ្យ ជូនដំណឹងដល់អ្នកស្នើសុំ ។ ប្រសិនបើគ្មានការជូនដំណឹងអំពីការបដិសេធដល់អ្នកស្នើសុំទេ នោះអ្នកស្នើសុំអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅសភាស៊ើបសួរបាន ។

២.២ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ

ការបើកការស៊ើបសួរតាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ចំពោះករណីបទឧក្រិដ្ឋព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវតែបើកការស៊ើបសួរ ការបើកការស៊ើបសួរត្រូវបានបើក តាមដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរដែលត្រូវប្តឹងទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ ។ ការស៊ើបសួរអាចបើកប្រឆាំងលើបុគ្គលម្នាក់ ឬច្រើនអ្នក ដោយមានចង្អុលប្រាប់ឈ្មោះ ឬប្រឆាំងទៅលើអញ្ញាតជន ។

ដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររួមមាន ៖

- សេចក្តីសង្ខេបនៃអង្គហេតុ
- ការកំណត់ឈ្មោះបទល្មើស
- ការបង្ហាញអត្ថបទច្បាប់កំណត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើស និង
- ឈ្មោះបុគ្គលដែលត្រូវរងការស៊ើបសួរ ប្រសិនបើអាចកំណត់បាន ។

ដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរត្រូវចុះកាលបរិច្ឆេទ និងចុះហត្ថលេខា ។

ទម្រង់ការនេះមានលក្ខណៈដាច់ខាតត្រូវតែគោរព បើពុំដូច្នេះទេ ដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរនេះត្រូវទុកជាមោឃៈ ។[2]

ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរណាមួយបានដោយគ្មានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់ព្រះរាជអាជ្ញាទេ ។ កាលបើចៅក្រមត្រូវធ្វើតាមនីតិវិធីដូចដែលមានចែងនៅ មាត្រា ១៣៩ (ការបញ្ជូនបណ្តឹងទៅព្រះរាជអាជ្ញា) និងមាត្រា ១៤០ (ការបង់ប្រាក់តម្កល់) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ កាលណាទទួលពាក្យបណ្តឹងសាមញ្ញ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹងនោះទៅកាន់ព្រះរាជអាជ្ញា ។[3] ដូច្នេះការបើការស៊ើបសួរត្រូវបានបើកដោយដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់ ព្រះរាជអាជ្ញាដោយអនុលោមតាមមាត្រា ៤៤ (ការបើការស៊ើបសួរ) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺជាការបើកការស៊ើបសួរអាចបើកអាចប្រឆាំងនឹងបុគ្គលម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដោយមានចង្អុលប្រាប់ឈ្មោះនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ឬប្រឆាំងនឹងអញ្ញាតជន ដោយអនុលោមតាមវក្យខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា ៤៤ (ការបើកការស៊ើបសួរ) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ដូច្នេះរាល់បទល្មើសឧក្រិដ្ឋត្រូវតែមានការបើកការស៊ើបសួរជាដាច់ខាត មុននឹងឈានទៅដល់នីតិវិធីនៃការជំនុំជម្រះក៏ព្រោះតែនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការបើកការស៊ើបសួរនេះ គឺជានីតិវិធីមួយដ៏សំខាន់មុនឈានទៅដល់ការដាក់ទោសទៅលើជនណាម្នាក់ ដើម្បីជៀសវៀងកុំឱ្យមានការដាក់ទោសទៅលើជននោះដើម្បីកុំឱ្យមានការភាន់ច្រឡំ ។ ក្នុងករណីដែលអាចបើការស៊ើបសួរបានលុះត្រាតែមានការប្តឹងពីព្រះរាជអាជ្ញាមកដើម្បីបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ។

២.៣ ពាក្យបណ្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីតាមផ្លូវអន្តរាគមន៍

ការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីតាមផ្លូវអន្តរាគមន៍ ដែលធ្វើឡើងជាមួយគ្នានឹងបណ្តឹងអាជ្ញាដែលអាចធ្វើនៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬក្នុងដំណាក់កាលជំនុំជម្រះតែប៉ុណ្ណោះ ។ កាលណាការស៊ើបសួរត្រូវបានបើក បុគ្គលគ្រប់រូបដែលប្រកាសថាខ្លួនជាជនរងគ្រោះអាចតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរបានគ្រប់ពេលវេលា ។[4]

[2] មាត្រា៤៤ នៃក្រមនីតិវិធីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៧

[3] មាត្រា១២៤ នៃក្រមនីតិវិធីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៧

[4] មាត្រា១៣៧ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៧

ការកំណត់អត្តសញ្ញាណដំបូង នៃការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងកាលបរិច្ឆេទនៃការស៊ើបសួរ មិនបានចែងឱ្យបានជាក់លាក់នៅក្នុងក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រង់មាត្រា ១៣៧ នោះទេ ប៉ុន្តែជាទូទៅក្នុងការអនុវត្តនាពេលកន្លងមក នៅសាលាដំបូងបានអនុវត្តដូចមានចែងក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុងតុលាការ អ.វ.ត.ក ក្នុងការកំណត់ភាពអាចទទួលយកបាននៃអ្នកតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដូចជា ៖[5]

១. បង្ហាញពីអត្តសញ្ញាណឱ្យបានច្បាស់លាស់ និង

២. បង្ហាញពីលទ្ធផលដោយផ្ទាល់ពីបទល្មើស ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់លើជនត្រូវចោទ ថាខ្លួនពិតជាបានទទួលរងនូវព្យសនកម្មខាងរូបកាយខាងសម្ភារៈ ឬផ្លូវចិត្តដែលអាចជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការទាមទារសំណងផ្លូវចិត្ត និងទទួលសំណងជាសមូហភាព (អនុវត្តនៅតែអ.វ.ត.ក) ។

បន្ទាប់ពីចៅក្រមបានធ្វើការពិចារណា អំពីភាពអាចទទួលយកបាននៃពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវមានជំនឿថាអង្គហេតុដែលគាំទ្រដល់ការពាក្យសុំ នោះមានពិតប្រាកដ ។

បុគ្គលគ្រប់រូបដែលបានប្រកាសថាខ្លួនជាជនរងគ្រោះ អាចសុំការតាំងខ្លួនជាដើបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរបានគ្រប់ពេលវេលា កាលណាការស៊ើបសួរត្រូវបានបើក ។[6] ត្រង់ចំណុចនេះវាមានភាពផ្ទុយទៅនឹងការអនុវត្តនៅ អ.វ.ត.ក ៖ ជនរងគ្រោះ ដែលមានបំណងចង់តាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវដាក់ពាក្យសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ យ៉ាងយូរ១៤ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជូនដំណឹងដល់ភាគីទាំងអស់ អំពីការបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរ តាមផ្លូវតុលាការ ។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអាចបដិសេដពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី រហូតដល់កាលបរិច្ឆេទចេញដីកាដំណោះស្រាយ ។

ក្នុងការអនុវត្តនាពេលកន្លងមក នៅសាលាដំបូង មិនដែលបានទទួលពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនោះទេ ។[7] អ្វីដែលជាចំណុចគួរឱ្យកត់សម្គាល់នោះទោះបីជាជនរងគ្រោះដាក់ពាក្យសុំទាមទារសំណង នៅមុខចៅក្រមស៊ើបសួរនៅពេលក្រោយក្តី ក៏មិនបានធ្វើតាមទម្រង់នៃការដាក់ពាក្យស្នើសុំតាមផ្លូវអន្តរាគមន៍ជាក់លាក់នៅឡើយ ។ ត្រង់ចំណុចនេះវាផ្ទុយទៅនឹងសាលាជម្រះក្តីខ្មែរក្រហម ដែលចៅក្រមស៊ើបសួរទាមទារឱ្យមានការដាក់ពាក្យស្នើសុំច្បាស់លាស់ នឹងធ្វើការចេញដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបានពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬការចេញដីកាសម្រេចបដិសេដ ។

[5] អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាវិធានផ្ទៃក្នុង (វិសោធនកម្មលើកទី៩មាត្រា២៣ស្ទួន) ៖ បណ្តឹងតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងការទទួលយកនូវពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី(ឧបសម្ព័ន្ធទី០៧) ។

[6] មាត្រា១៣៧ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៧

[7] បទសម្ភាសន៍ចៅក្រមចុះកម្មសិក្សា និងក្រឡាបញ្ជី ថ្ងៃទី២៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ ។

ជំពូកទី២
វិធានការនិរន្តរាយ
របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ជំពូកទី២

វិធានការនិរន្តរាយការរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ផ្នែកទី១ សញ្ញាណទូទៅនៃវិធានការនិរន្តរាយ

យោងទៅតាមវចនានុក្រមរបស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជ ជួន ណាត ពាក្យថា "**និរន្តរាយ**" គឺមានន័យថា ការដែលគ្មានគ្រោះអន្តរាយ ឬដំណើរដែលគ្មានគ្រោះថ្នាក់ណាមួយ ។[8] ចំណែកឯ "**វិធានការ**" វិញ គឺសំដៅទៅ លើបែបបទវិធីចាត់ការ ឬមធ្យោបាយដែលសម្រាប់ការពារប្រុងប្រយ័ត្ន ។[9] ដូច្នេះចំពោះវិធានការនិរន្តរាយ គឺ ចង់សំដៅលើមធ្យោបាយណាមួយ ឬក៏បែបបទវិធីដែលការពារប្រុងប្រយ័ត្នដែលគ្មានគ្រោះថ្នាក់អន្តរាយណាមួយ ។

ចំណែកក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌវិញ វិធានការនិរន្តរាយនេះ គឺសំដៅទៅលើការចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន[10] ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន និងការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការដែលចេញដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ។ ប៉ុន្តែយ៉ាងណាមិញ ដោយផ្អែកទៅលើ មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ការចាត់ការតាមរយៈវិធានការនិរន្តរាយ ចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិអំណាចអាច ប្រើប្រាស់នូវដីកាជាច្រើនទៀតដើម្បីស្វែងឡើងអំពីសកម្មភាពរបស់ខ្លួន ។ ទាំងនេះជាគោលការណ៍នៅក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដើម្បីមានភាពងាយស្រួលក្នុងការស្វែងរកភស្តុតាងយ៉ាងពិតប្រាកដសម្រាប់ដាក់បន្ទុក ឬដោះបន្ទុករបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ។

បន្ថែមពីនេះទៅទៀតនោះ វិធានការនិរន្តរាយគឺ ជាវិធានការមួយដែលចៅក្រមស៊ើបសួរប្រើសម្រាប់ទប់ស្កាត់ពុំឱ្យមានភាពអន្តរាយណាមួយកើតឡើងនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ដោយវិធានការនេះបានអនុញ្ញាតឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកាសំខាន់ៗ ដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាក្នុងការធានាឱ្យមានការស៊ើបសួរដំណើរការទៅមុខរលូន ដោយពុំមានឧបសគ្គមករារាំងឡើយ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ ដើម្បីស្វែងរកការពិតនៅក្នុងរឿងក្តី ច្បាប់បានប្រគល់សិទ្ធិអំណាចដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលសិទ្ធិអំណាចនេះមានលក្ខណៈចាប់បង្ខំ ព្រមទាំងនាំឱ្យមានការប៉ះពាល់ ដល់សិទ្ធិសេរីភាពរបស់ជនត្រូវចោទ នៅពេលដែលចៅក្រមស៊ើបសួរបានប្រើប្រាស់វិធានការនិរន្តរាយនេះ ។ ហេតុដូច្នេះ ដើម្បីឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួររកការពិតបាន ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានផ្តល់សិទ្ធិ

[8] វចនានុក្រមសម្តេចព្រះសង្ឃរាជ ជួន ណាត

[9] វចនានុក្រមសម្តេចព្រះសង្ឃរាជ ជួន ណាត

[10] មាត្រា ១៨៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

អំណាចក៏ដូចជាតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងវិធានការនៃការស្រាវជ្រាវ ក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួររបស់ខ្លួន ។

១.១ គោលបំណងនៃវិធានការនិរន្តរាយ

វិធានការនិរន្តរាយ គឺសំដៅលើដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ដីកាចាប់ខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន និងដីកាដាក់ឱ្យជនត្រូវចោទនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ដែលចេញដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ។ នៅដំណាក់កាលនេះចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចប្រើប្រាស់វិធានការនិរន្តរាយ ដើម្បីធានាលើការស្រាវជ្រាវដើម្បីស្វែងរកការពិតឈានទៅរកពិរុទ្ធភាពនៃបទល្មើសផងដែរ ។ ដូច្នេះ ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ដើម្បីស្វែងរកការពិតច្បាប់បានប្រគល់សិទ្ធិអំណាច ដែលមានលក្ខណៈបង្ខំមួយចំនួន ហើយប្រើប្រាស់សិទ្ធិអំណាចនេះអាចនឹងប៉ះពាល់ដល់សេរីភាពរបស់ជនត្រូវចោទ ។ ក្នុងន័យនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាមួយចំនួនប្រឈមនឹងបុគ្គលដែលមិនព្រមឆ្លើយតបទៅនឹងការកោះហៅជាធម្មតារបស់គាត់ ដែលដីកាទាំងនោះ រួមមានដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន និងដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន ។ ក្រៅពីនេះ ក្នុងក្របខណ្ឌនៃការធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការស៊ើបសួរ ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន និងដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការផងដែរ ។

១.២ អានុភាពនៃវិធានការនិរន្តរាយ

ដីកាដែលត្រូវបានអនុវត្តនៅវិសាលភាពដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ដីកានេះអនុវត្តរហូតដល់មានលិខិតដាក់លាក់ពីអាជ្ញាធរតុលាការ ដែលដកយកមកវិញជំនួសមកវិញ ឬលុបចោលនូវដីកានោះ ។ ដូច្នេះ ការវិនិច្ឆ័យ ដែលសម្រេចពីជោគវាសនារបស់បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងការសម្រេចទុកដីកាទាំងនេះទុកជាមោឃៈ ឬចេញដីកាផ្សេងទៀត ។

គ្រប់ដីកាទាំងអស់មានលក្ខណៈរួមមាន គឺបង្ខំឱ្យមានការសួរចម្លើយបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលចេញដីកា ក្នុងពេលណាមួយនៃនីតិវិធីក៏បាន ។

ផ្នែកទី២ ការធានាឱ្យមានវត្តមាននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ

ចៅក្រមស៊ើបសួរ មានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការបញ្ជាឱ្យស្វែងរក និងបញ្ជាឱ្យចូលខ្លួនចំពោះបុគ្គលដែលមិនព្រមឆ្លើយតបតាមការកោះហៅ ។

អនុលោមតាមមាត្រា **១៨៥** នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ បានកំណត់អំពីវិធានការនិរន្តរាយ គឺចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាដែលមាន **៤ (បួន)**ប្រភេទ គឺដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន និងដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន ។

២.១ ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន

ចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ។

ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន គឺជាបញ្ជាដល់បុគ្គលណាម្នាក់ឱ្យចូលទៅបង្ហាញនៅមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន អាចចេញទៅលើជនត្រូវចោទ ឬទៅលើបុគ្គលណាម្នាក់ដែលបង្ហាញឱ្យឃើញថាមានតម្រុយពិរុទ្ធភាព ។[11] កាលណាមានតម្រុយលើជនណាថា មានពិរុទ្ធភាព ចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចចេញដីកាឱ្យចូលខ្លួន ។ ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួនត្រូវចុះនិទ្ទេស អត្តសញ្ញាណនៃបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធបទល្មើសត្រូវចោទ កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងត្រូវចូលបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ និងឋានៈចៅក្រមដែលចេញដីកា ។

២.១.១. គោលបំណង

ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន គឺមានគោលបំណងក្នុងការបញ្ជាទៅដល់ជនត្រូវចោទ ឬបុគ្គលណាម្នាក់ដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធិភាព ដើម្បីឱ្យធ្វើការចូលខ្លួនមកចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរដោយស្ម័គ្រចិត្ត ដើម្បីឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើនីតិវិធីក្នុងការសាកសួរដើម្បីស្វែងរកភស្តុតាងឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ មុននឹងឈានទៅដល់ការជំនុំជម្រះ ។

២.១.២ លក្ខខណ្ឌនៃដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន

នៅពេលដែលតុលាការបានចេញនូវដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួនហើយនោះ ដីកានោះត្រូវបញ្ជូនតាមរយៈសមត្ថកិច្ចដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវយកទៅប្រគល់ឲឱ្យជននោះដើម្បីទទួលបានដំណឹងពីតុលាការ ជៀសវាងកុំឱ្យមានការភាន់ច្រឡំ ។ ក្រោយពីកោះហៅមួយលើក ពីរលើកឱ្យចូលខ្លួន សាមីខ្លួនមិនចូលខ្លួន ចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងចេញដីកាមួយទៀតគឺហៅថា ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ។

២.១.៣ ការអនុវត្ត

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬអាជ្ញាសាលាត្រូវជូនដីកានេះឱ្យសាមីជនពាក់ព័ន្ធចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃទទួលហើយត្រូវបង្វិលដីកានេះមួយច្បាប់ឱ្យទៅចៅក្រមវិញ ។ ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួនមិនមានលក្ខណៈបង្ខំទេដូចនេះបានជាអ្នកប្រគល់ដីកាត្រូវឱ្យសាមីខ្លួនចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតស្នាមេដៃទទួល ដើម្បីតាមដាន និងរាប់ចំនួនដង តើសាមីខ្លួនបានទទួលហើយពុំព្រមចូលប៉ុន្មានដង ។ ប្រសិនបើសាមីខ្លួនបានចូលខ្លួនមកតាមដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួននោះតុលាការ នឹងបើកការស៊ើសួរពីជននោះដើម្បីធ្វើការពិចារណាក្នុងការ ឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់តុលាការ ឬលើកលែងបទចោទ ។

---

[11] មាត្រា ១៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៧

២.២ ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន

ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន គឺជាបញ្ជាដល់កងកម្លាំងសារធាណៈឱ្យចាប់ខ្លួន និងនាំខ្លួនបុគ្គលណាម្នាក់ទៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន អាចត្រូវបានចេញទៅលើជនត្រូវចោទ ឬទៅលើបុគ្គលណាម្នាក់ដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធភាព ។[12] នៅពេលដែលតុលាការបានធ្វើការបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួនម្តងជាពីរដងហើយ ជនត្រូវចោទនោះ ឬបុគ្គលដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធភាព នោះតុលាការនឹងប្រើប្រាស់សិទ្ធិអំណាក្នុងការបង្ខំឱ្យចូលខ្លួន ដើម្បីបញ្ជាដល់កងកម្លាំងសារធារណៈតាមចាប់ខ្លួន យកមកប្រគល់ឱ្យតុលាការ ។

២.២.១ គោលបំណង

ការចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន គឺមានគោលបំណងឱ្យក្នុងការឱ្យនាំខ្លួនរបស់ជនត្រូវចោទ ឬ ទៅលើបុគ្គលដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធភាពទៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរដោយបង្ខំតាមរយៈ ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួនដែលមានសិទ្ធិអំណាចឈានទៅដល់ការចាប់ខ្លួនដើម្បីនាំខ្លួនជននោះចូលមកបង្ហាញខ្លួនឱ្យបានគ្រប់នីតិវិធីរបស់តុលាការ ។

២.២.២ លក្ខខណ្ឌនៃដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន

ក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចសួរចម្លើយជននោះភ្លាមៗបានទេឬដោយមូលហេតុនៃកាលៈទេសៈ បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធមិនអាចត្រូវនាំទៅបង្ហាញខ្លួនដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរបានភ្លាមៗ ទេដីកានេះបានអនុញ្ញាតឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នាំខ្លួនបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធទៅរក្សាទុកនៅអង្គភាពក្នុងមណ្ឌលឃុំខ្លួន ឬពន្ធនាគារបាន ដែលមានថេរវេលាមិនអាចលើសពី ១ (មួយ) ថ្ងៃបានឡើយពោលគឺត្រូវតែនាំខ្លួនបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធនេះ ទៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬអ្នកជំនួសយ៉ាងយូរបំផុតនៅថ្ងៃបន្ទាប់ ។[13] ក្នុងករណីកាលណាបើបុគ្គលណាម្នាក់ដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួនដោយអនុវត្តតាមដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួនត្រូវបានឃុំខ្លួននោះថិរវេលានៃការឃុំខ្លួននេះត្រូវរាប់បញ្ចូលទៅក្នុងថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ប្រសិនបើមាន ។[14]

២.២.៣ ការអនុវត្ត

ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ត្រូវប្រគល់ឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។ ក្នុងករណីបន្ទាន់ ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ត្រូវផ្សព្វផ្សាយដល់អង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថតាមគ្រប់មធ្យោបាយ ។ ហើយដីកានេះត្រូវ

[12] មាត្រា ១៩០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[13] មាត្រា ១៩៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[14] មាត្រា ១៩៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

ប្រគល់ជូនជាបន្ទាន់ដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលទទួលបន្ទុកអនុវត្តដីកានេះ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ មិនអាចចូលទៅក្នុងលំនៅដ្ឋានឋានរបស់បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធមុនម៉ោង ០៦ (ប្រាំមួយ) ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង ១៨ (ដប់ប្រាំបី) ល្ងាចបានទេ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវជូនដំណឹងដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរអំពីការលំបាកក្នុងការអនុវត្តបេសកកម្មរបស់ខ្លួន ។

២.៣ ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន

ការចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួនដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ គឺចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញនូវដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន ។[15] ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន គឺបញ្ជាដល់កងកម្លាំងសារធារណៈឱ្យស្រាវជ្រាវចាប់ និងឱ្យនាំខ្លួនបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធនោះទៅក្នុងពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួន និងបញ្ជាដល់ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនឱ្យទទួល និងឃុំខ្លួនបុគ្គលនោះ ។

២.៣.១ គោលបំណង

ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួនអាចចេញលើជនត្រូវចោទ ឬ បុគ្គលណាម្នាក់ដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធភាព ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរ នឹងអាចចេញដីបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួនបាន លុះត្រាតែ ៖

១. បទល្មើសដែលចោទប្រកាន់ ជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬ បទមជ្ឈិម ដែលត្រូវបានផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ។

២. បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ បានគេចខ្លួនមិនដឹងជាស្ថិតនៅទីកន្លែងណា ឬ ស្ថិតនៅក្រៅដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន គឺជាបញ្ជា ៖

- ដល់កងកម្លាំងសារធារណៈឱ្យស្រាវជ្រាវរកចាប់ និងនាំខ្លួនបុគ្គលនោះទៅក្នុងពន្ធនាគារ ឬ មណ្ឌលឃុំខ្លួន ។
- ដល់ប្រធានពន្ធនាគារ ឬ មណ្ឌលឃុំខ្លួនឱ្យទទួល និងឃុំខ្លួនបុគ្គលនោះ ។[16]

២.៣.២ លក្ខខណ្ឌនៃដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន

មុននឹងចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែទទួលយោបល់ព្រះរាជអាជ្ញា ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកានេះដោយមានចែងមូលហេតុ ក្រោយពីបានទទួលយោបល់ពីព្រះរាជអាជ្ញា ។

ព្រះរាជអាជ្ញា ធានារ៉ាប់រងផ្សព្វផ្សាយដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន ។[17]

---

[15] មាត្រា ១៩៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[16] មាត្រា ១៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[17] មាត្រា ១៩៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

ក្រោយពីបានទទួលយោបល់ពីព្រះរាជអាជ្ញា ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួនដោយមានចែងមូលហេតុជាអាទិ៍៖ បានគេចខ្លួន ឬមិនដឹងជាស្ថិតនៅទីកន្លែងណា ឬស្ថិតនៅក្រៅដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ចំពោះ មាត្រា ២២២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនេះដែរ ក៏ចែងថាការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនត្រូវតែទទួល និងឃុំខ្លួនបុគ្គលដែលមានដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនរហូតទាល់តែបានទទួលការឱ្យដំណឹងអំពីការដោះលែងឱ្យមានសេរីភាពវិញ ។ ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនរក្សាទុកដើមដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន ឬចុងដីកា នេះដែលបញ្ជាក់ថាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម ។

២.៣.៣ ការអនុវត្ត

ក្នុងករណីបន្ទាន់ ដីការបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួនត្រូវផ្សព្វផ្សាយទៅតាមអង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថតាមគ្រប់មធ្យោបាយ ។ ហើយដីកាត្រូវប្រគល់ក្នុងរយៈពេលខ្លីបំផុតឱ្យដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលទទួលបន្ទុកអនុវត្តដីកានោះ ។

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ មិនអាចចូលទៅក្នុងលំនៅដ្ឋានរបស់បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធមុនម៉ោង ៦ (ប្រាំមួយ)ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង១៨ (ដប់ប្រាំបី)ល្ងាច បានទេ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវឱ្យដំណឹងដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរអំពីការលំបាក ទាំងអស់ក្នុងពេលអនុវត្តបេសកកម្មរបស់ខ្លួន ។[18] ក្នុងករណីចាំបាច់ ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន អាចផ្សាយជាអន្តរជាតិតាមរយៈក្រសួងយុត្តិធម៌ ដោយប្រើយន្តការនានាដែលមានប្រសិទ្ធិភាព ។[19]

ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួន ត្រូវតែទទួល និងឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទដែលជាកម្មវត្ថុនៃដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន ។ ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនរក្សាទុកដើមដីកា ឬចុងដីកាដែលមានបញ្ជាក់ថាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។

បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវបានគេនាំទៅបង្ហាញចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬអ្នកជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លីបំផុត ប្រសិនបើស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរនៅឡើយ ។

ប្រសិនបើការនាំខ្លួននៅបង្ហាញនេះ តម្រូវឱ្យមានការផ្ទេរបុគ្គលពាក់ព័ន្ធទៅពន្ធនាគារ ឬទៅមណ្ឌលឃុំខ្លួនមួយផ្សេងទៀត ការផ្ទេរនេះត្រូវចាត់ចែងដោយអយ្យការ ។

ប្រសិនបើបុគ្គលពាក់ព័ន្ធមិនត្រូវបានគេនាំខ្លួនទៅបង្ហាញដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬអ្នកជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរនៅថ្ងៃបន្ទាប់ពីការចាប់ខ្លួនបុគ្គលនេះត្រូវតែបានព្រះរាជអាជ្ញានៅទីកន្លែងឃុំខ្លួនស្តាប់ចម្លើយ ។ ព្រះ

[18] មាត្រា ១៩៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[19] មាត្រា ២០០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

រាជអាជ្ញានេះធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការស្តាប់ចម្លើយដែលត្រូវបញ្ជូនទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ ។[20] កាលណាបុគ្គលណាម្នាក់ដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួនដោយអនុវត្តតាមដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួនត្រូវបានឃុំខ្លួន នោះថិរវេលានៃការឃុំខ្លួននេះត្រូវរាប់បញ្ចូលទៅក្នុងថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ប្រសិនបើមាន ។[21]

២.៤ ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន

ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន ។[22] ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន គឺជាបញ្ជាដល់ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនដែលត្រូវតែទទួល និងឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទរហូតទាល់តែបានទទួលដំណឹងអំពីការដោះលែងឱ្យមានសេរីភាពវិញ ។[23]

២.៤.១ គោលបំណង

ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន ជានីតិវិធីមួយក្នុងដំណាក់កាលចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលអាចអនុវត្តទៅលើជនត្រូវចោទ ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម ដែលកំណត់ផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារស្មើ ឬលើសពី១ ឆ្នាំ ឬត្រូវមានមូលហេតុនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នតាមមាត្រា ២០៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ជាការចាំបាច់ដូចជា ដើម្បីបញ្ចប់បទល្មើស ឬបង្ការបទល្មើសកុំឱ្យកើតជាថ្មី ដើម្បីរារាំងកុំឱ្យមានការគាបសង្កត់លើសាក្សី ឬជនរងគ្រោះ ដើម្បីរារាំងកុំឱ្យមានការត្រូវរ៉ូវគ្នារវាងជនត្រូវចោទ និងអ្នកសមគំនិត ដើម្បីរក្សាភស្តុតាង និងតម្រុយជាសម្ភារៈ និងដើម្បីធានារក្សាជនត្រូវចោទទុកជូនតុលាការចាត់ការតាមនីតិវិធី ដើម្បីការពារសន្តិសុខឱ្យជនត្រូវចោទ ដើម្បីធានារក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈកុំឱ្យមានការច្របូកច្របល់ដែលបណ្តាលមកពីបទល្មើស ។[24]

២.៤.២ លក្ខខណ្ឌនៃដីកាបង្គាប់ឃុំខ្លួន

ក្នុងករណីចៅក្រមស៊ើបសួរ សម្រេចថាឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទបណ្តោះអាសន្ន នោះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកាចំនួន ២ គឺដីកាសម្រេចឱ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន និងដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន ដែលដីកាសម្រេចនោះ គឺជាសេចក្តីសម្រេចរបស់ចៅក្រម ដែលអាចជាកម្មវត្ថុនៃការប្តឹងឧទ្ធរណ៍បាន ចំណែកឯ ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនវិញ ជាការបញ្ជាដល់ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនឱ្យទទួលយក និងឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទ ។ ចំពោះករណីចៅក្រមស៊ើបសួរអនុញ្ញាតឱ្យជនត្រូវចោទនៅក្រៅឃុំ ដោយយល់ឃើញថាមិនមានភាពចាំបាច់ឃុំខ្លួនតាម

[20] មាត្រា ២០១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧
[21] មាត្រា ២០២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧
[22] មាត្រា២០៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៧
[23] មាត្រា២២០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៧
[24] មាត្រា២២០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៧

មាត្រា ២០៥ និងមាត្រា ២០៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នោះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបង្គាប់ឱ្យជនត្រូវចោទដែលនៅក្រៅឃុំ ត្រូវតែគោរពកាតព្វកិច្ចមួយចំនួន ឬច្រើនតាមដីកាសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ស្របតាមមាត្រា ២២៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ប៉ុន្តែចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវមានការពិភាក្សាគ្នាជាមួយព្រះរាជអាជ្ញា ។

២.៤.៣ ការអនុវត្ត

ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន គឺបញ្ជាដល់ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនត្រូវតែទទួល និងឃុំខ្លួនបុគ្គលដែលមានដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនរហូតទាល់តែបានទទួលការឱ្យដំណឹងអំពីការដោះលែងឱ្យមានសេរីភាពវិញ ។ ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួន រក្សាទុកដើមដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន ឬចុងដីកានេះ ដែលបញ្ជាក់ថាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម ។[25]

ផ្នែកទី៣ ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

គោលការណ៍សេរីភាពរបស់បុគ្គលឯកជនក៏ត្រូវបានគោរព ដោយក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដូចមានចែងនៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញដែលជាច្បាប់កំពូលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបុគ្គលគ្រប់រូបត្រូវមានសេរីភាពមិនឱ្យមានការរំលោភបំពានលើរូបរាងកាយរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ឡើយ ជាពិសេសបុគ្គលគ្រប់រូបមិន ត្រូវបានចាប់ ឬឃុំខ្លួន ដោយផ្ទុយពីបទបញ្ញត្តិច្បាប់នោះទេ ។ ដោយមានការកំណត់បែបនេះទើប ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានកំណត់ថា នៅក្នុងករណីពិសេសតម្រូវឱ្យជនត្រូវចោទអាចត្រូវបានឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នបាន នៅក្នុងតែលក្ខខណ្ឌដែលត្រូវបានកំណត់ក្នុងច្បាប់តែប៉ុណ្ណោះ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតនោះ ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននេះ គឺជាការចាំបាច់ដែលធានាឱ្យមានវត្តមានរបស់ជនជាប់ចោទនៅចំពោះមុខតុលាការ ហើយក៏ធានាមិនឱ្យមានការរំខានដល់ដំណើរការនៃការស៊ើបសួរ ឬប្រព្រឹត្តបទល្មើសថ្មីទៀតមុនពេលជម្រះក្តី។ ដោយសារតែការសម្រេចបែបនេះ គឺជាការដកហូតនូវសេរីភាពជនត្រូវចោទ ដូច្នេះហើយការសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នត្រូវមានការពិចារណាឱ្យបានហ្មត់ចត់ និងត្រូវផ្តល់មូលហេតុឱ្យបានសមស្របទៅតាមបញ្ញត្តិច្បាប់ ។

៣.១. និយមន័យ

ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចធ្វើការអនុវត្តបានតែចំពោះជនត្រូវចោទ ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមដែលច្បាប់បានកំណត់ផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារស្មើ ឬលើសពី ១ (មួយ) ឆ្នាំ ។ ហេតុនេះការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ និងមិនត្រូវអនុវត្ត ចំពោះបទលហុ

[25] មាត្រា ២២២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៧

ក៏មិនអាចត្រូវយកមកអនុវត្តទៅលើជនត្រូវចោទដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសក្រោម ឬតិចជាង ១ (មួយ)ឆ្នាំ ឡើយ ។

៣.២. ជម្រើសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវការរក្សាជនត្រូវចោទឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការចាត់ចែងរបស់តុលាការ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ បានបញ្ញត្តិនូវវិធានការសំខាន់ពីរ ដែលផ្តល់ឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរនូវអំណាចបង្ខំច្រើន ឬតិច តាមការមិនឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទ និងការឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទបណ្តោះអាសន្ន ។

៣.២.១. ការមិនឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទ

ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចមិនឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទជាបណ្តោះអាសន្ន ចៅក្រមស៊ើបសួរពុំចាំបាច់ចេញដីកាសម្រេចអ្វីនោះទេ គឺចៅក្រមស៊ើបសួរអនុញ្ញាតឱ្យជនត្រូវចោទត្រឡប់ទៅវិញ ក្រោយពីដាក់ឱ្យឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ ឬក្រោយពីការសួចម្លើយរួចហើយ ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើរឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទជាបណ្តោះអាសន្ន (ការស្នើសុំដោយផ្ទាល់មាត់នាពេលមានការពិភាក្សាដេញដោលលើបញ្ហាឃុំខ្លួន ឬសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ) ហើយ ចៅក្រមស៊ើបសួរ យល់ឃើញថាពុំត្រូវឃុំខ្លួនជនត្រូចោទនោះទេ ត្រូវចេញដីកាសម្រេចមិនឃុំខ្លួន បណ្តោះអាសន្ន ដោយពុំចាំបាច់មានសំអាងហេតុទេ ។[26] ដីកានេះត្រូវឱ្យភ្ជាមដល់ព្រះរាជអាជ្ញា ហើយប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរពុំបានចេញដីកាសម្រេចនេះក្នុងរយៈពេល ៥ ថ្ងៃ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចប្តឹងផ្ទាល់ទៅសភាស៊ើបសួរឱ្យសម្រេចជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរបាន ។[27]

៣.២.២. ការឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទជាបណ្តោះអាសន្ន

បើចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថា ត្រូវឃុំជនត្រូវចោទជាបណ្តោះអាសន្ន នោះចៅក្រមស៊ើបសួរ នឹងត្រូវចេញដីកាចំនួនពីរ គឺដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន និងដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន ។ ដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន គឺជាសេចក្តីសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលអាចជាកម្មវត្ថុនៃការប្តឹងឧទ្ធរណ៍បានដើម្បីបើកផ្លូវតវ៉ាទៅឱ្យជនត្រូវចោទ មេធាវីជនត្រូវចោទដើម្បីស្នើសុំជនត្រូវចោទនោះនៅក្រៅឃុំមុនពេលដែលសម្រេចរឿងអង្គសេចក្តី ។ ចំណែកឯ ដីការង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនវិញគ្រាន់តែជាការបញ្ជាទៅដល់ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនដើម្បីឱ្យទទួល និងឃុំខ្លួនជននោះ ។ ហេតុនេះដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន ពុំអាចជាកម្មវត្ថុនៃការប្តឹងឧទ្ធរណ៍បានទេ ។

---

[26] មាត្រា ២០៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[27] មាត្រា ២០៧ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

៣.៣. លក្ខខណ្ឌ និងមូលហេតុនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន គឺជានីតិវិធីមួយដែលធ្វើឡើងនៅក្នុងដំណាក់កាលនៃចៅក្រមស៊ើបសួរ សម្រេចឡើងតាមរយៈការផ្តើមគំនិតពីចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬតាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាដោយយោងតាមការពិចារណាទៅលើស្ថានភាពនៃជនត្រូវចោទ ឬលក្ខណៈនៃបទល្មើសនោះ ។ ការសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ធ្វើឡើងដើម្បីរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់ដើម្បីធានានៅដំណើរការនីតិវិធីប្រកបដោយរលូននិងត្រឹមត្រូវ និងការពារផលប៉ះពាល់មិនល្អដែលកើតឡើងពីជនត្រូវចោទដែលនៅក្រៅការឃុំខ្លួនជាដើម ។

៣.៣.១. លក្ខខណ្ឌ

សេរីភាពជនត្រូវចោទជាគោលការណ៍ ហេតុនេះការឃុំខ្លួន ជនត្រូវចោទបណ្តោះអាសន្នត្រូវតែជាករណីលើកលែង ។ ហេតុនេះការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នអាចធ្វើទៅ បានលុះត្រាតែគោរពទៅតាមលក្ខខណ្ឌ និងមូលហេតុដូចបានកំណត់ក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌពោលគឺៈ

- ជនត្រូវចោទ ត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម ដែលច្បាប់កំណត់ផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារស្មើ ឬលើសពី ១ ឆ្នាំ[28] ហេតុនេះប្រសិនបើជនត្រូវចោទ ជាប់ចោទពីបទប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀនតាមមាត្រា ៩៨ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀនដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៧ ថ្ងៃទៅ ១ ខែ ជនត្រូវចោទពុំអាចត្រូវឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដោយចៅក្រមស៊ើបសួរនោះឡើយ ។

៣.៣.២. មូលហេតុ

មូលហេតុនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ដូចមានចែងនៅ (មាត្រា ២០៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។ មូលហេតុនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន មានចំនួន ៦ ចំណុចគឺ ៖

- ដើម្បីបញ្ចប់បទល្មើស ឬបង្ការបទល្មើសកុំឱ្យកើតជាថ្មី
- ដើម្បីរារាំងកុំឱ្យមានការគាបសង្កត់លើសាក្សី ឬជនរងគ្រោះ ឬដើម្បីរារាំងកុំឱ្យមានការត្រូវរ៉ូវគ្នារវាងជនត្រូវចោទ និងអ្នកសមគំនិត
- ដើម្បីរក្សាភស្តុតាង និងតម្រុយជាសម្ភារៈ
- ដើម្បីធានារក្សាជនត្រូវចោទទុកជូនតុលាការចាត់ការតាមនីតិវិធី
- ដើម្បីការពារសន្តិសុខឱ្យជនត្រូវចោទ

[28] មាត្រា ២០៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

- ដើម្បីធានារក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈកុំឱ្យមានការច្របូកច្របល់ដែលបណ្តាលមកពីបទល្មើស ។

នៅក្នុងការពិភាក្សាដេញដោលបញ្ហាឃុំខ្លួន ចៅក្រមស៊ើបសួរឱ្យក្រឡាបញ្ជីធ្វើកំណត់ហេតុមួយដែលមានឈ្មោះថា កំណត់ហេតុស្តីពីការពិភាក្សាដេញដោលចំពោះមុខ ក្នុងគោលដៅឱ្យព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានពីបញ្ហាឃុំខ្លួនដល់ចៅក្រមស៊ើបសួ ដែលជាមូលដ្ឋានឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចថា គួរឃុំខ្លួនឬមិនឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទ[29] ។

៣.៤. ថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

យោងតាមមាត្រា២០៨, ២០៩, ២១០, ២១៣ និង២១៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវបានបែងចែកតាមចំណាត់ថ្នាក់នៃបទល្មើស ជាបីសណ្ឋានគឺ ៖

- បទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងមនុស្សជាតិ
- បទឧក្រិដ្ឋនៃនីតិសាមាញ្ញ
- បទមជ្ឈិម (ទោសដាក់ពន្ធនាគារស្មើ ឬលើសពី១ឆ្នាំ) ។

៣.៤.១. ជនត្រូវចោទពីបទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ ឬបទឧក្រិដ្ឋសង្គ្រាម

ថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នចំពោះបទឧក្រិដ្ឋធ្ងន់ធ្ងរមានដូចជា បទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងមនុស្សជាតិប្រល័យពូជសាសន៍ ឬបទឧក្រិដ្ឋសង្គ្រាម ការឃុំខ្លួនចំពោះបទល្មើសខាងលើនេះ គឺមិនអាចលើសពី ១ (មួយ) ឆ្នាំ បានទេចំពោះបទល្មើសនីមួយៗ ។[30] ទោះបីជាយ៉ាងណា នៅពេលផុតរលត់ថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនខាងលើនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចពន្យារពេលការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នបាន ១ (មួយ) ឆ្នាំ ដោយមានសំអាងហេតុត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់។[31] លើសពីនេះទៅទៀតនោះ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចបង្គាប់ឱ្យពន្យារពេលនៃការឃុំខ្លួន បណ្តោះអាសន្នបានតែ ២ (ពីរ) ដងគត់តែប៉ុណ្ណោះ ។[32] ហេតុដូចនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចមានសិទ្ធិឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នជនត្រូវចោទក្នុងថិរវេលាសរុបចំនួន ៣ (បី) ឆ្នាំ ។ ថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នចំពោះបទឧក្រិដ្ឋធ្ងន់ធ្ងរ ខាងលើនេះមានលក្ខណៈពិសេសជាងបទល្មើសធម្មតា ។

---

[29] មាត្រា ២០៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[30] មាត្រា ២១០ កថាខណ្ឌទី១ វាក្យខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[31] មាត្រា ២១០ កថាខណ្ឌទី១ វាក្យខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[32] មាត្រា ២១០ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណា ចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

៣.៤.២. ជនត្រូវចោទពីបទឧក្រិដ្ឋ

ចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋ ត្រូវបានបែងចែកជា ៣ផ្នែក តាមនីតិភាពនៃបុគ្គលដែលរងការចោទប្រកាន់ ដូចខាងក្រោម ៖

១-នីតិជន ចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នមិនអាចលើសពី ៦ខែ បានទេ ប៉ុន្តែនៅពេលផុតចិរវេលានេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចពន្យារពេលបានពីរដង ដោយក្នុងមួយដងៗ មានចិរវេលា ៦ ខែ ។

២-អនីតិជន អាយុចាប់ពី ១៦ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៨ឆ្នាំ ចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នមិនអាចលើស ពី៦ ខែបានទេ កាលបើផុតចិរវេលានេះ ចៅក្រមសួរមិនអាចពន្យាពេលនៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នបានឡើយ ។

៣-អនីតិជន អាយុចាប់ពី ១៤ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៦ឆ្នាំ ចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នមិនអាចលើសពី ៤ ខែ បានទេ កាលបើផុតចិរវេលានេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចពន្យារពេលនៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នបានឡើយ ។

៣.៤.៣ ជនត្រូវចោទពីបទមជ្ឈិម

ចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នក្នុងករណីបទមជ្ឈិម ក៏ត្រូវបានបែងចែកជា ៣ ផ្នែក តាមនីតិភាពនៃបុគ្គលដែលរងការចោទប្រកាន់ ដូចខាងក្រោម ៖

១-នីតិជន ចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នមិនអាចលើសពី ៤ ខែ បានទេ ប៉ុន្តែនៅពេលផុតចិរវេលានេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចពន្យារពេលបានម្ដងគត់ដោយមានចិរវេលាមិនឱ្យលើសពី ២ខែបានឡើយ ។ ចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ននេះ មិនត្រូវលើសពីពាក់កណ្ដាលនៃអប្បបរមានៃទោស ដែលច្បាប់បានកំណត់នោះឡើយ ។

២-អនីតិជន អាយុចាប់ពី ១៦ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៨ឆ្នាំ ការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នមិនអាចលើសពី ៤ ខែ បានទេកាលបើផុតចិរវេលានេះចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចពន្យារពេលនៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នបានឡើយ ។

៣-អនីតិជន អាយុចាប់ពី ១៤ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៦ឆ្នាំ ចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នមិនអាចលើសពី ២ ខែ បានទេ ។

៣.៥. ការដោះលែងជនត្រូវចោទឱ្យនៅក្រៅឃុំ

ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបង្គាប់ឱ្យដោះលែងជនត្រូវចោទ ឱ្យនៅក្រៅឃុំវិញបានគ្រប់ពេលវេលា ហើយការដោះលែងក៏អាចធ្វើឡើងតាមបណ្ដឹងសុំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ឬបណ្ដឹងសុំរបស់ជនត្រូវចោទផងដែរ ។

៣.៥.១.តាមរយៈចៅក្រមស៊ើបសួរ

ចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិអំណាចយ៉ាងពេញលេញទៅលើការសម្រេចចិត្ត ក្នុងការបង្គាប់ឱ្យដោះលែងជនត្រូវចោទឱ្យនៅក្រៅឃុំបានគ្រប់ពេលវេលានៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ។[33] ចំពោះជនត្រូវចោទដែលជាអនីតិជន ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបង្គាប់ឱ្យដោះលែងបានគ្រប់ពេលវេលាបានផងដែរដោយគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ខ្លួន ។[34] កាលណាដែលចៅក្រមស៊ើបសួរមានបំណងចង់ធ្វើការដោះលែងជនត្រូវចោទឱ្យនៅក្រៅឃុំនោះ ចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវជូនព័ត៌មានទៅដល់ព្រះរាជអាជ្ញាតាមរយៈដីកាបញ្ជូនឱ្យឆ្លើយ ដើម្បីសុំយោបល់ហើយបញ្ជូនសំណុំរឿងឱ្យព្រះរាជអាជ្ញាពិនិត្យ ។[35] បន្ទាប់ពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងមកព្រះរាជអាជ្ញា ត្រូវផ្តល់យោបល់របស់ខ្លួនត្រឡប់មកវិញនៅក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លីបំផុតបន្ទាប់ពីចៅក្រមស៊ើបសួរបានបញ្ជូនសំណុំរឿងមក ។[36] ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចយ៉ាងយូរបំផុតក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការបញ្ជូនសំណុំរឿងនេះទៅព្រះរាជអាជ្ញា ។[37] ជាធម្មតាចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែរង់ចាំយោបល់ពីព្រះរាជអាជ្ញាជាមុនសិន មុននឹងសម្រេចដោះលែងជនត្រូវចោទ ក៏ប៉ុន្តែប្រសិនជានៅក្នុងករណីបន្ទាន់ណាមួយចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបង្គាប់ឱ្យដោះលែងជនត្រូវចោទភ្លាម ដោយមិនចាំបាច់រង់ចាំ យោបល់របស់ព្រះរាជអាជ្ញាទេ និងចង្អុលប្រាប់អំពីមូលហេតុនៃការបន្ទាន់នេះនៅក្នុងដីកាសម្រេចរបស់ខ្លួន ។ ត្រង់ចំណុចនេះអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះជនត្រូវចោទជាអនីតិជន ដោយយោងតាមមាត្រា ៤១ នៃច្បាប់ស្តីពីយុត្តិធម៌អនីតិជន ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកាសម្រេចដោះលែងឱ្យនៅក្រៅឃុំ ។ នៅពេលដែលចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចចេញដីកាសម្រេចដោះលែងឱ្យនៅក្រៅឃុំនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងដីកាសម្រេចនោះដូចខាងក្រោម ៖

- ឈ្មោះរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ
- ឈ្មោះក្រឡាបញ្ជី
- លេខ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ សំណុំរឿង
- អត្តសញ្ញាណរបស់ជនត្រូវចោទ
- ប្រភេទនៃបទល្មើសដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់

---

[33] មាត្រា ២១៥ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[34] មាត្រា ៤១ កថាខណ្ឌទី១ វាក្យខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[35] មាត្រា ២១៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[36] មាត្រា ២១៥ កថាខណ្ឌទី២ វាក្យខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[37] មាត្រា ២១៥ កថាខណ្ឌទី២ វាក្យខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

ហើយដីកានេះត្រូវចុះលេខរៀង កាលបរិច្ឆេទ ហត្ថលេខារបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ និងក្រឡាបញ្ជី និងមានបោះត្រាផង។

៣.៥.២.តាមរយៈព្រះរាជអាជ្ញា

នៅគ្រប់ពេលវេលាទាំងអស់ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចសុំឱ្យដោះលែងជនត្រូវចោទបាន ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែសម្រេចក្នុងរយៈពេល ៥ ថ្ងៃ ។ នៅក្នុងករណីនេះការសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ បន្ទាប់ពីទទួលបានបណ្តឹងពីព្រះរាជអាជ្ញា ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចតាមបណ្តឹងរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ។ ផ្ទុយមកវិញចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចសម្រេចបដិសេធនូវបណ្តឹងរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាបានដែរ នៅក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរបានយល់ឃើញថាការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ជនត្រូវចោទនៅតែជាករណីចាំបាច់សម្រាប់ដំណើរការនីតិវិធីផ្សេងៗបន្ថែមទៀត ។ ម្យ៉ាងទៀតនោះ ចំពោះសេចក្តីសម្រេចដែលបដិសេធបណ្តឹងរបស់ព្រះរាជអាជ្ញានោះ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើដីកាសម្រេចមិនព្រមដោះលែងតែត្រូវមានសំអាងហេតុ ។[38] បើសិនជារយៈពេល ៥ ថ្ងៃនេះកន្លងផុតទៅចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានសម្រេច ព្រះរាជអាជ្ញាអាចប្តឹងសុំតាមរយៈពាក្យសុំ ទៅសភាស៊ើបសួរដែលសម្រេចជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរវិញ ។[39]

៣.៥.៣. ពាក្យសុំដោះលែងនៅក្រៅឃុំរបស់ជនត្រូវចោទ ឬមេធាវីជនត្រូវចោទ

ជនត្រូវចោទអាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យដោះលែងនៅក្រៅឃុំបានគ្រប់ពេលវេលា ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវបញ្ជូនពាក្យសុំរបស់ជនត្រូវចោទ និងសំណុំរឿងទៅព្រះរាជអាជ្ញាភ្លាម ដើម្បីពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់ ហើយព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវផ្តល់យោបល់របស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លីបំផុត (មិនត្រូវលើសពី ៥ ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃទទួលសំណុំរឿងមកពិនិត្យនោះឡើយ) ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចយ៉ាងយូរបំផុតក្នុងរយៈពេល ៥ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបានបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅកាន់ព្រះរាជអាជ្ញា ។

បើសិនជារយៈពេល ៥ ថ្ងៃនេះកន្លងផុតទៅ ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានសម្រេចជនត្រូវចោទអាចធ្វើពាក្យប្តឹងផ្ទាល់ទៅសភាស៊ើបសួរដែលសម្រេចជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរវិញ ។[40]

ក្នុងករណីដែលមានការបដិសេធនឹងពាក្យសុំឱ្យនៅក្រៅឃុំ ជនត្រូវចោទអាចដាក់ពាក្យសុំសាជាថ្មីម្តងទៀតទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬសភាស៊ើបសួរក្នុងរយៈពេល ១ ខែ បន្ទាប់ពីមានសេចក្តីសម្រេចបដិសេធពាក្យសុំ

[38] មាត្រា ២១៦ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[39] មាត្រា ២១៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[40] មាត្រា ២១៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

លើកមុន ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬសភាស៊ើបសួរត្រូវតែសម្រេចលើពាក្យនេះក្នុងរយៈពេល ៥ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបានទទួលពាក្យសុំ ។

នៅក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរ សម្រេចដោះលែងជនត្រូវចោទឱ្យនៅក្រៅឃុំ ដីកាសម្រេចនេះត្រូវតែជូនដំណឹងភ្លាមដល់ព្រះរាជអាជ្ញា និងប្រធានពន្ធនាគារ ។ បទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៧៦ ស្តីពីការដោះលែងជនត្រូវចោទដែលជាប់ឃុំឱ្យមានសេរីភាព នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌត្រូវក៏យកមកអនុវត្ត ដោយយោងតាមមាត្រា ២៧៦ ស្តីពីការដោះលែងជនត្រូវចោទដែលជាប់ឃុំឱ្យមានសេរីភាព នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានចែងថា កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចឱ្យដោះលែងជនត្រូវចោទ ដែលកំពុងជាប់ឃុំបណ្តោះអាសន្នជនត្រូវចោទនោះ ត្រូវបានរក្សាទុកក្នុងពន្ធនាគាររហូតដល់ផុតរយៈពេលសម្រាប់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ព្រះរាជអាជ្ញាលើកលែងតែព្រះរាជអាជ្ញាយល់ព្រមឱ្យដោះលែងជនត្រូវចោទនោះភ្លាមៗ ។ សេចក្តីសម្រេចជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ត្រូវដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿងនៃនីតិវិធី ។

ចំពោះដីកាលើកលែងចោទប្រកាន់ ក៏ត្រូវធ្វើដូចគ្នានេះដែរកាលណាដីកានេះមានអានុភាពនាំឱ្យដោះលែងជនត្រូវចោទដែលជាប់ឃុំ ។ ក្នុងករណីមានបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ព្រះរាជអាជ្ញាអំពីការដោះលែងឱ្យនៅក្រៅឃុំ ឬលើកលែងចោទប្រកាន់នោះ ជនត្រូវចោទដែលជាប់ឃុំត្រូវរក្សាទុកក្នុងពន្ធនាគាររហូតទាល់តែសភាស៊ើបសួរបានសម្រេចអំពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។ កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចឱ្យដោះលែងជនត្រូវចោទនៅក្រៅឃុំ ចៅក្រមអាចដាក់ជននោះ ឱ្យនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការវិញ តាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២២៣ ដល់មាត្រា ២៣០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

ជំពូកទី៣

ការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវ

តុលាការ

ជំពូកទី៣
ការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ
ផ្នែកទី១. គោលការណ៍នៃការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ

ដោយយោងតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌពុំបានឱ្យនិយមន័យ ទៅលើការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការនោះទេ ប៉ុន្តែយើងអាចកំណត់បានថាវាអាចជាវិធានការនិរន្តរាយមួយ ដូចករណីនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដែរគ្រាន់តែវាជាវិធានមួយដែលមានស្ថានភាពស្រាលជាង ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរបង្គាប់ជនត្រូវចោទដែលនៅក្រៅឃុំឱ្យគោរពនូវកាតព្វកិច្ចមួយ ឬច្រើនដូចបានកំណត់ក្នុងបទប្បញ្ញត្តិមាត្រា ២២៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

១.១. លក្ខខណ្ឌ

ការដាក់ជនណាម្នាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ជាផ្នែកមួយនៃវិធានការនិរន្តរាយ ដើម្បីធានាសម្រួលដល់ដំណើរការនៃកិច្ចស៊ើបសួរ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចដាក់ជនត្រូវចោទឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ (នៅក្រៅឃុំ) ឬសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន (នៅក្នុងឃុំ) ។

យោងតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ មានអានុភាពបង្គាប់ជនត្រូវចោទ ដែលនៅក្រៅឃុំឱ្យ គោរពកាតព្វកិច្ចមួយ ឬច្រើនដែលរួមមានដូចជា[41] ៖

១- មិនត្រូវចេញក្រៅ ព្រំប្រទល់ដែនដីកំណត់ ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

២- មិនត្រូវផ្លាស់ប្តូរលំនៅឋាន ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

៣- មិនត្រូវទៅកាន់ទីកន្លែងខ្លះដែលកំណត់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

៤- ត្រូវចូលមកបង្ហាញខ្លួនតាមការកំណត់ នៅអង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថ ដែលចាត់តាំង ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

៥- ត្រូវឆ្លើយតបនឹងដីកាកោះហៅ ពីគ្រប់បុគ្គល ដែលចាត់តាំងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

៦- ត្រូវប្រគល់ជូន ដល់ការិយាល័យ ក្រឡាបញ្ជី គ្រប់ឯកសារបញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណ ។

៧- មិនត្រូវបើកបររថយន្ត ។

៨- មិនត្រូវទទួល ឬជួបនឹងបុគ្គលមួយចំនួន ដែលកំណត់ចង្អុលបង្ហាញដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

៩- ដាក់ប្រាក់ធានាដែលចំនួនប្រាក់ធានា និងថិរវេលាបង់ប្រាក់នេះ ត្រូវកំណត់ដោយ ចៅក្រមស៊ើបសួរ ដោយផ្អែកទៅលើធនធានរបស់ជនដែលនឹងត្រូវចោទ ។

---

[41] មាត្រា ២២៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

១០- មិនត្រូវកាន់កាប់ ឬយកតាមខ្លួននូវអាវុធ ។ ត្រូវប្រគល់ជូនដល់ការិយាល័យ ក្រឡាបញ្ជីនូវ អាវុធដែលជនត្រូវចោទកាន់កាប់ ។

១១- ត្រូវប្រគល់ខ្លួនឱ្យពេទ្យពិនិត្យព្យាបាល និងជាយថាហេតុដាក់ឱ្យស្ថិតក្នុងរបបព្យាបាលរោគក្នុងមន្ទីរពេទ្យ។

១២- មិនត្រូវធ្វើសកម្មភាពខាងវិជ្ជាជីវៈខ្លះ ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចដាក់ជនត្រូវចោទឱ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការតាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ឬតាមសេចក្តីសន្និដ្ឋានសរុបរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ។ ដោយបញ្ជាក់អំពីកាតព្វកិច្ចដែលតម្រូវលើជនត្រូវចោទនៅក្នុងដីកាសម្រេច ហើយត្រូវជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លីបំផុតទៅដល់ព្រះរាជអាជ្ញា និងជនត្រូវចោទ។

១.២. គោលដៅ

យោងតាមការពិនិត្យលើខ្លឹមសារនៃមាត្រា ២២៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ក៏អាចឱ្យកំណត់បានថា ការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ គឺជាវិធានមួយដែលមានកម្មវត្ថុដាក់ ជនត្រូវចោទឱ្យស្ថិតក្រោមការរឹតបន្តឹងខាងសេរីភាពមួយចំនួនតាមរយៈកាតព្វកិច្ច ឬការហាមឃាត់ដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ដែលវិធាននេះត្រូវបានចងក្រងក្រោមគោលដៅ ៤ ផ្សេងៗគ្នា[42] ៖

- ធានាការបង្ហាញខ្លួនរបស់ជនត្រូវចោទ
- គោរពវិធានផ្សេងៗដែលសំដៅលប់បំបាត់របស់ជនត្រូវចោទនូវធាតុមួយចំនួន
- ដាក់កំហិតការព្យាបាលខាងផ្នែកសង្គម និងផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ
- ចេញបញ្ញត្តិផ្សេងៗ ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះ

អាចមានការភាន់ច្រឡំខ្លះ ទាក់ទងទៅនឹងវិធានខាងលើនេះ ជាពិសេសត្រង់ចំណុចទី៩ នៃមាត្រា ២២៣ ដែលបញ្ញត្តិអំពីកាតព្វកិច្ចមួយ ដែលតម្រូវឱ្យជនត្រូវចោទដាក់ប្រាក់ធានា ។ ត្រង់ចំណុចនេះ មានមតិខ្លះថាការបង្គាប់ឱ្យជនត្រូវចោទដាក់ប្រាក់ធានា គួរទាមទារឱ្យមានស្ថាប័នជំនាញធ្វើការវាយតម្លៃទៅ លើកាលៈទេសៈមួយចំនួនដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងបទល្មើសដែលបានកើតឡើង ដើម្បីកំណត់អំពីចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវដាក់ធានានោះ ។ ជាឧទាហរណ៍ ពាក់ព័ន្ធនឹងបទបង្ករបួសដោយចេតនា គឺតម្រូវឱ្យគ្រូពេទ្យវាយតម្លៃអំពីស្ថានភាពរបួសជាមុនសិន ដើម្បីឱ្យដឹងពីទំហំព្យសនកម្ម (ទំហំនៃសំណងការព្យាបាលរបួស) ក្នុងគោលបំណងឱ្យជនត្រូវចោទ ដាក់ប្រាក់ធានាឱ្យធនល្មមនឹងសំណងផ្នែករដ្ឋប្បវេណីនៃព្យសនកម្មដែលកើតឡើងនោះ ។

[42] មាត្រា ២២៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

១.៣. នីតិវិធី

ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចដាក់ជនត្រូវចោទឱ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យ តាមផ្លូវតុលាការតាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ឬតាមសេចក្តីសន្និដ្ឋានសរុបរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា។ ដោយបញ្ជាក់អំពីកាតព្វកិច្ចដែលតម្រូវលើជនត្រូវចោទនៅក្នុងដីកាសម្រេចហើយត្រូវជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លីបំផុតដល់ព្រះរាជអាជ្ញា និងជនត្រូវចោទ ។

កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលទទួលបណ្តឹងតាមសេចក្តីសន្និដ្ឋានពីព្រះរាជអាជ្ញា សុំឱ្យដាក់ជនត្រូវចោទស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ មិនព្រមសម្រេចតាមការសុំទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកាបដិសេធការសុំនេះក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃ។ ដីកាសម្រេចនេះ ត្រូវជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លីបំផុតដល់ព្រះរាជអាជ្ញា។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានសម្រេចក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃទេ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចធ្វើបណ្តឹងទៅសភាស៊ើបសួរ(សាលាឧទ្ធរណ៍) សម្រេចជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

ចំពោះការដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការអាចធ្វើការកែប្រែ ឬលុបចោលខ្លឹមសារនៃកាតព្វកិច្ច និងបញ្ចូលកាតព្វកិច្ចថ្មីបានតាម ០៣ (បី) លក្ខខណ្ឌគឺ (១) ការកែប្រែការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការដោយឯកឯងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ និង (២) បណ្តឹងសុំកែប្រែការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការដោយព្រះរាជអាជ្ញា និង (៣) តាមរយៈបណ្តឹងសុំឱ្យកែប្រែការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការដោយជនត្រូវចោទ ។

នៅក្នុងករណីដែលជនត្រូវចោទបានគេចវេសដោយចេតនារបស់ខ្លួនពីកាតព្វកិច្ចនៃការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចឱ្យឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទនោះជា បណ្តោះអាសន្នបានទោះបីជាទោសពន្ធនាគារដែលត្រូវរងនោះមានថិរវេលាប៉ុន្មានក៏ដោយ ហើយទោះបីជាជនត្រូវចោទនោះត្រូវបានយកទៅឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន អស់រយៈពេលអតិបរមាដែលបានកំណត់យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ដោយ ។

កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចថានឹងឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដោយមូលហេតុខាងលើនេះ ។ ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដែលសម្រេចតាមមូលហេតុខាងលើនេះ មិនអាចឱ្យលើសពី ៤ (បួន) ខែ ចំពោះនីតិជន និង ២ (ពីរ) ខែ ចំពោះអនីតិជន ។ ចំពោះ អនីតិជនដែលមានអាយុតិចជាង ១៤(ដប់បួន) ឆ្នាំមិនអាចដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការបានទេ ។[43]

ផ្នែកទី២ បុគ្គលដែលអាចកែប្រែការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ

ចំពោះបុគ្គលដែលអាចកែប្រែការដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការអាចធ្វើការកែប្រែ ឬលុបចោលខ្លឹមសារនៃកាតព្វកិច្ច និងបញ្ចូលកាតព្វកិច្ចថ្មីបានតាម ០៣ (បី) លក្ខខណ្ឌគឺ ការកែប្រែការត្រួតពិនិ

[43] មាត្រា ២២៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

ត្យតាមផ្លូវតុលាការដោយឯកឯងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ និង បណ្តឹងសុំកែប្រែការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការដោយព្រះរាជអាជ្ញា និង តាមរយៈបណ្តឹងសុំឱ្យកែប្រែការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការដោយជនត្រូវចោទ ។ បុគ្គលដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ គឺអាចកែប្រែការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការបានដោយ ឯកឯង និងការទទួលបាននូវការប្តឹងសុំ ។

២.១. ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចកែប្រែខ្លឹមសារនៃកាតព្វកិច្ច អាចលុបចោល ឬបញ្ចូលកាតព្វកិច្ចថ្មីបានគ្រប់ពេលវេលាហើយក៏អាចបញ្ចប់ការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការផងដែរ ។ សេចក្តីសម្រេចនេះត្រូវបានជូនដំណឹងនៅក្នុងរយៈពេលដ៏ខ្លីបំផុតដល់ព្រះរាជអាជ្ញា និងជនត្រូវចោទ ។[44]

២.២. តាមបណ្តឹងសុំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា

នៅគ្រប់ពេលវេលាទាំងអស់ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចសុំឱ្យលើកលែង ឬកែប្រែការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការហើយចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែសម្រេចក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ)ថ្ងៃ ។ បើសិនជារយៈពេល ៥ (ប្រាំ)ថ្ងៃនេះកន្លងផុតទៅ ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានសម្រេច ព្រះរាជអាជ្ញាអាចប្តឹងសុំតាមរយៈពាក្យសុំទៅសភាស៊ើបសួរដែលសម្រេចជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរវិញ ។ ដីកាសម្រេចបដិសេធនឹងពាក្យសុំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ត្រូវតែមានសំអាងហេតុ និងត្រូវជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេលខ្លីបំផុតដល់ព្រះរាជអាជ្ញា ។[45]

២.៣. តាមបណ្តឹងសុំរបស់ជនត្រូវចោទ

ជនត្រូវចោទអាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យលើកលែង ឬកែប្រែការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការបានគ្រប់ពេលវេលាហើយចៅក្រមស៊ើបសួរ ក៏ត្រូវបញ្ជូនពាក្យសុំរបស់ជនត្រូវចោទនោះភ្លាម និងសំណុំរឿងទៅព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់ ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចយ៉ាងយូរបំផុតក្នុងរយៈពេល ៥ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅព្រះរាជអាជ្ញា ។ ដីកានេះត្រូវជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេលខ្លីបំផុតទៅព្រះរាជអាជ្ញា និងជនត្រូវចោទ ។[46]

កាលណាមានពាក្យសុំឱ្យលើកលែង ឬឱ្យកែប្រែការត្រួតពិនិត្យនេះ បានធ្វើជាថ្មីមុនពេលចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬសភាស៊ើបសួរសម្រេចលើពាក្យសុំលើកមុន នោះរយៈពេល ៥ ថ្ងៃនេះ ត្រូវចាប់ផ្តើមគិតពីពេលចេញសេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសុំពីមុន ។ ដីកាសម្រេចបដិសេធនឹងពាក្យសុំត្រូវតែមានសំអាងហេតុ ។

[44] មាត្រា ២២៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[45] មាត្រា ២២៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[46] មាត្រា ២២៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

បើសិនជារយៈពេល ៥ (ប្រាំ)ថ្ងៃ នេះកន្លងផុតទៅ ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានសម្រេច ជនត្រូវចោទអាចធ្វើពាក្យប្ដឹងផ្ទាល់ទៅសភាស៊ើបសួរដែលសម្រេចជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរវិញ ។

២.៤ ការគេចវេសពីកាតព្វកិច្ច

ប្រសិនបើជនត្រូវចោទបានគេចវេសដោយចេតនាពីកាតព្វកិច្ចនៃការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នបាន ទោះក្នុងករណីដែល ៖

- ទោសជាប់ពន្ធនាគារដែលត្រូវរងនោះ មានថិរវេលាប៉ុន្មានក៏ដោយ (មានន័យថាលក្ខខណ្ឌនៃមាត្រា ២០៨ លែងជាឧបសគ្គនៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នទៀតហើយ) ។
- ជនត្រូវចោទ ត្រូវបានឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នអស់រយៈពេលអតិបរមានៃថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នតាមមាត្រា ២០៨, ២០៩, ២៩០, ២១៣ និង២១៤ ក៏ដោយ ។

កាលណាសម្រេចថា នឹងឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នដោយមូលហេតុខាងលើនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវជូនដំណឹងដល់ជនត្រូវចោទ និងទទួលការកត់សម្គាល់របស់ជននេះ ហើយត្រូវឱ្យមេធាវីជូនមធ្យោបាយការពារ បើសិនជាមានមេធាវីអមផងនោះ ។

ដីកាសម្រេចត្រូវមានសំអាងហេតុ និងត្រូវជូនដំណឹងភ្លាមដល់ព្រះរាជអាជ្ញា និងជនត្រូវចោទ ។ ការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នដែលសម្រេចតាមមាត្រា ២៣០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនេះ មិនអាចឱ្យលើស ពី ៤ (បួន) ខែ ចំពោះនីតិជន និងមិនអាចលើសពី ២ (ពីរ) ខែ ចំពោះអនីតិជនឡើយ ។

ពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ត្រូវបានបញ្ចប់នៅពេលដែលចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកាដំណោះស្រាយ ការត្រួតពិនិត្យតាមតុលាការ ប្រសិនបើ ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានសម្រេចរក្សាទុកជនត្រូវចោទឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតតាមផ្លូវតុលាការ រហូតដល់ពេលបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការនោះទេ ។[47]

ការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ក៏ត្រូវបញ្ចប់នៅពេលដែលតុលាការប្រកាសសាលក្រមដែរ ។[48]

[47] មាត្រា២៤៤ កថាខណ្ឌទី ៤ និងទី ៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

[48] មាត្រា ៣៥២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៧

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

បន្ទាប់ពីបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងបកស្រាយទៅលើប្រធានបទ «វិធានការនិរន្តរាយ» យ៉ាងល្អិតល្អន់រួចមក យើងសង្កេតឃើញថា ពិតជាបានបង្ហាញ និងបានឆ្លុះបញ្ចាំងយ៉ាងច្បាស់អំពីវិធានការនេះ និងការអនុវត្តដោយផ្ទាល់ពីសំណាក់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៅក្នុងកិច្ចស៊ើបសួរ ដើម្បីឱ្យដំណើរការនីតិវិធីប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូន និងមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីអង្គហេតុពិតនៃរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ក៏ដូចជាបញ្ជាក់អំពីសិទ្ធិសេរីភាពរបស់ជនត្រូវចោទ ឬបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ។ វិធានការនិរន្តរាយនេះ បានស្តែងចេញនូវសកម្មភាពជាច្រើន ដូចជាការស្វែងរកភស្តុតាងសម្រាប់ដាក់បន្ទុក និងដោះបន្ទុក ក៏ដូចជាការបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ការបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ការបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន ការបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន និងការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការដែលសុទ្ធសឹងតែជាប់ទាក់ទងនឹងសេរីភាពរបស់បុគ្គល ។ នៅក្នុងនោះដែរ ការប្រើប្រាស់វិធានការនិរន្តរាយនៅក្នុងដំណើរការ នៃនីតិវិធីនៃរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌពិតជា មានសារៈសំខាន់ណាស់គឺដើម្បីឱ្យមានតម្លាភាព យុត្តិធម៌ និងភាពប្រាកដនិយមទៅលើដំណើការនៃនីតិវិធី ដែលធ្វើយ៉ាងណាកុំឱ្យមានភាពអសកម្ម និងភាពលំបាកដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែង។ វិធានការនេះទៀតសោត ត្រូវបានចៅក្រមស៊ើបសួរយកមកអនុវត្តដើម្បីជាការងាយស្រួលក្នុងការស្វែងរកភស្តុតាងយ៉ាងពិតប្រាកដសម្រាប់ដាក់ និងដោះបន្ទុកនៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ។

មួយវិញទៀត វិធានការនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងក្របខណ្ឌនៃការស៊ើបសួរសំដៅទៅ លើការធានាដល់ការស៊ើបសួរឱ្យប្រព្រឹត្តទៅបានល្អ ហើយក្នុងការបំពេញភារកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ដើម្បីស្វែងរកការពិត ក៏ច្បាប់បានប្រគល់សិទ្ធិអំណាចដែលមានលក្ខណៈបង្ខំមួយចំនួន ដែលអាចប្រើប្រាស់ប្រឆាំងនឹងសេរីភាពរបស់ជនត្រូវចោទ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចប្រើប្រាស់វិធានការមួយនេះទៅលើបុគ្គលដែលមិនព្រមឆ្លើយតបទៅនឹងការកោះហៅជាធម្មតារបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ។ ចំពោះដីកាទាំងនោះមានដូចជា ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ដែលដីកានេះគោរពទៅតាមគោលការណ៍ស្ម័គ្រចិត្តរបស់ជនត្រូវចោទ ឬបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធដោយពួកគេអាចចូល ឬមិនចូលតាមបង្គាប់នោះ ។ រីឯដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ដីកានេះបានបញ្ជាទៅកងកម្លាំងសាធារណៈឱ្យចាប់និងនាំខ្លួនបុគ្គលដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធភាព ដែលមានលក្ខណៈជាការចាប់បង្ខំទៅដល់បុគ្គលទាំងនោះ ។ ឯដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួនវិញ ក៏មានលក្ខណៈចាប់បង្ខំដែរ ប៉ុន្តែដីកានេះអាច ចេញទៅបានលុះត្រាតែជនត្រូវចោទ ឬបុគ្គលដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធភាពនោះ ត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម និងមិនដឹងថាបុគ្គលនោះស្ថិតនៅទីកន្លែងណាច្បាស់លាស់ ហើយដីកានេះជាការបញ្ជាទៅដល់កងកម្លាំងសាធារណៈឱ្យស្រាវជ្រាវ និងចាប់ខ្លួនបុគ្គល ឬជនត្រូវចោទនោះ ដែលអានុភាពនៃដីកានេះអាចផ្សព្វផ្សាយជា អន្តរជាតិបានផងដែរតាមរយៈក្រសួងយុត្តិធម៌ ។ ចំពោះដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនវិញនោះ គឺ ជា

បញ្ជាដល់ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនឱ្យទទួល និងឱ្យឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទ ហើយដីកានេះអាចចេញបាន លុះត្រាតែជនត្រូវចោទនោះជា កម្មវត្ថុនៃដីកាសម្រេចឱ្យឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន ឬអាចនិយាយបានថាបន្ទាប់ពី ចៅក្រមស៊ើបសួរបានចេញដីកា សម្រេចឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នរួចហើយ ។

លើសពីនេះទៅទៀត ទោះបីជាចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិពេញទីក្នុងការសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទក្រោម ការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នក៏ដោយ ក៏ការអនុវត្តនីតិវិធីរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែគោរពនូវសិទ្ធិសេរីភាពបុគ្គល ក៏ដូចជាអាយុរបស់ជនត្រូវចោទនោះ រួមទាំងពិនិត្យទៅលើប្រភេទនៃបទល្មើសផងដែរ ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏ អាចសម្រេចឱ្យបុគ្គលដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធភាពស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតុលាការផងដែរ (ក្រៅឃុំ) ដោយ មាន ការកំណត់កាតព្វកិច្ច ក៏ដូចជាបិទសិទ្ធិសេរីភាពរបស់បុគ្គលនោះមួយចំនួន ។ ក្នុងករណីដែលមានការស្នើ សុំដោះលែងជនត្រូវចោទ នៅក្នុងដំណាក់កាលចៅក្រមស៊ើបសួរនេះ គឺអាចត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈចៅក្រមស៊ើប សួរផ្ទាល់ ឬ តាមបណ្ដឹងរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា និងតាមបណ្ដឹងរបស់ជនត្រូវចោទ ។ ជាពិសេសនោះ ការដោះ លែងជនត្រូវចោទក៏អាចធ្វើដោយដីកាដំណោះស្រាយផងដែរ។ ចំពោះការកែប្រែការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ក៏មិនខុសពី ការស្នើសុំដោះលែងជនត្រូវចោទដែរ ដោយអាចសម្រេចដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ផ្ទាល់ ឬតាមបណ្ដឹងរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា និងតាមបណ្ដឹងរបស់ជនត្រូវចោទផងដែរ ។

សរុបសេចក្ដីមក វិធានការនិរន្តរាយដែលប្រើប្រាស់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ នៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើប សួរ គឺមានអត្ថប្រយោជន៍ជាខ្លាំងនៅក្នុងវិស័យយុត្តិធម៌ ដោយបានធានាទៅដល់ការការពារបុគ្គលដែលជាជន រងគ្រោះ និងបុគ្គលដែលមានពិរុទ្ធភាព ដែលពួកគេនៅតែជាបុគ្គលគ្មានជាប់ទោសនៅឡើយទេ ក្នុងន័យនេះគឺ ថាបុគ្គល ដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធភាពពុំទាន់ត្រូវបានតុលាការប្រកាសទោសនៅឡើយទេ។ ម្យ៉ាងទៀតនោះ ដោយយោងទៅតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក៏បានបញ្ញត្តិថា ជនគ្រប់រូបមានសិទ្ធិការពារខ្លួនតាម ផ្លូវតុលាការ។ ទោះបីជាចៅក្រមស៊ើបសួរបានទទួលសិទ្ធិអំណាចក្នុងការចេញដីកាខាងលើនេះយ៉ាងណាក៏ ដោយ ក៏ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវប្រើប្រាស់សិទ្ធិក្នុងការចេញដីកានេះ ដោយផ្អែកទៅលើគោលការណ៍ គឺមិនមាន ភាពលំអៀង ។

ជាចុងក្រោយ ដើម្បីចូលរួមលើកស្ទួយទៅលើវិស័យយុត្តិធម៌ យើងទាំងអស់គ្នាដែលជាប្រជាពលរដ្ឋ សិស្ស និស្សិតគប្បីត្រូវគោរពវិធានច្បាប់ទាំងឡាយ ដែលជាមាគ៌ាមួយក្នុងការទទួលបាននូវភាពយុត្តិធម៌ សច្ច ធម៌ និងទទួលបានភាពស្មើគ្នា ព្រមទាំងមានសុខសន្តិភាព ស្ថេរភាព សណ្ដាប់ធ្នាប់ និងរបៀបរៀបរយនៅក្នុង សង្គមជាតិ ក៏ដូចជានាំឱ្យសង្គមជាតិទាំងមូលមានការអភិវឌ្ឍន៍ថែមទៀតផងដែរ ។

អនុសាសន៍

អនុសាសន៍

តាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវ លើប្រធានបទ «**វិធានការនិរន្តរាយ**» និងតាមរយៈការអនុវត្តជាក់ស្តែងជាមួយនឹងអ្នកវិជ្ជាជីវៈច្បាប់កន្លងមក យើងខ្ញុំយល់ឃើថា គប្បីមានការកែតម្រូវចំណុចខ្លះៗ ក្នុងគោលបំណងដើម្បី ឱ្យការអនុវត្តច្បាប់កាន់តែមាន ប្រសិទ្ធភាពដែលអាចទទួលបានទំនុកចិត្តពីសាធារណៈជន ក៏ដូចជាជនត្រូវចោទ ។ អាស្រ័យហេតុនេះហើយ ជាកិច្ចចាប់ផ្តើម យើងខ្ញុំសូមធ្វើការសំណូមពរឱ្យប្រជាពលរដ្ឋរូបទាំងសមត្ថកិច្ចទាំងអស់ចូលរួមសហការជាមួយនឹងស្ថាប័នតុលាការនៅពេលដែលមាន បទល្មើស ក៏ដូចជារឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌបានកើតឡើងដើម្បីធ្វើឱ្យដំណើរការនីតិវិធី ក៏ដូចដំណើរការស៊ើបសួរប្រព្រឹត្តទៅមុខដោយរលូន ។ បន្ថែមពីនេះទៅទៀតនោះ ដើម្បីបង្ការបទល្មើស រួមទាំងស្វែងរកភាពយុត្តិធម៌ទៅដល់ជនរងគ្រោះ ក៏ដូចជាផ្តល់យុត្តិធម៌ដល់ជនល្មើសនៅពេលដែលចៅក្រមស៊ើបសួរប្រើប្រាស់វិធានការនិរន្តរាយ ក្នុងពេលដំណើរការកិច្ចស៊ើបសួរនោះ និងការធានាការអនុវត្តក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពល្អ យើងខ្ញុំសូមផ្តល់ជាអនុសាសន៍ ដែលអាចពង្រឹងដល់កិច្ចការរបស់ ស្ថាប័នតុលាការ ក៏ដូចជាក្រសួងយុត្តិធម៌ ។ យើងខ្ញុំសូមលើកយកអនុសាសន៍មួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើការវិនិច្ឆ័យឱ្យបានត្រឹមត្រូវនៅគ្រប់ពេលដែលចៅក្រមស៊ើបសួរប្រើប្រាស់នូវវិធានការនិរន្តរាយតាមរយៈការចេញដីកា ដើម្បីជៀសវាងក្នុងការបំពានសិទ្ធិសេរីភាពបុគ្គល ។
- ចៅក្រមស៊ើបសួរគប្បីគោរពឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួននូវការហាមឃាត់ទាំងឡាយណាដែលមានចែងនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនេះ ក៏ដូចជាក្រមសីលធម៌ចៅក្រម ។
- ចៅក្រមស៊ើបសួរ គួរគោរពនូវគោលការណ៍ទាំងឡាយ ដែលបានចែងនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឱ្យបានហ្មត់ចត់ក្នុងពេលដែលបំពេញបេសកម្មរបស់ខ្លួននៃដំណើរការនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ បើសិនបើមានតែច្បាប់មួយមុខនោះ ហើយគ្មានការអនុវត្តឱ្យបានល្អទេវានឹងបណ្តាលឱ្យមានភាពអយុត្តិធម៌ ។
- គប្បីស៊ើបសួរឱ្យមានភាពឆាប់រហ័ស កុំចាំឱ្យមានការស្នើសុំឱ្យបិទការស៊ើបសួរដោយជនត្រូវចោទ ឬដោយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដោយហេតុថាប្រសិនបើមានយុត្តិធម៌ប៉ុន្តែវាប្រើប្រាស់ពេលវេលាយូរពេក គឺស្មើនិងអយុត្តិធម៌ ។
- គប្បីពង្រឹងនូវការអនុវត្តក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈតាមរយៈការឃ្លាំមើល និងការដាក់ទណ្ឌកម្មទៅលើរាល់ការបំពានក្រមសីលធម៌របស់ចៅក្រម ព្រះរាជអាជ្ញា ក្រឡាបញ្ជី និងមេធាវី ។
- គប្បីជ្រើសរើសមន្ត្រីតុលាការដែលមានសមត្ថភាពពិតប្រាកដ និងចេះថ្លឹងថ្លែងនូវអ្វីត្រូវ អ្វីខុស ។
- ពង្រឹងទៅលើវិស័យអប់រំក្នុងគោលបំណងដែលធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋមានការយល់ដឹងកាន់តែខ្ពស់ហើយមានភាពខ្លាចនៅក្នុងការបំពានច្បាប់ដែលបានចែង ។

បន្តបង្កើនការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឱ្យបានទូលំទូលាយ និងច្បាស់លាស់ទៅដល់មជ្ឈដ្ឋានទូទៅនិងប្រជាពលរដ្ឋទូទាំងប្រទេស ។

- នៅក្នុងការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ដែលត្រូវធ្វើឡើងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ គួរតែកុំឱ្យមានការគៀបសង្កត់ផ្នែកផ្លូវចិត្ត ឬមានការបំភិតបំភ័យដើម្បីទទួលបានចម្លើយ ។
- គួតែប្រើប្រាស់វិធានការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការឱ្យច្រើនជាងការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន ដោយត្រូវពិនិត្យ លើចរិកគ្រោះថ្នាក់នៃបទល្មើស ពោលគឺមិនត្រូវឃុំខ្លួនបុគ្គលដែលមានផ្ទៃពោះ បុគ្គលដែលមានវ័យចំណាស់ ឬបុគ្គលដែលមិនមានទីកន្លែងច្បាស់លាស់ ឬអាសយដ្ឋានពិតប្រាកដនោះទេ ។
- ត្រូវតែគោរពសិទ្ធិសេរីភាពរបស់បុគ្គល ទោះបីគេជាជនសង្ស័យ ឬបុគ្គលដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធភាព ក៏ដោយ គឺផ្អែកទៅលើគោលការណ៍សេរីភាពរបស់បុគ្គល ហើយបុគ្គលគ្រប់រូបសុទ្ធតែមានសិទ្ធិការពារខ្លួនតាមផ្លូវតុលាការ ។
- លើសពីនេះទៅទៀតនោះ ត្រូវជម្រុញឱ្យមានការសហការចូលរួមសរសេរសៀវភៅដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងច្បាប់ពីសំណាក់សាស្ត្រាចារ្យផ្នែកនីតិសាស្ត្រ រួមទាំងអ្នកប្រកបវិជ្ជាជីវៈមួយចំនួនដោយធ្វើការពន្យល់ឱ្យបានក្បោះក្បាយ និងមានភាពងាយស្រួលយល់ទៅដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ក៏ដូចជាសិស្សនិស្សិត នៅក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងផ្នែកច្បាប់ ដើម្បីចូលរួមកាត់បន្ថយអំពើដែលអាចកើតជាបទល្មើសនានា ។

ឯកសារយោង

ឯកសារយោង

១.ច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត

- រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៣
- ក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៩
- ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៧
- ច្បាប់ស្តីពីយុត្តិធម៌អនីតិជនឆ្នាំ២០១៦
- ក្រមសីលធម៌ចៅក្រមឆ្នាំ២០០៧

២. សៀវភៅ និងស្នាដៃអ្នកនិពន្ធ

- **មេរៀននីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ** ឆ្នាំ២០១៣-២០១៤ របស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ **រុន ពណ្ណារិទ្ធ** និងលោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ **ចាំង ស៊ីណាត** ។
- **នីតិព្រហ្មទណ្ឌទូទៅ** ឆ្នាំ២០១១ របស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ **រុន ពណ្ណារិទ្ធ** និងលោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ **ចាំង ស៊ីណាត**។
- **នីតិព្រហ្មទណ្ឌ និងនីតិគ្រួសារ** ឆ្នាំ២០១៧ របស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ **រុន ពណ្ណារិទ្ធ** និងលោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ **ចាំង ស៊ីណាត** ។
- លោកមេធាវី **កែ វិសាល**, លោកមេធាវី **សេហា សុខឃី** និងលោកមេធាវី **ហេង ពូង** « **នីតិវិធីនៃការអនុវត្តជាក់ស្តែងក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ**" ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៥។
- សេចក្តីពន្យល់ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា៖ សេចក្តីពន្យល់ករណីយុត្តិសាស្ត្រ អ.វ.ត.ក និងអន្តរជាតិសម្រាំង ឆ្នាំ២០១៤។
- ក្បួននីតិវិធីតុលាការព្រហ្មទណ្ឌ ឆ្នាំ២០០៦ របស់ក្រសួងយុត្តិធម៌។
- អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីវិធានផ្ទៃក្នុង (វិសោធនកម្មលើកទី៩) ។
- នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ (កិច្ចសហប្រតិការបារាំង គំរោងទ្រទ្រង់នីតិរដ្ឋ) ឆ្នាំ២០០៦ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ

បញ្ជីរាយនាមឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១	ដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ
ឧបសម្ព័ន្ធទី២	ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន
ឧបសម្ព័ន្ធទី៣	ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន
ឧបសម្ព័ន្ធទី៤	ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន
ឧបសម្ព័ន្ធទី៥	ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន
ឧបសម្ព័ន្ធទី៦	ដីកាសម្រេចឱ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន
ឧបសម្ព័ន្ធទី៧	ដីកាសម្រេចមិនឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន
ឧបសម្ព័ន្ធទី៨	ដីកាបញ្ជូនឱ្យឆ្លើយ
ឧបសម្ព័ន្ធទី៩	ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងឱ្យពិនិត្យ
ឧបសម្ព័ន្ធទី១០	ដីកាសម្រេចពន្យារពេលនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន
ឧបសម្ព័ន្ធទី១១	ដីកាបង្គាប់ឱ្យពន្យារពេលការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន
ឧបសម្ព័ន្ធទី១២	ដីកាសម្រេចដោះលែងឱ្យនៅក្រៅឃុំ
ឧបសម្ព័ន្ធទី១៣	ដីកាបង្គាប់ឱ្យដោះលែង
ឧបសម្ព័ន្ធទី១៤	ដីកាសម្រេចមិនព្រមដោះលែងឱ្យនៅក្រៅឃុំ
ឧបសម្ព័ន្ធទី១៥	ដីកាសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ
ឧបសម្ព័ន្ធទី១៦	ដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យជនត្រូវចោទនៅក្រៅឃុំជាបណ្តោះអាសន្ន
ឧបសម្ព័ន្ធទី១៧	ដីកាដំណោះស្រាយ
ឧបសម្ព័ន្ធទី១៨	ដីការក្សាការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន
ឧបសម្ព័ន្ធទី១៩	ដីកាបញ្ជូន
ឧបសម្ព័ន្ធទី២០	ច្បាប់ស្តីពី«យុត្តិធម៌អនីតិជន»
ឧបសម្ព័ន្ធទី២១	ក្រមសីលធម៌ចៅក្រម

ឧបសម្ព័ន្ធទី២២	គោលការណ៍ណែនាំដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីយុត្តិធម៌អនីតិជន
ឧបសម្ព័ន្ធទី២៣	ការដាក់ឱ្យប្រើរូបមន្តនៃដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

ឧបសម្ព័ន្ធទី១

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អយ្យការ

អមសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ៖

ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩

លេខ: ...... អ.យ.ខ

ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ

យើង តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ។

-**បានឃើញ** សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ របស់អយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ។

-**បានឃើញ** របាយការណ៍លេខ: ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ របស់ការិយាល័យបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ នៃកងរាជអាវុធហត្ថខេត្តបន្ទាយមានជ័យ។

<u>ក្រោយពីបានពិនិត្យឯកសារខាងលើ</u>

<u>យល់ឃើញថា មានតម្រុយសន្និដ្ឋានថា ៖</u>

-នាមត្រកូល-នាមខ្លួន: ហៅ ភេទប្រុស កើតថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៨៧ សញ្ជាតិចិន ជនជាតិចិន មុខរបរ បុគ្គលិកកាស៊ីណូប្រេ្កាន សាសនាព្រះពុទ្ធ ទីកន្លែងកំណើតស្រុកZhi Po ខេត្ត Shang Tong ប្រទេសចិន អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នសណ្ឋាគារលី ភូមិក្បាលកោះ សង្កាត់ប៉ោយប៉ែត ក្រុងប៉ោយប៉ែត ឪពុកឈ្មោះ (រស់) ម្តាយឈ្មោះ (រស់) នៅលីវ ជានីតិជន កំរិតវប្បធម៌ បរិញ្ញាប័ត្រនៅប្រទេសចិន ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការ គ្មាន។ **(មានខ្លួន)**

បានប្រព្រឹត្តអំពើដូចតទៅ៖ កាលពីថ្ងៃទី២៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ វេលាម៉ោង ១៥ និង១០នាទី ស្ថិតនៅចំណុចផ្សារដើមពុទ្រា ភូមិក្បាលកោះ សង្កាត់ប៉ោយប៉ែត ក្រុងប៉ោយប៉ែត ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ មានករណី **លួច(មានស្ថានទម្ងន់ទោស)** មួយកើតឡើង ដែលបង្កឡើងដោយជនសង្ស័យម្នាក់ឈ្មោះ ភេទប្រុស អាយុ ៣២ឆ្នាំ ជាជនជាតិចិន បានធ្វើសកម្មភាពយកកូនកាំបិតទៅផ្ចុងបំពង់ករបស់ជនរងគ្រោះឈ្មោះ ភេទស្រី អាយុ ៣៨ឆ្នាំ និងបានយកកាបូបលុយរបស់ជនរងគ្រោះដែលមានប្រាក់ចំនួន **៥៣៧៤០**(ប្រាំម៉ឺនបីពាន់ប្រាំពីររយសែសិប)បាត និងប្រាក់ចិន **៧៥៣៩**(ប្រាំពីរពាន់ប្រាំរយសាមសិបប្រាំបួន)យ័ន។ បន្ទាប់ពីធ្វើសកម្មភាពរួចហើយ ជនសង្ស័យព្យាយាមរត់គេចខ្លួន ប៉ុន្តែត្រូវបានសមត្ថកិច្ចឃាត់ខ្លួន ដកហូតបានវត្ថុតាង ប្រាក់បាត **៥៣៧៤០**(ប្រាំម៉ឺនបីពាន់ប្រាំពីររយសែសិប)បាត និង

☐ ជនត្រូវចោទមិនទាន់មានជំនួយពីមេធាវីនៅឡើយ ហើយយើងបានបញ្ជាក់ប្រាប់ថា ជនត្រូវចោទមានសិទ្ធិទទួលបានជំនួយពីមេធាវី តាមការជ្រើសរើសដោយខ្លួនឯង ឬពីមេធាវីតាមការចាត់តាំង ។

ជនត្រូវចោទ បានប្រកាសប្រាប់ថា:

☑ខ្ញុំបដិសេធជំនួយពីមេធាវី

☐ខ្ញុំចង់បានជំនួយពីមេធាវីម្នាក់

☐ លោក/លោកស្រីមេធាវី.. ត្រូវបានជូនដំណឹងដោយ លោកចៅក្រមស៊ើបសួរ លឹម សុគន្ធារ៉ា អាចពិគ្រោះមើលសំណុំរឿង ដែលទុកឲ្យគាត់ពិនិត្យ និងអាចសន្ទនាដោយសេរីជាមួយកូនក្តីរបស់គាត់ ។

ការពិភាក្សាដេញដោលចំពោះមុខទាក់ទងនឹងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន:

☑ត្រូវបានធ្វើ

☐ត្រូវបានលើកទៅថ្ងៃទី........ខែ............ឆ្នាំ២០.......តាមសំណូមពររបស់..។

តំណាងអយ្យការបានបង្ហាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួន ដូចខាងក្រោម:

[illegible]

ជនត្រូវចោទបានបង្ហាញសេចក្តីសង្កេតរបស់ខ្លួន ដូចខាងក្រោម:

ខ្ញុំបទឯកភាពតាមការឃុំខ្លួនរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ព្រោះខ្ញុំពិតជាបានប្រព្រឹត្តិដូចការចោទប្រកាន់មែន។

លោក/លោកស្រីមេធាវី..បានបង្ហាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានការពារកូនក្តីរបស់ខ្លួន ដូចខាងក្រោម:

....

....

☑យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា យើងសម្រេចចេញដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ដោយមានសំអាងហេតុ ហើយយើងសម្រេចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន នៅថ្ងៃនេះ ។

☑យើងបានប្រាប់ជនត្រូវចោទ ឲ្យអានឡើងវិញនូវសេចក្តីប្រកាសទាំងអស់របស់ខ្លួនដែលយើងបានកត់ចម្លងចូលក្នុងកំណត់ហេតុនេះ ហើយបើមិនបដិសេធត្រង់ចំណុចណាទេ ឲ្យចុះហត្ថលេខានៅលើកំណត់ហេតុនេះ។

☑បានអានចប់សព្វគ្រប់ ហើយជនត្រូវចោទមិនមានបដិសេធចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតស្រាមដៃជាមួយយើង និងក្រឡាបញ្ជី។

☐បានអានចប់សព្វគ្រប់ដោយអ្នកបកប្រែ ហើយជនត្រូវចោទមិនមានបដិសេធចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខាជាមួយយើង, ក្រឡាបញ្ជី និង អ្នកបកប្រែ។

ជនត្រូវចោទ	**តំណាងអយ្យការ**	**ក្រឡាបញ្ជី**	**ចៅក្រមស៊ើបសួរ**

ឧបសម្ព័ន្ធទី២

គំរូដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន៖

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

<u>សាលាដំបូងខេត្ត.............</u>

លេខអយ្យការ: ....

លេខស៊ើបសួរ: ....

លេខ:..........................

<u>*ដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន*</u>

យើង .... ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្ត............ ។

បានឃើញក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដែលប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខៈ នស/រកម/០៨០៧/០២៤ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ ។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌស៊ើបសួរនោះ ទាក់ទងនឹងការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យតាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ .... ចុះថ្ងៃទី .... ខែ...........ឆ្នាំ .... របស់តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្ត .... ដែលបើកការប្រឆាំងនឹងជនត្រូវចោទឈ្មោះ .... ពីបទៈ .... ប្រព្រឹត្តនៅភូមិ .... ឃុំ .... ស្រុក .... ខេត្ត .... កាលពីថ្ងៃទី........ ខែ.......... ឆ្នាំ......... បទល្មើសដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា.......... នៃច្បាប់............................... ។

<u>**បង្គាប់មក**</u>

ឈ្មោះ: .... ភេទ...... អាយុ........ រស់នៅភូមិ .... ឃុំ.........ស្រុក.........ខេត្ត....................

<u>ឲ្យចូលមកកាន់សាលាដំបូងខេត្ត.....................................</u> ។

- **នៅថ្ងៃទី** .... **ខែ** .... **ឆ្នាំ** .... **វេលាម៉ោង** .... ជាកំណត់ ។
- **ដើម្បី** ឆ្លើយបំភ្លឺពីដំណើររឿងពាក់ព័ន្ធ និងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌខាងលើ ។

សាមីខ្លួនត្រូវចូលមកបង្ហាញខ្លួនឲ្យទាន់ពេលវេលា តាមការកំណត់ខាងលើ និងយកលិខិតផ្សេងៗ ដែលទាក់ទងនិងសំណុំរឿងខាងលើមកជាមួយផងប្រសិនបើមាន។

ក្នុងករណីមិនចូលខ្លួនតាមការកំណត់ខាងលើទេ **<u>យើងនឹងចេញបញ្ជាឱ្យកម្លាំងសាធារណៈបង្ខំសាមីខ្លួនឱ្យចូលមកបង្ហាញខ្លួនទេនោះ យើងចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ។</u>**

ធ្វើនៅ............ ថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ..........

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ហត្ថលេខា និង ត្រា

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣

គំរូដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន:

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្ត.............

លេខអយ្យការ: ....

លេខស៊ើបសួរ: ....

លេខ:..........................

ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួនជនត្រូវចោទ

យើង .... ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្ត......................ៗ

បានឃើញក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដែលប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខ: នស/រកម/០៨០៧/០២៤ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ ។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ៦០០ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៧ ។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌស៊ើបសួរនោះ ទាក់ទងនឹងការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យតាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ .... ចុះថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ .... របស់តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្ត .... ដែលបើកការប្រឆាំងនឹងជនត្រូវចោទ .... ពីបទ: .... ប្រព្រឹត្តនៅភូមិ .... សង្កាត់ .... ក្រុង .... ខេត្ត .... កាលពីថ្ងៃទី .... ខែ ...... ឆ្នាំ .... តាមបញ្ញត្តិមាត្រា .... នៃច្បាប់.. ។

យល់ឃើញថា .... ។

យល់ឃើញថា .... ។

យល់ឃើញថា .... ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

- បង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួនឈ្មោះ .... ភេទ......... អាយុ........ឆ្នាំ កើតនៅថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ .... មានទីកន្លែងកំណើតនៅភូមិ...............ឃុំ.............ស្រុក...............ខេត្ត.............. និងរស់នៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិ............... ឃុំ............ស្រុក...............ខេត្ត............. ឪពុកឈ្មោះ .... ម្ដាយឈ្មោះ .... មកកាន់សាលាដំបូងខេត្ត...................... ដើម្បីសាកសួរយកព័ត៌មានផ្សេងៗ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌខាងលើ ។

- បង្គាប់មក **ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌គ្រប់ជាន់ថ្នាក់** អនុវត្តដីកានេះឲ្យបានសម្រេច ។

.................., ថ្ងៃទី............ខែ .... ឆ្នាំ ....

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ហត្ថលេខា និង ត្រា

ឧបសម្ព័ន្ធទី៤

គំរូដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

<u>សាលាដំបូងខេត្ត............</u>

លេខអយ្យការ: ....

លេខស៊ើបសួរ: ....

លេខ:..........................

<u>ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន</u>

យើង ....ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្ត......................។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: .... ចុះថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ ....។

បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ: .... ចុះថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ .... របស់តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្ត........................... ។

បានឃើញដីកាបញ្ជូនឲ្យឆ្លើយលេខ: .... ចុះថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ .... របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ នៃសាលាដំបូងខេត្ត... ។

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់

យល់ឃើញថា

- ....

-...

-...

<u>ហេតុដូច្នេះសម្រេច</u>

១- បង្គាប់ឲ្យភ្នាក់ងារមានសមត្ថកិច្ចគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ឲ្យចាប់ និងនាំខ្លួនជនឈ្មោះ.............ភេទ........ជាតិ.......អាយុ ....ឆ្នាំ កើតនៅភូមិ..................ឃុំ...........ស្រុក..................ខេត្ត...................... រស់នៅភូមិ..............ឃុំ............... ស្រុក...................ខេត្ត...............ឪពុកឈ្មោះ .... ម្តាយឈ្មោះ .... នៅលីវមានប្រពន្ធឈ្មោះ........................ ទោសពីមុន... ។

២- បង្គាប់ឲ្យប្រធានពន្ធនាគារខេត្តកំពង់ធំ ទទួលយកជននេះ រហូតដល់មានបទបញ្ជាកថ្មីសម្រេចផ្សេងពីនេះ ។

៣- បង្គាប់ឲ្យភ្នាក់ងារមានសមត្ថកិច្ច នៃកម្លាំងសាធារណៈទាំងអស់នៅពេលត្រូវបានបង្ហាញដីកានេះ ត្រូវអនុវត្តឲ្យបានល្អនៅក្នុងករណីចាំបាច់ ។

............., ថ្ងៃទី........... ខែ.......... ឆ្នាំ.............

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៥

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន

បន្ទប់ស៊ើបសួរ ____
លេខ ____ តព្រ.

យើង ____ ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

បានឃើញមាត្រា ២០៦, ២១៥, ២២០, ២២១ និងមាត្រា ២២២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ____ ចុះថ្ងៃទី ____ ខែ ____ ឆ្នាំ ____

បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ ____ ចុះថ្ងៃទី ____ ខែ ____ ឆ្នាំ ____

បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ ____ ចុះថ្ងៃទី ____ ខែ ____ ឆ្នាំ ____

ដែលទាក់ទងនឹង :

នាមត្រកូល ____ នាមខ្លួន ____ ភេទ ប្រុស/ស្រី អាយុ ____ ឆ្នាំ

កើតថ្ងៃទី ____ ខែ ____ ឆ្នាំ ____ សញ្ជាតិ ____ សាសនា ____

ទីកន្លែងកំណើតផ្ទះលេខ ____ ផ្លូវ ____ ក្រុម ____ ភូមិ ____

ឃុំ/សង្កាត់ ____ ស្រុក/ខណ្ឌ/ក្រុង ____ ខេត្ត/រាជធានី ____

ទីលំនៅផ្ទះលេខ ____ ផ្លូវ ____ ក្រុម ____ ភូមិ ____ ឃុំ/សង្កាត់ ____

ស្រុក/ខណ្ឌ/ក្រុង ____ ខេត្ត/រាជធានី ____ មុខរបរ ____

នៅលីវ/ ប្តី/ ប្រពន្ធ ឈ្មោះ ____ (រ/ស) មានកូន ____ នាក់

ឪពុកឈ្មោះ ____ (រ/ស) ម្តាយឈ្មោះ ____ (រ/ស)

ចូល/ឃាត់/ចាប់ខ្លួន នៅថ្ងៃទី ____ ខែ ____ ឆ្នាំ ____

ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការ ____

ជននេះត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ ____

____ តាមមាត្រា ____

នៃច្បាប់ ____ ។

បានឃើញដីកាសម្រេចឱ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលេខ ____ តព្រ. ចុះថ្ងៃទី ____ ខែ ____ ឆ្នាំ ____

បង្គាប់

១. ឱ្យភ្នាក់ងារមានសមត្ថកិច្ចនៃកងកម្លាំងសាធារណៈធ្វើការនាំខ្លួនជនត្រូវចោទដែលមានឈ្មោះ ____ ទៅពន្ធនាគារ ឬ មណ្ឌលឃុំខ្លួន ____ ដោយអនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។

២. ឱ្យប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួន ____ ទទួល និងឃុំខ្លួនជននេះរហូតដល់មានបទបញ្ជាថ្មីសម្រេចផ្សេងពីនេះ ។

៣. ឱ្យគ្រប់ភ្នាក់ងារនៃកងកម្លាំងសាធារណៈទាំងអស់សហការអនុវត្តឱ្យបានល្អនៅពេលដីកានេះត្រូវបានបង្ហាញក្នុងករណីចាំបាច់ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ____ ខែ ____ ឆ្នាំ ____

ឧបសម្ព័ន្ធទី៦

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ
ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩
សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខៈ
ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩
លេខ:

<u>ដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន</u>

យើង ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

អមដោយលោក ជាក្រឡាបញ្ជី ។

-បានឃើញ មាត្រា២០៣ ដល់មាត្រា២០៦ និងមាត្រាផ្សេងៗទៀត នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដែលទាក់ទងនឹងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។

-បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខៈ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩ ដែលបើកការស៊ើបសួរលើះ

១-ឈ្មោះ ភេទប្រុស ឆ្នាំកំណើត១៩៦៥ (អាយុ៥៤ឆ្នាំ) សញ្ជាតិខ្មែរ មុខរបរកសិករ ទីកន្លែងកំណើតនៅភូមិផ្អាវ ឃុំផ្អាវ ស្រុកបាធាយ ខេត្តកំពង់ចាម ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិអណ្តូងថ្មមាស សង្កាត់ផ្សារកណ្តាល ក្រុងប៉ោយប៉ែត ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ឪពុកឈ្មោះ (ស្លាប់) ម្តាយឈ្មោះ (ស្លាប់) មានប្រពន្ធឈ្មោះ មានកូនចំនួន១នាក់ ជានីតិជន ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការ គ្មាន ។

ជននេះត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទៈ **ជួញដូរ និងប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន** ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចភូមិស្ទឹងបត់ សង្កាត់ផ្សារកណ្តាល ក្រុងប៉ោយប៉ែត ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ កាលពីអំឡុងខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ រហូតដល់ថ្ងៃទី១៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩ តាមមាត្រា៤០ និងមាត្រា៤៥ នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន ។

បានឃើញ កំណត់ហេតុស្តីពីការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង។

បានឃើញ កំណត់ហេតុស្តីពីការពិភាក្សាដេញដោល និងការកត់សម្គាល់របស់ភាគី។

I.ស្ថានភាពអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់

១.ក្នុងករណីបច្ចុប្បន្នជនត្រូវចោទឈ្មោះ ត្រូវបានចោទពីបទៈ **ជួញដូរ និងប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន**។

២.ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចភូមិស្ទឹងបត់ សង្កាត់ផ្សារកណ្តាល ក្រុងប៉ោយប៉ែត ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ កាលពីអំឡុងខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ រហូតដល់ថ្ងៃទី១៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩ តាមមាត្រា៤០ និងមាត្រា៤៥ នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន ។(សង្ខេបអង្គហេតុនៃរឿងក្តី)

៣.តំណាងអយ្យការបានស្នើសុំឲ្យ ឃុំខ្លួន☑ មិនឃុំខ្លួន☐ បណ្តោះអាសន្នលើជនត្រូវចោទឈ្មោះ ភេទប្រុស ឆ្នាំកំណើត១៩៦៥ ផ្អែកលើសំអាងហេតុដូចតទៅះ

-បញ្ចប់បទល្មើស ឬបង្ការបទល្មើសកុំឱ្យកើតជាថ្មី។

-ដើម្បីរក្សាទុកជនត្រូវចោទជូនតុលាការតាមនីតិវិធី។

-ដើម្បីរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ កុំឱ្យមានភាពច្របូលច្របល់ដែលបណ្តាលមកពីបទល្មើស។

៤.ជនត្រូវចោទ ឬមេធាវីការពារស្នើសុំ(កូនក្តី) ឲ្យនៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្ន☐ ដាក់ក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ☐ ដោយមានសំអាងហេតុផល ថា៖ ខ្លួនដឹងកំហុសហើយ សូមតុលាការបន្ធូរបន្ថយទោសឱ្យខ្លួនផង។

II.សំអាងហេតុនៃសេចក្តីសម្រេច

៥.ជនត្រូវចោទឈ្មោះ ត្រូវបានចោទពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬមជ្ឈិម ដែលច្បាប់កំណត់ដាក់ពន្ធនាគារស្មើ ឬលើសពី០១(មួយឆ្នាំ) (មាត្រា២០៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)។

៦.(បញ្ចូលនូវការយល់ឃើញឆ្លើយតបទៅនឹងសំអាងហេតុនានា ដែលលើកឡើងដោយភាគីមានដូចជាតំណាងអយ្យការ និងជនត្រូវចោទ ឬមេធាវីជនត្រូវចោទ ដោយពន្យល់សំអាងហេតុគាំទ្រទៅនឹងមូលហេតុនៃការឃុំខ្លួនចំនួនមួយឬច្រើនដែលមានចែងក្នុងមាត្រា២០៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

☐រក្សាភស្តុតាង ឬតម្រុយជាសម្ភារៈ

☐រារាំងកុំឲ្យមានការគាបសង្កត់លើសាក្សី ឬជនរងគ្រោះ

☐រារាំងកុំឲ្យមានការត្រូវរ៉ូវគ្នារវាងជនត្រូវចោទ និងអ្នកសមគំនិត

☐ការពារជនត្រូវចោទ

☑បង្ការបទល្មើសកុំឲ្យកើតជាថ្មី

☑ធានារក្សាជនត្រូវចោទទុកជូនតុលាការចាត់ការតាមនីតិវិធី

☐បញ្ចប់បទល្មើស

☐ធានារក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ កុំឲ្យការច្របូកច្របល់ដែលបណ្តាលមកពីបទល្មើស។

-វិធានការដែលមានក្នុងមាត្រា២២៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការមានលក្ខណៈមិនធ្ងន់ល្មម ដែលអាចធានាដើម្បីឱ្យជនត្រូវចោទមកបញ្ហាខ្លួនចំពោះកិច្ចនីតិវិធីរបស់តុលាការ។

ដោយសារមិនមានវិធានការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការណាមួយដែលមានលក្ខណៈតឹងរឹង នឹងអាចធានាឲ្យមានការបំពេញកិច្ចកាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ចំពោះស្ថានភាពតម្រូវទាំងអស់នេះ ហើយមានតែការឃុំខ្លួនដែលជាមធ្យោបាយតែមួយគត់ ដើម្បីសម្រេចនូវគោលដៅខាងលើ។

-ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នគឺជាវិធានការចាំបាច់តែមួយគត់ និងជាវិធានការចុងក្រោយក្នុងការរក្សាជនត្រូវចោទទុកជូនតុលាការ គប្បីសម្រេចឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទជាបណ្តោះអាសន្នតាមមាត្រា២០៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

ឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទឈ្មោះ ជាបណ្តោះអាសន្នរយៈពេលអតិបរមា។

ថ្ងៃ ព្រហស្បតិ៍ ២រោច ខែអាសាឍ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣

ធ្វើនៅបន្ទាយមានជ័យ ថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩

ក្រឡាបញ្ជី

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

<u>លិខិតបញ្ជូន</u>

យើង   បានប្រគល់ដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលេខៈ
ចុះថ្ងៃទី២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ដល់ឈ្មោះដូចខាងក្រោមនៅថ្ងៃទី២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ ។

អ្នកប្រគល់

<u>អ្នកទទួល</u>

តំណាងអយ្យការ **មេធាវី** **ជនត្រូវចោទ**

ព្រះរាជអាជ្ញារង

សម្គាល់៖ តាមរយៈការជូនដំណឹងជនត្រូវចោទ ត្រូវបានប្រាប់ថា៖

ជនត្រូវចោទមានសិទ្ធិប្តឹងឧទ្ធរណ៍នឹងដីកា សម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ស្របតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២៦៧ និងមាត្រា២៧០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

ឧបសម្ព័ន្ធទី៧

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូង
ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
ចៅក្រមបង្គប់

លេខ:

ដីកាសម្រេចមិនឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

យើង ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

អមដោយលោក ជាក្រឡាបញ្ជី ។

បាញឃើញ: មាត្រា១៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

បានឃើញ: សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩ ។

បានឃើញ: ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ: ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩។

បានឃើញ: សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ: ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩ ។

ក្រោយពីបានសាកសួរចម្លើយជនត្រូវចោទចប់សព្វគ្រប់ និងពិនិត្យពិចារណាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ហើយ ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

មិនឃុំខ្លួនឈ្មោះ ភេទប្រុស កើតឆ្នាំ១៩៦០ មុខរបរ យោធា សញ្ជាតិ ខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើតនៅភូមិប៉ុស្តិ៍ចាស់ ឃុំព្រះនេត្រព្រះ ស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ខេត្តបាត់ដំបង អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ននៅភូមិឫស្សីក្រោក ឃុំឫស្សីក្រោក ស្រុកមង្គលបូរី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ប្រពន្ធឈ្មោះ មានកូន០៤នាក់ ឪពុកឈ្មោះ "ស្លាប់" ម្តាយឈ្មោះ "ស្លាប់" ទោសពីមុន គ្មាន ។

ថ្ងៃពុធ ៩រោច ខែជេស្ឋ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស២៥៦៣

បន្ទាយមានជ័យ, ថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

បានទទួលដំណឹង

ថ្ងៃ.......... ខែ.......... ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស២៥៦៣

បន្ទាយមានជ័យ ថ្ងៃទី.......... ខែ.......... ឆ្នាំ២០១៩

ជ.ព្រះរាជអាជ្ញា

ក្រឡាបញ្ជី

ព្រះរាជអាជ្ញារង

ឧបសម្ព័ន្ធទី៨

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូង
ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
លេខ

ដីកាបញ្ជូនឱ្យឆ្លើយ

យើង ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

បានឃើញ មាត្រា **២១៧** និងមាត្រា **២១៨** នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ១១៧៣ ចុះថ្ងៃទី០២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨។

បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ ១១៦២ អយខ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ របស់តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ដែលកំណត់បុគ្គលរងនូវការស៊ើបសួរដូចខាងក្រោម:

.ឈ្មោះ ភេទប្រុស អាយុ ៣៧ឆ្នាំ (ក្នុងឃុំ) ជាជនត្រូវចោទនៅក្នុងការស៊ើបសួរពីបទ ជួញដូរដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន ប្រព្រឹត្តនៅភូមិថ្មបាំង ឃុំបឹងបេង ស្រុកម៉ាឡៃ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ កាលពីថ្ងៃទី២៨ , ៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៤០ នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន ឆ្នាំ២០១២។

ទៅលោកស្រីព្រះរាជអាជ្ញារង ដើម្បីពិនិត្យ និង ធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ឬ ផ្តល់យោបល់លើ:

☑ ពាក្យសុំនៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី២១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩ របស់ជនត្រូវចោទឈ្មោះ ភេទប្រុស អាយុ ៣៧ឆ្នាំ។

ថ្ងៃចន្ទ ១កើត ខែជេស្ឋ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស២៥៦៣
ធ្វើនៅបន្ទាយមានជ័យ , ថ្ងៃទី០៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩
ចៅក្រមស៊ើបសួរ

យោបល់របស់ព្រះរាជអាជ្ញារង

យើង ព្រះរាជអាជ្ញារង នៃអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ។

បានឃើញ ដីកាបញ្ជូនឱ្យឆ្លើយខាងលើ

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងខាងលើចប់ ស្នើសុំ : ....

....

....

....

ថ្ងៃចន្ទ ១កើត ខែជេស្ឋ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស២៥៦៣
ធ្វើនៅបន្ទាយមានជ័យ , ថ្ងៃទី០៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩
ជ.ព្រះរាជអាជ្ញា

ឧបសម្ព័ន្ធទី៩

251

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

មន្ទីរស៊ើបសួរ

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ

លេខ...............

លេខស៊ើបសួរ.......

ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងឱ្យពិនិត្យ

យើង......................ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូង...............

បានឃើញមាត្រា ២៤៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរដែលទាក់ទងនឹង :

ជនត្រូវចោទ

នាមត្រកូល..............នាមខ្លួន...........................

កើតថ្ងៃទី :...

ទីកន្លែងកំណើត :..

អាសយដ្ឋាន :..

មុខរបរ :..

នៅលីវ ☐ ឬរៀបការ ☐ ឈ្មោះប្រពន្ធ ឬប្តី.............

សញ្ជាតិ :..

ឪពុកឈ្មោះ................"រ-ស" ម្តាយឈ្មោះ..........."រ-ស

អនីតិជន ☐ ឬនីតិជន ☐

លោក លោកស្រី...........................ជាមេធាវី

☐ **នៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ** : ដីកាសម្រេចដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ តាមផ្លូវតុលាការលេខ........ ចុះថ្ងៃទី.......... ខែ............ ឆ្នាំ........

☐ **ជាប់ឃុំខ្លួន** : ដីកាសម្រេចឱ្យឃុំខ្លួនលេខ..........ចុះថ្ងៃទី នឹងដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំលេខ............. ចុះថ្ងៃទី..... ខែ.......... ឆ្នាំ............

☐ **នៅក្រៅឃុំ**

ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

នាមត្រកូល..............នាមខ្លួន...........................

កើតថ្ងៃទី :...

ទីកន្លែងកំណើត :...

អាសយដ្ឋាន :...

មុខរបរ :...

នៅលីវ ☐ ឬរៀបការ ☐ ឈ្មោះប្រពន្ធ ឬប្ដី............

សញ្ជាតិ :...

ឪពុកឈ្មោះ................ "រ-ស" ម្ដាយឈ្មោះ........... "រ-ស

អនីតិជន ☐ ឬនីតិជន ☐

លោក លោកស្រី...........................ជាមេធាវី

បញ្ជា ឱ្យបញ្ជូនសំណុំរឿងស៊ើបសួរនេះ ទៅព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីធ្វើសេចក្ដីសន្និដ្ឋាន ឬ ផ្ដល់យោបល់ ទៅតាមនីតិវិធីនៃច្បាប់ ។

ធ្វើនៅ................ ថ្ងៃទី... ខែ.... ឆ្នាំ........

បានទទួលអនុវត្ត

ក្រឡាបញ្ជី

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

យោបល់របស់ព្រះរាជអាជ្ញា

យើង......................ព្រះរាជអាជ្ញានៃអយ្យការអមសាលាដំបូង.............

បានឃើញដីកាបញ្ជូនឱ្យឆ្លើយខាងលើ

បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរទាក់ទងនឹងឈ្មោះ ....

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់ ស្នើសុំ :

☐ ....

☐ ចោទប្រកាន់បន្ថែម តាមដីកាដែលមានភ្ជាប់ជាមួយ

☐ បន្តការស៊ើបសួរ

☐ បញ្ជូនសំណុំរឿងទៅសភាព្រហ្មទណ្ឌនៃសាលាដំបូង ....

☐ លើកលែងការចោទប្រកាន់

☐ រក្សាជនត្រូវចោទឱ្យនៅក្នុងឃុំបណ្ដោះអាសន្ន

☐ ឱ្យដោះលែងជនត្រូវចោទនៅក្រៅឃុំ

ធ្វើនៅ.............. ថ្ងៃទី... ខែ...... ឆ្នាំ..........

ព្រះរាជអាជ្ញា

ឧបសម្ព័ន្ធទី១០

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
មន្ត្រីស៊ើបសួរ
លេខៈ

ដីកាសម្រេចពន្យារពេលនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

(មាត្រា ២០៣, ២០៥, ២១១ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

យើង ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។

-បានឃើញ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

-បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ ចុះថ្ងៃទី៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ ។

-បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខៈ ចុះថ្ងៃទី៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ ។

-បានឃើញ សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខៈ ចុះថ្ងៃទី៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ ។

-បានឃើញ ដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលេខៈ ចុះថ្ងៃទី៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០ ១៩។

-បានឃើញ ដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលេខៈ ចុះថ្ងៃទី៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់យល់ឃើញថា:

ជនត្រូវចោទឈ្មោះ ភេទប្រុស (ឆ្នាំកំណើត១៩៨៦) ជនជាតិថៃ ទីកន្លែងកំណើតនៅឃុំអារញ្ញ ខេត្តស្រះកែវ ប្រទេសថៃ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅឃុំអារញ្ញ ស្រុកអារញ្ញ ខេត្តស្រះកែវ ប្រទេសថៃ ប្រពន្ធឈ្មោះ មានកូន១នាក់ ឪពុកឈ្មោះ (រ) ម្តាយឈ្មោះ (រ) កម្រិតវប្បធម៌ថ្នាក់ទី៩ ជា អនីតិជន ☐ នីតិជន☑ ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការ មាន☐ គ្មាន☐ ។

ជននេះត្រូវដាក់នៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យពីបទ: ជួញដូរដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន ប្រព្រឹត្តនៅភូមិក្បាលស្ពាន១ សង្កាត់ប៉ោយប៉ែត ក្រុងប៉ោយប៉ែត ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ កាលពីអំឡុងឆ្នាំ២០១៨ រហូតដល់ថ្ងៃ១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ តាមមាត្រា៤០ នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន។

-យល់ឃើញថា: ការពន្យាពេលនៃការឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទមានមូលហេតុដូចខាងក្រោម៖

☐ ដើម្បីបញ្ចប់បទល្មើស ឬបង្កាបទល្មើសកុំឲ្យកើតមានជាថ្មី

☐ រក្សាភស្តុតាង ឬតម្រុយជាសំភារៈ

☐ រារាំងកុំឱ្យមានការគាបសង្កត់សាក្សី ឬជនរងគ្រោះ

☐ រារាំងកុំឱ្យមានការត្រូវរូវគ្នារវាងជនត្រូវចោទ និងអ្នកសមគំនិត

☐ ការពារជនត្រូវចោទ

☐ បង្ការបទល្មើសកុំឱ្យកើតជាថ្មី

☐ ធានារក្សាជនត្រូវចោទទុកជូនតុលាការចាត់តាមនីតិវិធី

☐ បញ្ចប់បទល្មើស

☐ ធានារក្សាសណ្ដាប់ធ្នាប់សាធារណៈ កុំឱ្យមានការច្របូកច្របល់ ដែលបណ្ដាលមកពីបទល្មើស

<u>ហេតុដូច្នេះសម្រេច</u>

<u>-ពន្យាពេលនៃការឃុំខ្លួនលើជនត្រូវចោទ</u>៖

ជនត្រូវចោទឈ្មោះ   ភេទប្រុស (ឆ្នាំកំណើត១៩៨៦) ជនជាតិថៃ, (អត្តសញ្ញាណដូចខាងលើ) ជាបណ្ដោះអាសន្នរហូតដល់មានសេចក្ដីសម្រេចពីចៅក្រមស៊ើបសួរ។

ថ្ងៃចន្ទ ១៤កើត ខែអាសាឍ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣

ធ្វើនៅបន្ទាយមានជ័យ, ថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

បានទទួលដំណឹងរួចហើយ

ថ្ងៃ អង្គារ ១៥កើត.................. ខែអាសាឍ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣

ធ្វើនៅបន្ទាយមានជ័យ, ថ្ងៃទី ១៥............ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩

គំណាងអយ្យការ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១១

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

****

មន្ទីរស៊ើបសួរ

លេខសំណុំរឿង:

លេខស៊ើបសួរ:

លេខ:.....................................ពស.ព្រទ

<u>ដីកាបង្គាប់ឱ្យពន្យារការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន</u>

(មាត្រា ២១៩ និង មាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

******

យើង ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ អមដោយលោក ជាក្រឡាបញ្ជី ។

បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ: ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥ ។

បានឃើញ សំណុំរឿងទាក់ទងនឹង:

ឈ្មោះ ភេទប្រុស សញ្ជាតិ: ខ្មែរ *អាយុ ៤៥ ឆ្នាំ, ជានីតិជន ☑* *ទីកន្លែងកំណើតភូមិក្បាលក្របី ឃុំសំបួរ ស្រុកមង្គលបូរី ខេត្តបាត់ដំបង* *ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិដូនឡឹក ឃុំសំបួរ ស្រុកមង្គលបូរី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ* *មុខរបរ: ធ្វើស្រែ* *☑ រៀបការប្រពន្ធឈ្មោះ -ស្លាប់-* *ឪពុកឈ្មោះ -ស្លាប់- ម្ដាយឈ្មោះ -រស់-* *ប្រវត្តិនៃផ្ដន្ទាទោសដោយតុលាការ គ្មាន* *☑ជននេះ ☑ចេះនិយាយ ☑ចេះអាន ☑ចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ* *☐ជននេះ ☐មិនចេះនិយាយ ☐មិនចេះអាន ☐មិនចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ*

*ជននេះត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ: **ឃាតកម្ម** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិដូនឡឹក ឃុំសំបួរ ស្រុកមង្គលបូរី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ កាលពីថ្ងៃទី១៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា **១៩៩** នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។*

បានឃើញមាត្រា២០៣, មាត្រា២០៤, មាត្រា២០៥, មាត្រា២០៦ និងមាត្រា២០៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

បានឃើញ ដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នលេខ: ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥។

បានឃើញ ដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នលេខ: ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥ ។

បានឃើញ ដីកាសម្រេចពន្យាការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នរបស់យើង ចុះកាលបរិច្ឆេទថ្ងៃនេះ ។

<u>បង្គាប់មក</u>

-ប្រធានមន្ទីរឃុំឃាំងបន្តឃុំខ្លួនជននេះ រហូតដល់មានបទបញ្ជាថ្មីសម្រេចផ្សេងពីនេះ ។

-បង្គាប់ឲ្យគ្រប់ភ្នាក់ងារនៃកំលាំងសាធារណៈទាំងអស់ នៅពេលត្រូវបានបង្ហាញនេះ សហការអនុវត្តឲ្យបានល្អនៅក្នុងករណីចាំបាច់ ។

-ដីកានេះមានអនុភាពអនុវត្តបន្តឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នជនត្រូវចោទខាងលើ ចាប់ពីថ្ងៃទី១៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ តទៅ ។

បន្ទាយមានជ័យ, ថ្ងៃទី១៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១២

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូង
ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

មន្ទីរស៊ើបសួរអក្សរ
លេខ:.....................

ដីកាសម្រេចដោះលែងឲ្យនៅក្រៅឃុំ

យើង ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យអមដោយលោក

ជាក្រឡាបញ្ជី

បាញឃើញ មាត្រា២១៥, ២១៦, ២១៧ និងមត្រា២១៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧ ។

បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ: ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៧ ។

បានឃើញ សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ: ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧ ។

បានឃើញ ពាក្យសុំឱ្យដោះលែងនៅក្រៅឃុំ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ របស់ជនត្រូវចោទឈ្មោះ ។

បានឃើញ យោបល់របស់តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ចុះថ្ងៃទី..........ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ ។

ក្រោយពីបានពីបានពិនិត្យពិចារណាលើសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់ហើយ:

សម្រេច

១. ដោះលែងជនត្រូវចោទឈ្មោះ ភេទប្រុស កើតឆ្នាំ២០០១ សញ្ជាតិ ខ្មែរ កើតនៅភូមិគោរង្គាន ឃុំអូរអំបិល ស្រុកសិរីសោភ័ណ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ សាសនា ព្រះពុទ្ធ មានទីលំនៅមុនពេលឃុំខ្លួននៅភូមិគោរង្គាន សង្កាត់អូរអំបិល ក្រុងសិរីសោភ័ណ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ នៅ លីវ ឪពុកឈ្មោះ "រស់" ម្ដាយឈ្មោះ "រស់" ទោសពីមុន គ្មាន ត្រូវចោទប្រកាន់ពីបទ: ហិង្សាដោយចេតនា (មានស្ថានទម្ងន់ទោស) ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចភូមិក្បាលស្ពាន សង្កាត់ព្រះពន្លា ក្រុងសិរីសោភ័ណ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ កាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧ **ឱ្យនៅក្រៅឃុំ** ។

២. បង្គាប់ឱ្យប្រធានពន្ធនាគារខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ដោះលែងជនត្រូវចោទដូចមានឈ្មោះខាងលើ ដែលត្រូវបានឃុំខ្លួនតាមដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនលេខ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧ ប្រសិនបើជននេះមិនត្រូវបានឃុំខ្លួនពីបទល្មើសផ្សេងទៀតទេ ។

បានទទួលដំណឹង

បន្ទាយមានជ័យ, ថ្ងៃទី......ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧

បន្ទាយមានជ័យ, ថ្ងៃទី......ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ **ក្រឡាបញ្ជី** **ចៅក្រមស៊ើបសួរ**

ជ.ព្រះរាជអាជ្ញា

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៣

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូង
ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
មន្ទីរស៊ើបសួរអក្សរាយ
លេខ :....   /..........

ដីកាបង្គាប់ឱ្យដោះលែង

យើង ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩។

បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ: ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ របស់អយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ។

បានឃើញ សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ: ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ របស់សាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ។

បានឃើញ ដីកាសម្រេចដោះលែងឱ្យនៅក្រៅឃុំលេខ:. ចុះថ្ងៃទី០៥ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ដែលបានសម្រេច:

ឱ្យដោះលែងនៅក្រៅឃុំឈ្មោះ ភេទប្រុស អាយុ៣៦ឆ្នាំ សញ្ជាតិខ្មែរ មុខរបររត់ម៉ូតូឌុប ទីកន្លែងកំណើតភូមិឈើទាល ឃុំព្រែកអញ្ចាញ ស្រុកមុខកំពូល ខេត្តកណ្តាល ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិបាលិលេយ្យ២ សង្កាត់ប៉ោយប៉ែត ក្រុងប៉ោយប៉ែត ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ប្រពន្ធឈ្មោះ មានកូន០២នាក់ ឪពុកឈ្មោះ -ស្លាប់- ម្តាយឈ្មោះ -រស់- ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសពីមុន: គ្មាន។

ត្រូវចោទឃុំពីបទ: លួច បទល្មើសដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៣៥៣ និងមាត្រា៣៥៦ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ប្រព្រឹត្តនៅភូមិចាន់គិរី សង្កាត់ប៉ោយប៉ែត ក្រុងប៉ោយប៉ែត ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ កាលពីថ្ងៃទី០២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩។

ឃុំខ្លួនតាមដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលេខ: ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩។

បង្គាប់មកលោកប្រធានពន្ធនាគារខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ឱ្យដោះលែងឈ្មោះ ភេទប្រុស (អត្តសញ្ញាណខាងលើ) ជាបន្ទាន់ ប្រសិនបើឈ្មោះនេះមិនត្រូវបានជាប់ឃុំពីបទល្មើសផ្សេងទៀតទេ។

ថ្ងៃ [illegible] ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣
បន្ទាយមានជ័យ ថ្ងៃទី០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩
ចៅក្រមស៊ើបសួរ

យើង... ប្រធានមន្ទីរឃុំឃាំងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ បានដោះលែងឈ្មោះ... .... ឃុំខ្លួនលេខ............. ចុះថ្ងៃទី......... ខែ.......... ឆ្នាំ.......... ពីបទ .... ប្រព្រឹត្តនៅភូមិ............ ..... ឃុំ................ ស្រុក........................ ខេត្ត........................... កាលពីថ្ងៃទី.......... ខែ......... ឆ្នាំ.......... តាមអំណាចដីកនេះ កាលពីថ្ងៃទី............ ខែ..... ..... ឆ្នាំ .... រួចហើយ។

<u>**សំគាល់**</u>៖ ឈ្មោះនេះ បានឃុំខ្លួនផ្សេងពីបទ .... កាលពីថ្ងៃទី...........ខែ.......... ឆ្នាំ................ត្រង់លេខខ្លួន.. .... (បើគ្មានដាក់ថាគ្មាន)

ធ្វើនៅ,........................... ថ្ងៃទី......... ខែ.......... ឆ្នាំ.. ....

ប្រធានមន្ទីរឃុំឃាំង

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៤

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូង

ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ចៅក្រមបន្ទប់

លេខ:......................

ដីកាសម្រេចមិនព្រមដោះលែងឲ្យនៅក្រៅឃុំ

យើង ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

អមដោយលោក ជាក្រឡាបញ្ជី ។

បានឃើញ: សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ ។

បានឃើញ: ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ: ចុះថ្ងៃទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ ។

បានឃើញ: សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ: ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ ។

បានឃើញ: ដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលេខ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ ។

បានឃើញ: ដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលេខ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ ។

បានឃើញ: ពាក្យស្នើសុំឲ្យនៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី០៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩ របស់ឈ្មោះ ។

បានឃើញ: ដីកាបញ្ជូនឲ្យឆ្លើយលេខ ចុះថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩ ។

បានឃើញ: យោបល់របស់តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩ ។

សំអាងហេតុ

១.យល់ឃើញថា: តាមដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ ចុះថ្ងៃទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩, ដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលេខ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ និងដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលេខ ចុះថ្ងៃទី១២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨ ឃើញថា: ជនត្រូវចោទឈ្មោះ ភេទប្រុស ត្រូវបានចៅក្រមសម្រេចដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យ និងឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នពីបទ: ហិង្សាដោយចេតនា ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចកាស៊ីណូអ័រគីដេ ស្ថិតនៅក្នុងភូមិក្បាលស្ពាន១ សង្កាត់ប៉ោយប៉ែត ក្រុងប៉ោយប៉ែត ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ កាលពីថ្ងៃទី១១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ បទល្មើសមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា២១៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។ បន្ទាប់ពីជាប់ឃុំបណ្តោះអាសន្នជនត្រូវចោទឈ្មោះ បានដាក់ពាក្យសុំមកចៅក្រមស៊ើបសួរឲ្យដោះលែងខ្លួននៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្នវិញ យោងតាមពាក្យឲ្យនៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី០៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩ ។ ឃើញថា: ពាក្យស្នើសុំឲ្យនៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្នរបស់ជនត្រូវចោទឈ្មោះ មានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ស្របតាមមាត្រា២១៧

និងមាត្រា២៤៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដែលអាចឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរលើកយកមកពិនិត្យ និងសម្រេចតាមច្បាប់បាន ។

២.យល់ឃើញថា: ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលើ ជនត្រូវចោទឈ្មោះ ជាការចាំបាច់ ដើម្បីធានារក្សាវត្តមានជនត្រូវចោទទុកជូនតុលាការចាត់ការតាមនីតិវិធី និងធានារក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈកុំឱ្យមានការច្របូកច្របល់ ដែលបណ្តាលមកពីបទល្មើស ដើម្បីធានាឱ្យការស៊ើបសួរដំណើរការបានល្អ និងរលូន ។

៣.យល់ឃើញថា: តាមចម្លើយរបស់ជនត្រូវចោទ និងភស្តុតាងនានាក្នុងសំណុំរឿង ឃើញថា: ជនត្រូវចោទគ្មានទីលំនៅច្បាស់លាស់នោះទេ ដោយជនត្រូវចោទគ្រាន់តែជាបុគ្គលិកកាស៊ីណូ ជួលបន្ទប់ដើម្បីស្នាក់នៅប៉ុណ្ណោះ ។ ហេតុដូចនេះ ការដោះលែងជនត្រូវចោទឱ្យនៅក្រៅឃុំ អាចឱ្យជនត្រូវចោទគេចខ្លួនទៅរស់នៅកន្លែងផ្សេង ដោយមិនទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌចំពោះអំពើរបស់ខ្លួន ហើយម្យ៉ាងទៀតនឹងធ្វើឱ្យតុលាការពិបាកក្នុងការកោះហៅជនត្រូវចោទបាន ជាហេតុធ្វើឱ្យនីតិវិធីរបស់តុលាការមិនអាចដំណើរការទៅបានដោយរលូន ។

៤.យល់ឃើញថា: ជនត្រូវចោទមិនបានសងសំណងការខូចខាតទៅឱ្យជនរងគ្រោះ និងជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនោះទេ ប្រសិនបើដោះលែងជនត្រូវចោទឱ្យនៅក្រៅឃុំ អាចបណ្តាលឱ្យជនត្រូវចោទរត់គេចខ្លួនដោយមិនសងសំណងទៅឱ្យដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលជាហេតុនាំខូចប្រយោជន៍របស់ដើមណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលជាអ្នកទទួលរងនូវព្យសនកម្ម ។

៥.យល់ឃើញថា: តាមដីកាបញ្ជូនឱ្យឆ្លើយលេខ ចុះថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩ តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ បានផ្តល់យោបល់ជូនចៅក្រមស៊ើបសួរថា: គប្បីទុកជូនចៅក្រមជំនុំជម្រះសម្រេចអំពី ទោស និងសំណងរដ្ឋប្បវេណីឱ្យទៅដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដូចនេះស្នើសុំចៅក្រមស៊ើបសួរបដិសេធអំពីសំណើរនៅចៅក្រមនេះសិនតាមនីតិវិធី ។ ឃើញថា: យោបល់របស់តំណាងអយ្យការមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ តាមអង្គហេតុ អង្គច្បាប់ និងភស្តុតាងនានាក្នុងសំណុំរឿង ។ គប្បីចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចតាមការផ្តល់យោបល់នេះ ។

៦.យល់ឃើញថា: មូលហេតុនៃការឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទ យោងតាមមាត្រា២០៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ គឺជាការចាំបាច់ ។ ចំពោះការតឭកិច្ចនៃការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ យោងតាមមាត្រា២២៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ មិនធ្លូនល្មមសម្រាប់អនុវត្តលើ ជនត្រូវចោទរូបនេះទេ ។

៧.យល់ឃើញថា: តាមសំអាងហេតុខាងលើ គប្បីចៅក្រមស៊ើបសួរមិនសម្រេចដោះលែងជនត្រូវចោទឱ្យនៅក្រៅឃុំ តាមពាក្យស្នើសុំរបស់ជនត្រូវចោទនោះឡើយ ។

<u>**ហេតុដូច្នេះសម្រេច**</u>

១/.មិនព្រមដោះលែងឱ្យនៅក្រៅឃុំលើ ជនត្រូវចោទឈ្មោះ ភេទប្រុស សញ្ជាតិ ខ្មែរ កើតថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៩៨ មុខរបរ បុគ្គលិកកាស៊ីណូ ទីកន្លែងកំណើតនៅភូមិដូង ឃុំថ្មពេជ្រ ស្រុកត្បូងឃ្មុំ ខេត្តកំពង់ចាម ទីលំនៅមុនពេលឃុំខ្លួនស្នាក់នៅបន្ទប់ជួល ក្នុងភូមិសាមគ្គីមានជ័យ សង្កាត់ប៉ោយប៉ែត ក្រុង

ប៉ោយប៉ែត ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ នៅ លីវ ឪពុកឈ្មោះ "ស្លាប់" ម្តាយឈ្មោះ "រស់" ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការពីមុន: គ្មាន ។

ដែលបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ: **ហិង្សាដោយចេតនា** ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចកាស៊ីណូ អ័រគីដេ ស្ថិតនៅក្នុងភូមិក្បាលស្ពាន១ សង្កាត់ប៉ោយប៉ែត ក្រុងប៉ោយប៉ែត ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ កាលពីថ្ងៃទី១១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ បទល្មើសមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា២១៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ តាមពាក្យសុំរបស់ជនត្រូវចោទនោះទេ ។

២/.បង្គាប់ឲ្យក្រឡាបញ្ជីជូនដំណឹងទៅជនត្រូវចោទ ដើម្បីជ្រាប និងអាចប្រើសិទ្ធិប្តឹងឧទ្ធរណ៍តាមច្បាប់ ។

ថ្ងៃ.............................ខែចេត្រ ឆ្នាំច សំរិទ្ធស័ក ព.ស ២៥៦២

បន្ទាយមានជ័យ, ថ្ងៃទី......ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

បានទទួលដំណឹង

ថ្ងៃ.......................ខែចេត្រ ឆ្នាំច សំរិទ្ធស័ក ព.ស ២៥៦២

បន្ទាយមានជ័យ, ថ្ងៃទី......ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩

ជ.ព្រះរាជអាជ្ញា

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៥

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូង
ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

មន្ទីរស៊ើបសួរអក្សរ

លេខ

ដីកាសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ

យើង ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

បាញយើញ មាត្រា២២៣ និងមាត្រាពាក់ព័ន្ធនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ចុះថ្ងៃទី១២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ។

បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ: ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៩ ។

បានឃើញ សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ: ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ ដែលទាក់ទងទៅនឹង:

- ឈ្មោះ ហៅ ភេទប្រុស អាយុ១៥ឆ្នាំ សញ្ជាតិ ខ្មែរ មុខរបរ កម្មករសំណង់ កើតនៅភូមិគោកអំពិល ឃុំអូរប្រាសាទ ស្រុកមង្គលបូរី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិអូរប្រាសាទ ឃុំអូរប្រាសាទ ស្រុកមង្គលបូរី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ឪពុកឈ្មោះ "រស់" ម្ដាយឈ្មោះ "រស់" ទោសពីមុន គ្មាន ។ (ក្រៅឃុំ)

ត្រូវដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ: ហិង្សាដោយចេតនា (មានស្ថានទម្ងន់ទោស) ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចភូមិពោធិ៍ពីរដើម ឃុំរហាត់ទឹក ស្រុកមង្គលបូរី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ កាលពីថ្ងៃទី១១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨ បទល្មើសមានបញ្ញត្តិឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា២១៨ ចំណុច២ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

យល់ឃើញថា

-ជនត្រូវចោទឈ្មោះ ភេទប្រុស អាយុ ១៥ឆ្នាំ ត្រូវបានសម្រេចមិនឃុំខ្លួន ។ តែដើម្បីរក្សាអោយជនត្រូវចោទមានវត្តមាន បង្ហាញមុខនៅចំពោះតុលាការ នៃនីតិវិធីបន្តបន្ទាប់ទៀត គម្បីដាក់ជនត្រូវចោទ ឈ្មោះ អោយស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ តាមមាត្រា២២៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

១.ដាក់ជនត្រូវចោទឈ្មោះ ភេទប្រុស អាយុ ១៥ឆ្នាំ សញ្ជាតិ ខ្មែរ ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ។

២.បង្គាប់ឱ្យជនត្រូវចោទឈ្មោះ ភេទប្រុស អាយុ១៥ឆ្នាំ សញ្ជាតិ ខ្មែរ ...រពន្ធករាតព្វកិច្ចដូចខាងក្រោម:

- មិនត្រូវធ្វើដំណើរចេញពីដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- មិនត្រូវផ្លាស់ប្តូរលំនៅឋានដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

- ត្រូវចូលបង្ហាញខ្លួននៅ ប៉ុស្តិ៍នគរបាលឃុំអូរប្រាសាទ ស្រុកមង្គលបូរី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ មួយ ខែម្តង គឺនៅរាល់ថ្ងៃទី០១ នៃខែនីមួយៗ ។

- ត្រូវឆ្លើយតបនឹងការកោះហៅពីគ្រប់បុគ្គលដែលចាត់តាំងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

៣.ក្នុងករណីដែលជនត្រូវចោទឈ្មោះ ភេទប្រុស អាយុ១៥ឆ្នាំ សញ្ជាតិ ខ្មែរ គេចវេះដោយចេតនា មិនគោរពតាមកាតព្វកិច្ចខាងលើ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទជាបណ្តោះអាសន្នវិញបាន ដោយ អនុវត្តតាមមាត្រា២៣០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ៣រោច ខែជេស្ឋ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស២៥៦៣

បន្ទាយមានជ័យ, ថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

បានទទួលដំណឹង

ថ្ងៃ... ....ខែ.........ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស២៥៦៣

បន្ទាយមានជ័យ, ថ្ងៃទី......ខែ.............ឆ្នាំ២០១៩

ជ.ព្រះរាជអាជ្ញា

....

....

ជនត្រូវចោទ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៦

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

មន្ទីរស៊ើបសួរ (   )

លេខ ៖

ដីកាសម្រេចអនុញ្ញាត
ឲ្យជនត្រូវចោទនៅក្រៅឃុំជាបណ្ដោះអាសន្ន

យើង   ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ។

បានឃើញ *ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។*

បានឃើញ *សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ   ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧។*

បានឃើញ *ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ   ចុះថ្ងៃទី០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧។*

បានឃើញ *សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ   ចុះថ្ងៃទី០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧*

បានឃើញ *ដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនជាបណ្ដោះអាសន្នលេខ   ចុះថ្ងៃទី០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧*

បានឃើញ *ដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនជាបណ្ដោះអាសន្នលេខ   ចុះថ្ងៃទី០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧។*

បានឃើញ *យោបល់របស់ព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ លើដីកាបញ្ជូនឲ្យឆ្លើយលេខ   ចុះថ្ងៃទី០៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧ ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ។*

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿង និងពាក្យសុំនេះចប់សព្វគ្រប់ហើយ យល់ឃើញថា ៖

- ជនត្រូវចោទខាងលើត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទ មជ្ឈិម (ឆបោក)។

- ក្នុងសំណុំរឿងនេះ បានដោះស្រាយគ្នាសំណងរដ្ឋប្បវេណីចប់សព្វគ្រប់ ហើយដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលជាប្រពន្ធរបស់ជនរងគ្រោះ ក៏បានចូលឆ្លើយបំភ្លឺ និងដកពាក្យបណ្ដឹងវិញផងដែរ ។

- ការស៊ើបសួរមានលក្ខណៈ   បើឲ្យជនត្រូវចោទបាននៅក្រៅឃុំក៏មិនមានការបារម្ភណ៍ពីផលប៉ះពាល់ដល់កិច្ចនីតិវិធីដែរ។

- កាតព្វកិច្ចនៃការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ មានលក្ខណៈផ្ទួនល្មម ក្នុងការធានារក្សាជនត្រូវចោទក្នុងការបង្ហាញខ្លួនចំពោះមុខតុលាការបាន។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

ឲ្យជនត្រូវចោទដែលមានឈ្មោះ   ភេទប្រុស អាយុ៣៣ឆ្នាំ ដែលត្រូវបានឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នតាមដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនជាបណ្ដោះអាសន្នលេខ ៦៦៦ ចុះថ្ងៃទី០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ របស់សាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ បាននៅក្រៅឃុំជាបណ្ដោះអាសន្ន។

បន្ទាយមានជ័យ, ថ្ងៃទី........... ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧

លេខ.....................

ក្រឡាបញ្ជី   **ចៅក្រមស៊ើបសួរ**

....

បន្ទាយមានជ័យ, ថ្ងៃទី.......... ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧

ព្រះរាជអាជ្ញា

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៧

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

<u>ដីកាដំណោះស្រាយ</u>

លេខៈ.............. “ច” ដ.ស

យើង ....ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

អមដោយលោកស្រី ....ជាក្រឡាបញ្ជី

-បានឃើញ មាត្រា ២៤៧ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា ២៥៧, មាត្រា ២៦៨ មាត្រា ៣៧២,មាត្រា ៣៨២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, មាត្រា ២៥០ និងមាត្រាដែលពាក់ព័ន្ធនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

-បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ១៥០២ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ។

-បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ ៩៥២ អ.យ.ផ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ។

-បានឃើញ សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ ៨៤៩ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ។

-បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរលេខ ២៣០០ អ.យ.ផ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ របស់តំណាង អយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ដែលបានសម្រេចចោទប្រកាន់លើៈ

១.នាមត្រកូល-នាមខ្លួន ....ភេទប្រុស អាយុ ១៩ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ សាសនាព្រះពុទ្ធ មុខរបរ អ្នកគិតលុយនៅផ្ទះសំណាក់នីដា ទីកន្លែងកំណើត.................................. ទីលំនៅមុនពេលឃាត់ខ្លួនស្នាក់នៅមជ្ឈមណ្ឌលកុមារកំព្រាកុលាបទី៤ ផ្លូវលេខ២៧១ ភូមិទី១ សង្កាត់ទឹកល្អក់ទី៣ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ ឪពុកឈ្មោះ ....“រស់” ម្តាយឈ្មោះ ....“រស់” នៅលើវ ជានីតិជន ទោសពីមុនគ្មាន ។ (ក្នុងឃុំ)

ពីបទៈ **រក្សាទុកដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន** ប្រព្រឹត្តនៅក្រោយសាលសន្និសិទ្ធចតុមុខ ផ្លូវព្រះស៊ីសុវត្ថិ ភូមិទី១ សង្កាត់ជ័យជំនះ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ កាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា **៤០** នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន ។

២.នាមត្រកូល-នាមខ្លួន **បុរសមិនស្គាល់អត្តសញ្ញាណ ភេទប្រុស អាយុប្រហែល ៣៥ឆ្នាំ ។ (គេចខ្លួន)**

ពីបទៈ **ចាត់ចែងឲ្យប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន** ប្រព្រឹត្តនៅក្រោយសាលសន្និសិទ្ធចតុមុខ ផ្លូវព្រះស៊ីសុវត្ថិ ភូមិទី១ សង្កាត់ជ័យជំនះ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ កាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា **៤២** នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន ។

<u>សំអាងហេតុ</u>

-បានឃើញរបាយការណ៍សំយោគលេខ ០៣៩/២០១៧ រ.ប.ក ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៧ របស់អធិការដ្ឋាននគរបាលខណ្ឌដូនពេញ នៃស្នងការដ្ឋាននគរបាលរាជធានីភ្នំពេញ បានសន្និដ្ឋានថា៖ ជនត្រូវចោទឈ្មោះ .... ហៅ ភេទប្រុស អាយុ ១៩ឆ្នាំ ពិតជាបាន **រក្សាទុកដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន** ប្រាកដមែន។

-ជនត្រូវចោទឈ្មោះ......... ហៅ បានឆ្លើយសារភាពនៅគ្រប់ដំណាក់កាលប្រហាក់ប្រហែលគ្នាថា៖ ខ្លួនពិតជាបានរក្សាទុកគ្រឿងញៀនចំនួន០១កញ្ចប់តូច ដែលបុរសម្នាក់ឲ្យមកខ្លួនពិតប្រាកដមែន តែត្រូវសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យឆែកឆេរឃើញ ។

-ផ្អែកតាមរបាយការណ៍សំយោគលេខ ០៣៩/២០១៧ រ.ប.ក ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ របស់អធិការដ្ឋាននគរបាលខណ្ឌដូនពេញ នៃស្នងការដ្ឋាននគរបាលរាជធានីភ្នំពេញ និងតាមចម្លើយសារភាព របស់ជនត្រូវចោទ ព្រមទាំងឯកសារមួយចំនួនដែលទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង អាចសន្និដ្ឋានថា៖ កាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ពិតជាមានបទល្មើស **រក្សាទុកដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន** ដែលប្រព្រឹត្តដោយជនត្រូវចោទ ឈ្មោះ ....**ហៅ** ភេទប្រុស អាយុ ១៩ឆ្នាំ និងបទល្មើស **ចាត់ចែងឲ្យប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន ប្រព្រឹត្តដោយ បុរសមិនស្គាល់អត្តសញ្ញាណ** ប្រព្រឹត្តនៅក្រោយសាលសន្និសិទ្ទចតុមុខ ផ្លូវព្រះស៊ីសុវត្ថិ ភូមិទី១ សង្កាត់ជ័យជំនះ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ ពិតប្រាកដមែន។

-អំពើប្រព្រឹត្តរបស់ជនត្រូវចោទបានធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម និងរបៀបរៀបរយសាធារណៈ ដែលច្បាប់បានការពារ និងតម្រូវឲ្យផ្តន្ទាទោស ។

-មានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ដាក់បន្ទុកលើជនត្រូវចោទឈ្មោះ ....**ហៅ** ភេទប្រុស អាយុ ១៩ឆ្នាំ ពីបទៈ **រក្សាទុកដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន និង ជនមិនស្គាល់អត្តសញ្ញាណ ពីបទៈ ចាត់ចែងឲ្យប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន** ប្រព្រឹត្តនៅក្រោយសាលសន្និសិទ្ទចតុមុខ ផ្លូវព្រះស៊ីសុវត្ថិ ភូមិទី១ សង្កាត់ជ័យជំនះ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ កាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៧ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា **៤០ និងមាត្រា ៤២** នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន ។

-**ជនត្រូវចោទ ជនមិនស្គាល់អត្តសញ្ញាណ** ក្រោយពីបានស៊ើបសួរការស្រាវជ្រាវរួចមក នៅតែរកមិនឃើញអត្តសញ្ញាណ និងគ្មានសាវតាជាតិ គប្បីចេញដីកាដំណោះស្រាយលើកលែងចោទប្រកាន់តាមមាត្រា ២៤៧ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា ២៤៧, មាត្រា២៦៤, និងមាត្រា៣៨២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

-តំណាងអយ្យការប្តឹងសុំឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ សម្រេចបញ្ជូនជនត្រូវចោទឈ្មោះ .... **ហៅ** **ភេទប្រុស អាយុ ១៩ឆ្នាំ** ទៅជំនុំជម្រះ និងសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់លើ **ជនមិនស្គាល់អត្តសញ្ញាណ** ដោយហេតុថាគ្មានសាវតាជាតិ។

<u>**ហេតុដូច្នេះសម្រេច**</u>

១.បញ្ជូនជនត្រូវចោទឈ្មោះ ហៅ ភេទប្រុស អាយុ ១៩ឆ្នាំ ព្រមទាំងវត្ថុតាង និង បញ្ជីរាយនាមជនដែលទាក់ទិនក្នុងរឿងនេះ ទៅប្រធានសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញដើម្បីកំណត់ពេល សវនាការជំនុំជម្រះ។

២.រក្សាជនត្រូវចោទឈ្មោះ ហៅ ភេទប្រុស អាយុ ១៩ឆ្នាំ ក្នុងពន្ធនាគារបន្ត រហូតដល់ពេលចូលបង្ហាញខ្លួននៅមុខតុលាការ។

៣.លើកលែងចោទប្រកាន់លើ **ជនមិនស្គាល់អត្តសញ្ញាណ** ដោយហេតុថាគ្មានសារតាជាតិ ពីបទ: **ចាត់ចែងឲ្យប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន** ប្រព្រឹត្តនៅក្រោយសាលសន្និសិទ្ធចតុមុខ ផ្លូវព្រះស៊ីសុវត្ថិ ភូមិទី១ សង្កាត់ជ័យជំនះ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ កាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា **៤២** នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន ។

លេខ:................អ.យ.ផ   រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី...... ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៧

បានទទួលដំណឹង   **ក្រឡាបញ្ជី**   **ចៅក្រមស៊ើបសួរ**

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី...... ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧

៤.ព្រះរាជអាជ្ញា

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៨

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូង ....
បន្ទប់ស៊ើបសួរទី
សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ....
ចុះថ្ងៃទី ......ខែ ....ឆ្នាំ..........
លេខស៊ើបសួរ ....
លេខ ....

ដីកាកែប្រែការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន

(មាត្រា ២០៣ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

យើង..................................ចៅក្រមស៊ើបសួរ នៃសាលាដំបូង ....
បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរលេខ ....ចុះថ្ងៃទី ....
បានឃើញ សំណុំរឿងស៊ើបសួរទាក់ទងនឹងជនត្រូវចោទ:
ឈ្មោះ ....ភេទ ....ជាតិ ....កើតនៅថ្ងៃទី ....
នៅភូមិ ....ឃុំ/សង្កាត់ ....ស្រុក/ខ័ណ្ឌ ....ខេត្ត/រាជធានី ....
កាំរិតវប្បធម៌ ....មុខរបរ ....ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិ ....
ឃុំ/សង្កាត់ ....ស្រុក/ខ័ណ្ឌ ....ខេត្ត/រាជធានី ....
ប្ដី ឬ ប្រពន្ធឈ្មោះ ....មានកូន ....នាក់ ឪពុកឈ្មោះ ....។-ស"
ម្ដាយឈ្មោះ ....។-ស" ទោសពីមុន ....
ជននេះត្រូវបានដាក់អោយស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ: ....តាមមាត្រា.........
នៃ ....ប្រព្រឹត្តនៅ ភូមិ ....ឃុំ/សង្កាត់ ....
ស្រុក/ខ័ណ្ឌ ....ខេត្ត/រាជធានី ....កាលពីថ្ងៃទី ....ខែ...........ឆ្នាំ.........
បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរលេខ ....ចុះថ្ងៃទី ....ខែ...........ឆ្នាំ.........
បានឃើញ ដីកាដំណោះស្រាយលេខ ....ចុះថ្ងៃទី ....ខែ...........ឆ្នាំ.........

យល់ឃើញថា

- ជននេះត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬមជ្ឈិម ដែលច្បាប់កំណត់ផ្ដន្ទាទោសស្មើ ឬលើសពី ០១ឆ្នាំ។
- កាតព្វកិច្ចទាំងឡាយនៃការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការមានលក្ខណៈមិនគ្រប់គ្រាន់ ដោយធៀបនឹងគោលដៅ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២០៣ និង ២០៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។
- ការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នជនត្រូវចោទ គឺជាមធ្យោបាយតែមួយគត់ដើម្បី:
  - □ ពង្រាភស្តុតាង ឬតម្រុយជាសំភារៈ
  - □ រាំងកុំអោយមានការគាបសង្កត់សាក្សី ឬជនរងគ្រោះ

....
....
....
....
....

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៩

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
មន្ទីរស៊ើបសួរ
លេខ:............លច/ដ

ដីកាបញ្ជូន

ផ្ញើជូន: លោកប្រធានពន្ធនាគារ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ល.រ	ឈ្មោះឯកសារ	ចំនួន	សេចក្តីផ្សេងៗ
០១	-ដីកាពន្យាការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នបន្ត ឈ្មោះ: ឈ្មោះ:	 ០២ សន្លឹក ០២ សន្លឹក	ដើម្បី ចាត់ការ តាមនីតិវិធី ។
	សរុប	០៤ សន្លឹក	

ថ្ងៃចន្ទ ១៤កើត ខែអាសាឍ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣
បន្ទាយមានជ័យ ថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩
ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២០

រដ្ឋសភា
ចូល
លេខ ២១០៥
ថ្ងៃទី ៧/៨ ឆ្នាំ ម៉ោង ១០:៣០
បញ្ជូនទៅ

ច្បាប់

ស្តីពី

យុត្តិធម៌អនីតិជន

ROYAUME DU CAMBODGE
MINISTRE DU PALAIS ROYAL

២/៣៩

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៧១៦/០០៩

យើង

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៥/០០១ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីយុត្តិធម៌អនីតិជន ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៦ នីតិកាលទី៥ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់ និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ នាសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញ នីតិកាលទី៣ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ ៖

ROYAUME DU CAMBODGE • LE MINISTRE DU PALAIS ROYAL

ជំពូកទី ៣

ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌ និងរដ្ឋប្បវេណីរបស់អនីតិជន

មាត្រា ៧.- ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌ

នីតិភាពនៃការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវបានកំណត់ចាប់ពីអាយុ ១៨ (ដប់ប្រាំបី) ឆ្នាំ ឡើងទៅ ។ ប៉ុន្តែ តុលាការអាចប្រកាសទណ្ឌកម្មព្រហ្មទណ្ឌទៅលើអនីតិជនអាយុចាប់ពី ១៤ (ដប់បួន) ឆ្នាំ ឡើងទៅ ប្រសិនបើកាលៈទេសៈនៃបទល្មើស ឬបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់អនីតិជននោះតម្រូវ លើកលែងតែករណីមានចែងពិសេសនៅក្នុងច្បាប់ផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៨.- ការទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី

បទប្បញ្ញត្តិនៃ កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៧៤៥ (អសមត្ថភាពក្នុងការទទួលខុសត្រូវ) និងមាត្រា ៧៤៦ (ការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកមានករណីយកិច្ចត្រួតពិនិត្យ) នៃជំពូកទី ១៦ (អំពើអនីត្យានុកូល) ក្នុងគន្ថីទី ៥ (កិច្ចសន្យាសំខាន់ៗ និងអំពើអនីត្យានុកូល)នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះការទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណីរបស់អនីតិជន ។

មាត្រា ៩.- ការកំណត់អាយុ

អាយុនៃការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់អនីតិជន ត្រូវកំណត់យកអាយុនៅពេលដែលអនីតិជននោះប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។

ភស្តុតាងនៃអាយុរបស់អនីតិជន ត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយសំបុត្រកំណើត ឬឯកសារផ្សេងទៀតដែលអាចបញ្ជាក់បានអំពីកំណើត ។ ក្នុងករណីពុំមានឯកសារ ឬមានការសង្ស័យ ឬមិនមានភាពច្បាស់លាស់ទាក់ទងនឹងយថាភូតនៃឯកសារនោះ ភស្តុតាងនៃអាយុរបស់អនីតិជនអាចផ្តល់តាមគ្រប់មធ្យោបាយផ្សេងទៀតដែលអាជ្ញាធរតុលាការអាចជឿទុកចិត្តបាន ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវស្វះស្វែងរកភស្តុតាង ដើម្បីកំណត់អាយុរបស់អនីតិជនឲ្យបានឆាប់រហ័សបំផុតដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

ក្នុងករណីមានការសង្ស័យអំពីអាយុរបស់អនីតិជន វិមតិសង្ស័យត្រូវបានជាប្រយោជន៍ដល់អនីតិជននោះ ។

ជំពូកទី ៧
ការស៊ើបសួរ

មាត្រា ៣១.- សមត្ថកិច្ចនៃការស៊ើបសួរ

ការស៊ើបសួរករណីទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអនីតិជន ជាសមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរដែលមានជំនាញទាក់ទងនឹងអនីតិជន ។

មាត្រា ៣២.- ការបើកការស៊ើបសួរ

បន្ទាប់ពីបានទទួលដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួររបស់តំណាងអយ្យការ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបើកការស៊ើបសួរភ្លាម ។

ជនត្រូវចោទជាអនីតិជន ត្រូវមានមេធាវីអមជានិច្ចក្នុងអំឡុងពេលស្តាប់ចម្លើយនៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ។ ក្នុងករណីគ្មានការជ្រើសរើស ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចាត់តាំងមេធាវីនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលចែងដោយច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី ។

មាត្រា ៣៣.- ការជូនដំណឹងអំពីការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យ

នៅពេលអនីតិជនបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវពិនិត្យអត្តសញ្ញាណអនីតិជន ហើយប្រាប់អនីតិជនឲ្យបានដឹងអំពីរឿងក្តីដែលចោទប្រកាន់ និងប្រាប់អំពីឈ្មោះបទល្មើស ដែលបានកំណត់ដោយច្បាប់ ព្រមទាំងប្រាប់អំពីសិទ្ធិទាក់ទងនឹងដំណាក់កាលស៊ើបសួរដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៦ (សិទ្ធិជាមូលដ្ឋានក្នុងនីតិវិធី) នៃច្បាប់នេះ ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬអ្នកទំនុកបម្រុង និងភ្នាក់ងារសង្គមកិច្ចអំពីការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យ ។

វិធានដែលបានបញ្ញត្តនៅក្នុងមាត្រានេះមានលក្ខណៈដាច់ខាតត្រូវតែគោរពតាម បើមិនដូច្នោះទេនឹងនាំឲ្យមានមោឃភាពនៃនីតិវិធី ។

មាត្រា ៣៤.- ការផ្ដល់អាទិភាពចំពោះរឿងក្ដីអនីតិជន

ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវលើកយករឿងក្ដីរបស់អនីតិជនមកចាត់ការជាអាទិភាព ពិសេសរឿងក្ដីដែលអនីតិជនកំពុងជាប់ឃុំបណ្ដោះអាសន្ន ។

មាត្រា ៣៥.- ការស្ដាប់ចម្លើយអនីតិជន

ការស្ដាប់ចម្លើយត្រូវធ្វើជាការសម្ងាត់ និងប្រើប្រាស់នីតិវិធីកុមារមេត្រី ។ ការស្ដាប់ចម្លើយនេះត្រូវមានវត្តមានមេធាវីការពារ អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬអ្នកទំនុកបម្រុងរបស់អនីតិជន និងភ្នាក់ងារសង្គមកិច្ច ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចមិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ចូលរួមស្ដាប់ចម្លើយបាន ប្រសិនបើវត្តមានអ្នកទាំងនោះផ្ទុយនឹងឧត្តមប្រយោជន៍របស់អនីតិជន ។ ការមិនអនុញ្ញាតនេះត្រូវមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយមេធាវី ឬភ្នាក់ងារសង្គមកិច្ច និងអនីតិជន ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចុះនិទ្ទេសក្នុងកំណត់ហេតុស្ដាប់ចម្លើយ ដោយបញ្ជាក់អំពីមូលហេតុក្នុងករណីអវត្តមានអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬអ្នកទំនុកបម្រុង និងភ្នាក់ងារសង្គមកិច្ច ។

បន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការស្ដាប់ចម្លើយភ្លាម អនីតិជនមានសិទ្ធិអានកំណត់ហេតុស្ដាប់ចម្លើយបាន ។ ក្នុងករណីអនីតិជនមិនអាចអានកំណត់ហេតុស្ដាប់ចម្លើយបាន ក្រឡាបញ្ជីត្រូវអានកំណត់ហេតុស្ដាប់ចម្លើយឲ្យអនីតិជនស្ដាប់ ។ អនីតិជនអាចសុំកែប្រែ ឬបន្ថែមបន្ថយចម្លើយលើកំណត់ហេតុស្ដាប់ចម្លើយបាន មុននឹងចុះហត្ថលេខា ឬផ្ដិតស្រាមដៃ ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យមេធាវី ឬអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬអ្នកទំនុកបម្រុងអនីតិជន ឬភ្នាក់ងារសង្គមកិច្ចអាចអានកំណត់ហេតុស្ដាប់ចម្លើយបាន ប្រសិនបើមានការស្នើសុំ ។ ក្នុងករណីដែលអនីតិជន ឬអ្នកចូលរួមណាមិនព្រមចុះហត្ថលេខា ឬផ្ដិតស្រាមដៃលើកំណត់ហេតុ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចុះនិទ្ទេសក្នុងកំណត់ហេតុស្ដាប់ចម្លើយនោះ ។

វិធានដែលបានបញ្ញត្តនៅក្នុងមាត្រានេះ មានលក្ខណៈដាច់ខាតត្រូវតែគោរពតាម បើមិនដូច្នោះទេនឹងនាំឲ្យមានមោឃភាពនៃនីតិវិធី ។

មាត្រា ៣៦.- ការលើកពេលស្ដាប់ចម្លើយ

ក្នុងករណីអវត្តមានមេធាវី ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវលើកពេលស្ដាប់ចម្លើយ និងត្រូវកោះហៅមេធាវីដើម្បីចូលរួមក្នុងការស្ដាប់ចម្លើយ លើកលែងតែក្នុងករណីបន្ទាន់ដែលបណ្ដាលមកពីគ្រោះថ្នាក់ដល់ស្លាប់ ឬបាត់បង់តម្រុយនៃភស្ដុតាង ។ ប្រភេទនៃការបន្ទាន់ត្រូវតែចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងកំណត់ហេតុ ។

វត្តមាន ឬអវត្តមានរបស់មេធាវី មិនរារាំងចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងការសម្រេចអំពីការមិនឃុំខ្លួន ឬឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នឡើយ ។

មាត្រា ៣៧.- ការព្យួរការសិក្សា និងការងារសម្រាប់អនីតិជន

ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបង្គាប់ទៅគ្រឹះស្ថានសិក្សា ឬនិយោជក មិនឲ្យព្យួរការសិក្សា ឬព្យួរការងារ របស់អនីតិជន ប្រសិនបើអនីតិជនមិនត្រូវបានឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នទេ ។

ក្នុងករណីអនីតិជនត្រូវបានឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន ឬត្រូវអនុវត្តផែនការបង្វែរ គ្រឹះស្ថាន ឬនិយោជក អាចព្យួរការសិក្សា ឬព្យួរការងាររហូតដល់មានសេចក្ដីសម្រេចរបស់តុលាការជាស្ថាពរ ។ ក្នុងករណីតុលាការសម្រេចសេចក្ដីថាគ្មានទោសទេ នោះគ្រឹះស្ថានសិក្សា ឬនិយោជកត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យអនីតិជនចូលសិក្សា ឬធ្វើការជាធម្មតាឡើងវិញ ។

មាត្រា ៣៨.- អំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងការបង្វែរ

ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវពិចារណាជាបឋមទៅលើការបង្វែរ ដូចមានចែងក្នុងជំពូកទី ១០ (ការបង្វែរ) នៃច្បាប់នេះ ចំពោះអនីតិជនដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាបានប្រព្រឹត្តបទមជ្ឈិម ។ បទមជ្ឈិមដែលមានស្ថានទម្ងន់ទោស អាចត្រូវបានយកមកពិចារណាអំពីការបង្វែរផងដែរ ។ ករណីចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចបង្វែរ បទប្បញ្ញត្តិក្នុងជំពូកទី ១០ (ការបង្វែរ) នៃច្បាប់នេះ ត្រូវយកមកអនុវត្ត ។ ក្នុងករណីនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវផ្អាកនីតិវិធីនៃការស៊ើបសួរដោយដីកាសម្រេច និងបង្គាប់ឲ្យដោះលែងអនីតិជនដែលត្រូវបានឃុំខ្លួន ប្រសិនបើអនីតិជននោះត្រូវបានឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបង្គាប់ឲ្យប្រគល់អនីតិជនទៅអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬមន្ទីរទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ចរាជធានី ខេត្ត ដើម្បីទទួលបានការគ្រប់គ្រងនិងថែទាំ ដើម្បីរង់ចាំអនុវត្តផែនការបង្វែរ ទោះបីផែនការបង្វែរត្រូវការពេលវេលារៀបចំក៏ដោយ ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវជូនដំណឹងដល់ជនរងគ្រោះ ឬអ្នកតំណាងស្របច្បាប់របស់ជនរងគ្រោះ ក្នុងករណីជនរងគ្រោះជាអនីតិជន និងមេធាវីរបស់អនីតិជន អំពីការសម្រេចផ្អាកនីតិវិធីនៃការស៊ើបសួរ ។ ជនរងគ្រោះ ឬអ្នកតំណាងស្របច្បាប់របស់ជនរងគ្រោះ អាចប្ដឹងទាមទារសំណងទៅតុលាការរដ្ឋប្បវេណី ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកាដំណោះស្រាយលើកលែងចោទប្រកាន់ ក្នុងករណីដែលការអនុវត្តផែនការបង្វែរទទួលបានជោគជ័យ ដោយផ្អែកលើលទ្ធផលរបាយការណ៍ដែលបញ្ជាក់រួមគ្នាពីភ្នាក់ងារសង្គមកិច្ច និងអ្នកទទួលបន្ទុកអនុវត្តផែនការបង្វែរ ។

ក្នុងករណីដែលអនីតិជនអនុវត្តផែនការបង្វែរមិនបានជោគជ័យ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាសម្រេចបង្វែរជាថ្មីដោយពិចារណាទៅលើមូលហេតុដែលនាំឲ្យបរាជ័យក្នុងការអនុវត្តផែនការបង្វែរ ទស្សនៈរបស់អនីតិជន អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ និងការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភ្នាក់ងារសង្គមកិច្ច ឬចាត់វិធានការតាមនីតិវិធី ។

មាត្រា ៣៩.- ការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន

ការឃុំខ្លួនអនីតិជនបណ្ដោះអាសន្ន ជាវិធានការចុងក្រោយ ។

បន្ថែមលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីលក្ខខណ្ឌ មូលហេតុនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដែលមានចែងនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចៅក្រមស៊ើបសួរមុននឹងសម្រេចអំពីការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវពិចារណាលើរបាយការណ៍ប៉ាន់ប្រមាណសុខុមាលភាព និងស្ថានភាពសង្គមរបស់អនីតិជនផងដែរ ប្រសិនបើមាន ។

អនីតិជនអាយុក្រោម ១៤ (ដប់បួន) ឆ្នាំ មិនត្រូវបានឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នឡើយ ។ ក្នុងករណីអនីតិជនដែលកំពុងជាប់ឃុំត្រូវបានរកឃើញថាមានអាយុក្រោម ១៤ (ដប់បួន) ឆ្នាំ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកាដំណោះស្រាយលើកលែងចោទប្រកាន់ និងបង្គាប់ឲ្យដោះលែងអនីតិជននោះជាបន្ទាន់ ទោះបីមានបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ព្រះរាជអាជ្ញាក៏ដោយ ហើយប្រគល់អនីតិជននោះទៅឲ្យអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ក្នុងករណីដែលអនីតិជនត្រូវការកិច្ចការពារ និងថែទាំ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបញ្ជូនអនីតិជននោះទៅមន្ទីរទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ចរាជធានី ខេត្ត ដើម្បីចាត់វិធានការសមស្របទៅតាមសុខុមាលភាព និងស្ថានភាពសង្គមរបស់អនីតិជន ។

ក្នុងករណីយល់ឃើញថាអនីតិជនត្រូវការកិច្ចការពារ និងថែទាំ នោះមន្ទីរ ឬការិយាល័យត្រូវចាត់វិធានការស្នើសុំព្យួរ ឬសុំដកហូតអំណាចមេបា ឬបញ្ឈប់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន ឬអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ ក្នុងករណីដែលអនីតិជនមានអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ដើម្បីតុលាការសម្រេចអំពីការព្យួរ ឬការដកហូត ឬការបញ្ឈប់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ និងសិទ្ធិអាណាព្យាបាលលើអនីតិជននោះ ។

ក្នុងករណីដែលអនីតិជនគ្មានអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ មន្ទីរ ឬការិយាល័យ ត្រូវសុំទៅតុលាការដើម្បីសម្រេចអំពីសិទ្ធិអាណាព្យាបាលលើអនីតិជននោះ ។

ជនរងគ្រោះ ឬអ្នកតំណាងស្របច្បាប់ អាចដាក់ពាក្យប្តឹងទាមទារសំណងទៅតុលាការរដ្ឋប្បវេណីបាន ។

មាត្រា ៤០.- ការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ

ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចដាក់អនីតិជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការបានគ្រប់ពេលវេលាជំនួសឲ្យការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ប្រសិនបើអនីតិជនត្រូវចោទនោះ ត្រូវបានចោទប្រកាន់អំពីបទល្មើសដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ។ បន្ថែមលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបង្គាប់អនីតិជនដែលនៅក្រៅឃុំឲ្យគោរពកាតព្វកិច្ចមួយ ឬច្រើនដូចតទៅ ៖

- ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងផ្ទាល់ពីឪពុកម្តាយ អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន ឬអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ ឬអ្នកទំនុកបម្រុងរបស់អនីតិជន ឬក្រុមគ្រួសារណាមួយសមស្រប

- ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រង និងការថែទាំនៅក្នុងមណ្ឌលណាមួយរបស់រដ្ឋ ឬមណ្ឌលណាមួយរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលមាននីតិសម្បទាទទួល និងថែទាំអនីតិជន
- បង្គាប់មិនឲ្យអនីតិជនចេញដើរហួសម៉ោងកំណត់ ឬសេពគ្រឿងស្រវឹង
- វិធានការផ្សេងទៀតដែលតុលាការយល់ឃើញថាសមស្រប ។

មាត្រា ៤១.- ការដោះលែងឲ្យនៅក្រៅឃុំ

ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបង្គាប់ឲ្យដោះលែងអនីតិជនឲ្យនៅក្រៅឃុំបានគ្រប់ពេលវេលា ដោយគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ខ្លួន ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរដែលមានបំណងដោះលែងអនីតិជនឲ្យនៅក្រៅឃុំ ត្រូវជូនព័ត៌មានដល់ព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីសុំយោបល់ ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវផ្តល់យោបល់របស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេលខ្លីបំផុត ។ ក្នុងករណីបន្ទាន់ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបង្គាប់ឲ្យដោះលែងអនីតិជនភ្លាម ដោយមិនរង់ចាំយោបល់របស់ព្រះរាជអាជ្ញា ឬទោះបីមានបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ព្រះរាជអាជ្ញាក៏ដោយ ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចង្អុលប្រាប់មូលហេតុនៃការបន្ទាន់នេះ នៅក្នុងដីកាសម្រេចរបស់ខ្លួន ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបង្គាប់ឲ្យប្រគល់អនីតិជនទៅអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ក្នុងករណីដែលអនីតិជនត្រូវការកិច្ចការពារនិងថែទាំ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបញ្ជូនអនីតិជននោះទៅមន្ទីរទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ចរាជធានី ខេត្ត ដើម្បីចាត់វិធានការសមស្របទៅតាមសុខុមាលភាព និងស្ថានភាពសង្គមរបស់អនីតិជន ។

ក្នុងករណីយល់ឃើញថាអនីតិជនត្រូវការកិច្ចការពារ និងថែទាំ នោះមន្ទីរ ឬការិយាល័យត្រូវចាត់វិធានការស្នើសុំព្យួរ ឬសុំដកហូតអំណាចមេបា ឬបញ្ឈប់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន ឬអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ ក្នុងករណីអនីតិជនមានអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ដើម្បីតុលាការសម្រេចអំពីការព្យួរ ឬការដកហូត ឬការបញ្ឈប់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ និងសិទ្ធិអាណាព្យាបាលលើអនីតិជននោះ ។

ក្នុងករណីអនីតិជនគ្មានអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ មន្ទីរ ឬការិយាល័យ ត្រូវសុំទៅតុលាការដើម្បីសម្រេចអំពីសិទ្ធិអាណាព្យាបាលលើអនីតិជននោះ ។

ព្រះរាជអាជ្ញា អនីតិជន អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ អ្នកទំនុកបម្រុងអនីតិជនអាចសុំឲ្យដោះលែងអនីតិជនឲ្យនៅក្រៅឃុំបានគ្រប់ពេលវេលា ។ មេធាវីអាចសុំដោះលែងអនីតិជនឲ្យនៅក្រៅឃុំបានដោយមានការយល់ព្រមពីអនីតិជន ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវសម្រេចក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃទទួលបានពាក្យសុំ ។

មាត្រា ៤២.- ដីកាដំណោះស្រាយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

មុននឹងចេញដីកាដំណោះស្រាយ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវពិនិត្យ និងពិចារណាលើរបាយការណ៍ស្តីពីការប៉ាន់ប្រមាណសុខុមាលភាព និងស្ថានភាពសង្គមរបស់អនីតិជន ។ ក្នុងករណីរបាយការណ៍

ស្តីពីការប៉ាន់ប្រមាណសុខុមាលភាព និងស្ថានភាពសង្គមរបស់អនីតិជនមិនទាន់មានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបង្គាប់ឲ្យភ្នាក់ងារសង្គមកិច្ចផ្តល់របាយការណ៍បន្ថែមក្នុងរយៈពេលឆាប់បំផុតដែលអាចធ្វើទៅបាន ដោយមិនឲ្យលើសរយៈពេល ១០ (ដប់) ថ្ងៃ នៃថ្ងៃធ្វើការ ។

ដីកាដំណោះស្រាយលើកលែងចោទប្រកាន់មានអានុភាពនាំឲ្យដោះលែងអនីតិជនដែលជាប់ឃុំ ទោះបីមានបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ព្រះរាជអាជ្ញាក៏ដោយ ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបង្គាប់ឲ្យប្រគល់អនីតិជនទៅអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ក្នុងករណីអនីតិជនត្រូវការកិច្ចការពារនិងថែទាំ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបញ្ជូនអនីតិជននោះទៅមន្ទីរទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ចរាជធានី ខេត្ត ដើម្បីចាត់វិធានការសមស្របទៅតាមសុខុមាលភាព និងស្ថានភាពសង្គមរបស់អនីតិជន ។

ក្នុងករណីយល់ឃើញថាអនីតិជនត្រូវការកិច្ចការពារនិងថែទាំ នោះមន្ទីរ ឬការិយាល័យត្រូវចាត់វិធានការស្នើសុំព្យួរ ឬសុំដកហូតអំណាចមេបា ឬបញ្ឈប់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន ឬអ្នកអាណាព្យាបាលខ្ទៅ ក្នុងករណីអនីតិជនមានអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ដើម្បីតុលាការសម្រេចអំពីការព្យួរ ឬការដកហូត ឬការបញ្ឈប់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ និងសិទ្ធិអាណាព្យាបាលលើអនីតិជននោះ ។

ក្នុងករណីអនីតិជនគ្មានអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ មន្ទីរ ឬការិយាល័យ ត្រូវសុំទៅតុលាការដើម្បីសម្រេចអំពីសិទ្ធិអាណាព្យាបាលលើអនីតិជននោះ ។

មាត្រា ៤៣.- ការប្តឹងទៅសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍

មុននឹងសម្រេចប្តឹងទៅសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ចំពោះដីកាលើកលែងចោទប្រកាន់ ដីកាសម្រេចឃុំខ្លួន ដីកាសម្រេចមិនឃុំខ្លួន ដីកាដោះលែងឲ្យនៅក្រៅឃុំ និងដីកាបង្វែររបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវពិចារណាជាចម្បងអំពីឧត្តមប្រយោជន៍របស់អនីតិជន ។

ជំពូកទី ៨
សមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូង

មាត្រា ៤៤.- សមត្ថកិច្ចនៃការជំនុំជម្រះ

សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចជំនាញទាក់ទងនឹងអនីតិជន ជំនុំជម្រះបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម និងបទលហុដែលមានជនជាប់ចោទជាអនីតិជន ។

សាលាដំបូងសម្រេចជាក្រុមសមូហភាពដោយមានចៅក្រម ៣ (បី) រូប ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ ព្រមទាំងបទមជ្ឈិម និងបទលហុដែលជាប់ទាក់ទងនឹងបទឧក្រិដ្ឋ និងបទមជ្ឈិម ។

សាលាដំបូងសម្រេចជាចៅក្រមទោលចំពោះបទលហុ ។

ឧបសម្ព័ន្ធទី២១

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រមសីលធម៌ចៅក្រម

អនុម័តដោយឧត្តមក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គចៅក្រម
ថ្ងៃទី០៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧
បោះពុម្ពផ្សព្វផ្សាយដោយតុលាការកំពូល

ជំពូកទី៣

គោលការណ៍ អនាគតិ (ភាពមិនលំអៀង)

ប្រការ ៧ : គោលការណ៍

ប្រការ ៨ : អាកប្បកិរិយា និង ការធ្វើសវនាការ .

ប្រការ ៩ : ការស៊ើបអង្កេត ឬ ស៊ើបសួររឿងក្តី ការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយភាគីនៃរឿងក្តី

ប្រការ ១០ : ទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ សង្គម និង គ្រួសារ

ប្រការ ១១ : សកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម

ប្រការ ១២ : សកម្មភាពសង្គម និង មនុស្សធម៌

ប្រការ ១៣ : ការផ្តល់សេវាកម្មច្បាប់ និង កិច្ចការច្បាប់

ប្រការ ១៤ : អត្ថប្រយោជន៍ហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រការ ១៥ : ការនិយាយស្តីនៅទីសាធារណៈរបស់ចៅក្រម ក្នុងនាមជាបុគ្គល

ប្រការ ១៦ : ការអប់រំផ្នែកច្បាប់

ប្រការ ១៧ : ការដកខ្លួនរបស់ ចៅក្រម

ជំពូកទី៣

គោលការណ៍ អនាគតិ (ភាពមិនលំអៀង)

ប្រការ៧ : គោលការណ៍

ចៅក្រមត្រូវមានអាកប្បកិរិយា ទាំងក្នុង និង ក្រៅតុលាការនូវលក្ខណៈអនាគតិរបស់ខ្លួនដើម្បីការពារថែរក្សា និង លើកកំពស់ជំនឿទុកចិត្តពីសំណាក់សាធារណៈជន អ្នកមានវិជ្ជាជីវៈច្បាប់ និង ភាគីវិវាទ ។

ចៅក្រមមិនត្រូវចូលរួមពិភាក្សាជាសាធារណៈ ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងបញ្ហា ដែលអាចមាននៅតុលាការឡើយ ព្រោះវាអាចនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់ ជំនឿទុកចិត្តអំពីអនាគតិរបស់ចៅក្រម ។

នៅក្នុងការសម្រេចសេចក្តី ចៅក្រម មិនត្រូវធ្វើបុរេវិនិច្ឆ័យ ទាក់ទងទៅនឹង ជាតិសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ សាសនា និន្នាការនយោបាយ ពិការភាព អាយុ ស្ថានភាពគ្រួសារ ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និង សង្គមឡើយ ។

ម្ចាស់បណ្តឹងអាជ្ញា ត្រូវស្វែងរកភស្តុតាងដាក់បន្ទុក ដើម្បីធ្វើការចោទប្រកាន់ ប៉ុន្តែមិនត្រូវមានភាពលំអៀងក្នុងការចោទប្រកាន់ឬមិនចោទប្រកាន់ឡើយ គឺត្រូវធានានូវភាពត្រឹមត្រូវ និង ប្រសិទ្ធភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹងអាជ្ញា ។

ប្រការ៨ : អាកប្បកិរិយា និង ការធ្វើសវនាការ

នៅពេលដំណើរការនីតិវិធី ចៅក្រមត្រូវ :

-បង្ហាញនូវភាពហ្មត់ចត់ គោរពពេលម៉ោងធ្វើការ អត់ធ្មត់ ចេះគួរសម មានសីលធម៌ និង យុត្តិធម៌នៅពេលបំពេញកិច្ចការតុលាការ ។

-មិនអធិប្បាយនូវអ្វីដែលមិនចាំបាច់ និង មិនសមហេតុផលនៅក្នុងតុលាការ ។

-រក្សាសុភាវធម៌ជានិច្ច និង ជៀសវាងនូវការប៉ះទង្គិច ឬ ការសម្តែងណាមួយដែលអាចនាំឱ្យមានការយល់ច្រឡំ ឬ សង្ស័យអំពីអនាគតិឡើយ ។

ប្រការ៩ : ការស៊ើបអង្កេត ឬ ស៊ើបសួររឿងក្តី ការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយភាគីនៃរឿងក្តី

ផ្អែកតាមគោលការណ៍ចំពោះមុខចៅក្រម មិនត្រូវប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយភាគីណាមួយនៅពេលដំណើការនីតិវិធីដោយអវត្តមាននៃភាគីម្ខាងទៀតឡើយ លើកលែងតែច្បាប់អនុញ្ញាត ឬ ភាគីម្ខាងទៀតនោះយល់ព្រម ។ ចៅក្រមមិនត្រូវធ្វើការស៊ើបអង្កេត ឬ ស៊ើបសួរអង្គហេតុនៃរឿងក្តីដោយឯកឯង ទឹង ផ្ទាល់ខ្លួនទាំងក្នុងតុលាការ ទាំងក្រៅតុលាការ

លើកលែងតែច្បាប់អនុញ្ញាត ។

ចំពោះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ចៅក្រមត្រូវស៊ើបអង្កេតរាល់អំពើដែលច្បាប់បញ្ញត្តថាជាបទល្មើស ប៉ុន្តែពេលដែលខ្លួនទទួលបាននូវភស្តុតាងដាក់បន្ទុកលើជនសង្ស័យណាមួយដែលគេបានដឹង ឬ មានជំនឿថា ជាភស្តុតាងបានមកពីការប្រើប្រាស់វិធីមិនស្របច្បាប់ដែលបានរំលោភយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើសិទ្ធិរបស់ជនជាប់សង្ស័យរូបនោះ ជាពិសេសទាក់ទងនឹងការធ្វើទារុណកម្ម ឬ ប្រព្រឹត្តកម្មអមនុស្សធម៌ ឬ សកម្មភាពរំលោភលើសិទ្ធិមនុស្សផ្សេងៗទៀតនោះត្រូវបដិសេធមិនប្រើភស្តុតាងបែបនោះ ដើម្បីដាក់បន្ទុកលើជនសង្ស័យឡើយ ហើយត្រូវចាត់គ្រប់វិធានការណ៍ចាំបាច់ទាំងអស់ដើម្បីធានាថា បុគ្គល ដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះការប្រព្រឹត្តខាងលើត្រូវបាននាំខ្លួនទៅកាន់តុលាការភ្លាម ។

ប្រការ១០ : ទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ សង្គម និង គ្រួសារ

នៅពេលបំពេញការងារ ចៅក្រមអាចជួប និង ពិភាក្សាជាមួយអ្នកមានវិជ្ជាជីវៈច្បាប់បាន ។ ចៅក្រមក៏អាចចូលរួមផងដែរ ក្នុងសកម្មភាពសង្គមរួមគ្នាជាមួយសមាជិកមកពីផ្នែកដទៃដែលផ្តល់សេវាកម្មច្បាប់ ។

ចៅក្រមមិនគួរជំនុំជំរះរឿងក្តីណា ដែលមានមេធាវីមានទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធជាលក្ខណៈបុគ្គលជាមួយខ្លួនឡើយ ។

ប្រការ១១ : សកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម

ចៅក្រមមិនអាចធ្វើជំនួញដើម្បីបានទទួលនូវប្រាក់កំរៃឬអត្ថប្រយោជន៍អ្វីឡើយ ពីព្រោះថា សកម្មភាពនោះអាចរំខានដល់ការបំពេញការងារត្រឹមត្រូវ និង មានប្រសិទ្ធិភាពរបស់ខ្លួន ឬ អាចគេយល់ថា ចៅក្រមប្រើប្រាស់តួនាទីរបស់ខ្លួនដើម្បីរកស៊ី ឬ អាចធ្វើឱ្យចៅក្រម មានទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្មជាមួយបុគ្គល ដែលអាចមានរឿងក្តីនៅតុលាការ ។

ប្រការ១២ : សកម្មភាពសង្គម និង មនុស្សធម៌

ចៅក្រមត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យចូលរួមសកម្មភាពក្នុងសង្គមជាលក្ខណៈពលរដ្ឋឯកជន ដែលទាក់ទងដល់មនុស្សធម៌ និង អប់រំ ប៉ុន្តែត្រូវជៀសវាងនូវសកម្មភាពណាមួយដែលឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញអំពីភាពលំអៀងរបស់ខ្លួន ឬរំខានដល់ការបំពេញកិច្ចការតុលាការ ឬ អយ្យការ និង មិនត្រូវប្រើប្រាស់កិត្យានុភាពនៃមុខតំណែងតុលាការ ឬ អយ្យការដើម្បីទាញយកផលប្រយោជន៍សំរាប់អង្គការ ឬ ក្រុមពិសេសណាមួយឡើយ ។

ប្រការ១៣ : ការផ្តល់សេវាកម្មច្បាប់ និង កិច្ចការច្បាប់

ចៅក្រមមិនត្រូវផ្តល់សេវាកម្មច្បាប់ឡើយ ។ ប្រសិនបើចាំបាច់ ក្រៅពីតុក្តីនៃសំណុំរឿងដែលខ្លួនទទួលបន្ទុក អាចផ្តល់បាន តែមិនត្រូវយកកំរៃឡើយ ។

ចៅក្រមអាចធ្វើកិច្ចការច្បាប់ជាលក្ខណៈផ្ទាល់ខ្លួនបានដូចជា ការបង្រៀន ការសរសេរសៀវភៅ និង វណ្ណកម្មផ្សេងៗ ដើម្បទទួលបានកម្រៃ ។

ប្រការ១៤ : អត្ថប្រយោជន៍ហិរញ្ញវត្ថុ

ចៅក្រមមិនត្រូវមានអត្ថប្រយោជន៍ហិរញ្ញវត្ថុ ឬ អត្ថប្រយោជន៍អ្វីផ្សេង ទោះដោយផ្ទាល់ក្តី ឬ ដោយ

ប្រយោលក្តី ក្នុងរឿងក្តីដែលខ្លួនកាន់ឡើយ ។

ប្រការ១៥ : ការនិយាយស្តីនៅទីសាធារណៈរបស់ចៅក្រម ក្នុងនាមជាបុគ្គល

សេចក្តីថ្លែងរបស់ចៅក្រម អំពីបញ្ហាច្បាប់អាចមានតម្លៃធំធេង ក្នុងការជំរុញឱ្យមានការយល់ដឹងពីសាធារណៈជនលើប្រព័ន្ធតុលាការ និង ការអភិវឌ្ឍន៍ច្បាប់ ។ ក៏ប៉ុន្តែចៅក្រមត្រូវតែប្រុងប្រយ័ត្នថា ការថ្លែងជាសាធារណៈរបស់ខ្លួន ដែលបានធ្វើជាលក្ខណៈបុគ្គលនោះ អាចជាការឆ្លុះបញ្ចាំងនូវទស្សនៈតុលាការទាំងមូល និង មុខតំណែងតុលាការរបស់ខ្លួន ។ ដូច្នេះចៅក្រមត្រូវតែប្រុងប្រយ័ត្ននៅពេលធ្វើការថ្លែងជាសាធារណៈជាលក្ខណៈបុគ្គល ជាពិសេស ចៅក្រមត្រូវជៀសវាងដាច់ខាតនូវការថ្លែង :

១-ទាក់ទងនឹងភាពចំរូងចំរាស់នយោបាយ

២-ពាក់ព័ន្ធនឹងគណបក្សនយោបាយ

៣-នាំអោយមានវិវាទ ឬ ការទិតៀនពីបុគ្គលិកតុលាការ ដែលមានទស្សនៈផ្ទុយគ្នា

៤-បញ្ចេញទស្សនៈ ដែលបណ្តាលអោយមានភាពលំអៀង ឬ បុរេវិនិច្ឆ័យចំពោះរឿងក្តី ដែលខ្លួនទទួលបន្ទុក ឬ នឹងទទួលបន្ទុក ។

៥-ទាក់ទងនឹងការសម្រេចសេចក្តី ឬ សាលក្រមរបស់ខ្លួន ។

ប្រការ១៦ : ការអប់រំផ្នែកច្បាប់

ដោយផ្អែកលើចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់ និង បទពិសោធន៍ផ្នែកកិច្ចការតុលាការ ឬ អយ្យការ ចៅក្រមអាចរួមចំណែកផ្តល់ការអប់រំផ្នែកច្បាប់ដល់ទាំងសាធារណៈជន ទាំងអ្នកមានវិជ្ជាជីវច្បាប់ ។ ក្នុងន័យនេះចៅក្រមអាច :

១-ចូលរួមផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលច្បាប់ ដូចជា ការសរសេរ ការផ្តល់បទឧទ្ទេសនាម ឬ បង្រៀនអំពីច្បាប់

២-ចូលរួមជាសមាជិក នៃគណៈកម្មការកែទំរង់ច្បាប់ និង តុលាការ ។

ប្រការ១៧ : ការដកខ្លួនរបស់ ចៅក្រម

ប្រសិនបើចៅក្រមមានមូលដ្ឋានច្បាស់ថា ខ្លួនមិនអាចសម្រេចសេចក្តី ដោយអនាគតិបានទេនោះត្រូវដកខ្លួនពីការជំនុំជំរះ ដោយផ្អែកតាមក្រមនីតិវិធី ។

ឧបសម្ព័ន្ធទី២២

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងយុត្តិធម៌

លេខ : ០៥៧២៨ [illegible]/២១

ថ្ងៃ[illegible] ឆ្នាំឆ្លូវ ត្រីស័ក ព.ស.២៥៦៥

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០៤ ខែ[illegible] ឆ្នាំ២០២១

សាលាឧទ្ធរណ៍ 10 AUG 2021

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

ជម្រាបជូន

- **ឯកឧត្តមប្រធានសាលាឧទ្ធរណ៍ភ្នំពេញ និងតំបន់**
- **ឯកឧត្តមអគ្គព្រះរាជអាជ្ញានៃមហាអយ្យការអមសាលាឧទ្ធរណ៍ភ្នំពេញ និងតំបន់**
- **ឯកឧត្តមប្រធានសាលាដំបូងរាជធានី-ខេត្ត**
- **ឯកឧត្តម លោកជំទាវ ព្រះរាជអាជ្ញានៃអយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានី-ខេត្ត**

កម្មវត្ថុ ៖ ការអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីយុត្តិធម៌អនីតិជន។

យោង ៖ ច្បាប់ស្តីពីយុត្តិធម៌អនីតិជន ដែលប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៧១៦/០០៩ ចុះថ្ងៃទី ១៤-០៧-២០១៦ ។

ជូនភ្ជាប់៖ - គោលការណ៍ណែនាំស្តីពី នីតិវិធីយុត្តិធម៌អនីតិជនប្រៀបធៀបនឹងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌសាមញ្ញ
- គោលការណ៍ណែនាំស្តីពី ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ទាក់ទងនឹងកុមារនៅក្នុងដំណើរការនីតិវិធីតុលាការក្នុងប្រទេសកម្ពុជា
- គោលការណ៍ណែនាំស្តីពី ការបង្វែរអនីតិជនទំនាស់នឹងច្បាប់។

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ ខ្ញុំសូមជម្រាបជូន **ឯកឧត្តម លោកជំទាវ** ជ្រាបថា ក្រុមការងារអន្តរក្រសួងដែលរួមមាន ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ដោយមានការចូលរួមសហការពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួនដូចជា មូលនិធិអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីកុមារ (UNICEF), ការិយាល័យអង្គការសហប្រជាជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន និងឧក្រិដ្ឋកម្ម (UNODC), អង្គការហាការអន្តរជាតិ (HAGAR International) និងអង្គការសិទ្ធិកុមារអន្តរជាតិ (CRI) ព្រមទាំងមានការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុពីរដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលី និងរដ្ឋាភិបាលជប៉ុន បានរៀបចំនូវគោលការណ៍ណែនាំចំនួន ៣ ដូចខាងក្រោម៖

១. គោលការណ៍ណែនាំស្តីពី នីតិវិធីយុត្តិធម៌អនីតិជនប្រៀបធៀបនឹងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌសាមញ្ញ។
២. គោលការណ៍ណែនាំស្តីពី ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ទាក់ទងនឹងកុមារនៅក្នុងដំណើរការនីតិវិធីតុលាការក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។
៣. គោលការណ៍ណែនាំស្តីពី ការបង្វែរអនីតិជនទំនាស់នឹងច្បាប់។

គោលការណ៍ណែនាំទាំង ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ទាក់ទងទៅនឹងយុត្តិធម៌អនីតិជននៅប្រទេសកម្ពុជាឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់បន្ថែមទៀត សំដៅបម្រើឧត្តម/...

មហាវិថីសម្តេចសុធារស.ខ័ណ្ឌដូនពេញ.រាជធានីភ្នំពេញ ទូរស័ព្ទ : 023 216 322, 023 217 841, 023 212 693

ប្រយោជន៍របស់កុមារ ស្របតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងឆ្លើយតបទៅនឹងច្បាប់ជាតិ និងអន្តរជាតិ ជាពិសេសច្បាប់ស្តីពីយុត្តិធម៌អនីតិជន និងអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ។

ក្នុងន័យនេះ ក្រសួងយុត្តិធម៌សូមធ្វើការណែនាំដល់ **ឯកឧត្តម លោកជំទាវ** សូមយកចិត្តទុកដាក់ប្រើប្រាស់គោលការណ៍ណែនាំទាំង ៣ ខាងលើធ្វើជាមូលដ្ឋានបន្ថែមទៀត ដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីយុត្តិធម៌អនីតិជនឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពស្របតាមស្មារតីនៃច្បាប់នេះ ដើម្បីជាឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ និងសង្គមជាតិ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូម **ឯកឧត្តម** និង**លោកជំទាវ** ចាត់ចែងអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំទាំង ៣ ខាងលើ ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់។

សូម **ឯកឧត្តម** និង**លោកជំទាវ** ទទួលនូវការរាប់អានដ៏ជ្រាលជ្រៅអំពីខ្ញុំ។

រដ្ឋមន្ត្រី

កើត រិទ្ធ

ចម្លងជូន៖
- តុលាការកំពូល
- មហាអយ្យការអមតុលាការកំពូល
  "ដើម្បីជូនជ្រាប"
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៣

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងយុត្តិធម៌

រាជធានីភ្នំពេញ,ថ្ងៃទី២៣ខែ មករា ឆ្នាំ២០១៤

លេខ [illegible]

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

ជំរាបជូន

ឯកឧត្តម លោក ប្រធានសាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត

ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី ព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត

កម្មវត្ថុ ៖ ការដាក់ឲ្យប្រើរូបមន្តនៃដីការសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ។

តាមកម្មវត្ថុខាងលើ ខ្ញុំសូមជំរាបជូន ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី ប្រធានសាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត ព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត ថាកន្លងមកក្រសួងយុត្តិធម៌បានផ្តល់នូវរូបមន្តនៃដីកាសំរេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នប្រើប្រាស់សាកល្បង ឃើញថានៅមានការខ្វះចន្លោះដែលមិនអាចធានាបាននូវការជៀសវាងពីសំណាក់សាធារណៈជន។ ដូច្នេះក្រសួងយុត្តិធម៌បានបង្កើតរូបមន្តថ្មីដែលអាចបង្ហាញពីតម្លាភាព និងគណនេយ្យភាពក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេច ដែលអាចពង្រឹងនូវការជឿទុកចិត្តរបស់សាធារណៈជនលើប្រព័ន្ធតុលាការ។

ក្រសួងយុត្តិធម៌សូមធ្វើការណែនាំសម្រាប់ការបំពេញតាមចំណុចមួយចំនួន ដែលមាននៅក្នុងរូបមន្តនៃដីការសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នតាមគំរូថ្មីនេះដូចតទៅ ៖

- នៅផ្នែកខាងដើមនៃរូបមន្តពុំមានអ្វីផ្លាស់ប្តូរច្រើននោះឡើយ ហើយក៏ពុំមានអ្វីដែលពិបាកយល់ក្នុងការបំពេញនោះទេ។

នៅផ្នែកនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវព្យាយាមសួរព័តមានឲ្យបានច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងស្ថានភាពរស់នៅរបស់ជនត្រូវចោទ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការសម្រេច ឃុំខ្លួ ឬ មិនឃុំខ្លួន ដូចជាជនត្រូវចោទ ជាអនីតិជន ជាស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ជាស្ត្រីមានកូនតូចៗនៅជាមួយ ដោយគ្មានអ្នកណាផ្សេងទៀតជួយមើលថែរក្សាកូនតូចៗទាំងនោះ ឬ ជនត្រូវចោទ ជាចាស់ជរា។ល។ ក្នុងស្ថានភាពបែបនេះ បើអាចជៀសវាងបាន មិនគួរគប្បីសម្រេចឃុំខ្លួននោះឡើយ។

ដើម្បីធានាបានករណីខាងលើនេះ នៅក្នុងនីតិវិធីសួរដេញដោលចំពោះមុខគប្បីមានការចូលរួមពីតំណាងអយ្យការ ជនត្រូវចោទ និង ឬ មេធាវីជនត្រូវចោទ ដើម្បីបង្ហាញអំពីការអះអាងរបស់ពួកគេរៀងៗខ្លួននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ដើម្បីគាំទ្រ ឬ ប្រឆាំងនឹងការសម្រេចឃុំខ្លួន។ នៅពេលបញ្ចប់ការសួរដេញដោលនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើការសម្រេចពីការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ឬ មិនឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។ ប្រសិនបើសំរេចថាត្រូវឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នចៅក្រមត្រូវចេញដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដោយប្រើគំរូតាមរូបមន្តថ្មីនេះ។

ការប្រើនីតិវិធីសួរដេញដោលបែបនេះ អាចឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរទទួលបាននូវអំណះអំណាងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយក្នុងការសម្រេច ប្រកបដោយគម្លាភាព និងគណនេយ្យភាព ។

I. ស្ថានភាពអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់

1. ចំណុចលេខ១តូចនេះ: ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវដាក់បញ្ចូលឈ្មោះបទល្មើសដែលមានកំណត់នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួររបស់តំណាងអយ្យការ។

2. ចំណុចលេខ២តូចនេះ: ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវសរសេរសង្ខេបពីអង្គហេតុនៃរឿងក្ដី។

3. ចំណុចលេខ៣តូចនេះ: ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវសង្ខេបពីសេចក្ដីសន្និដ្ឋានរបស់តំណាងអយ្យការ ២ឬ៣ បន្ទាត់ដាក់បញ្ចូល។ តើតំណាងអយ្យការមានសំអាងអ្វីខ្លះ ដែលស្នើសុំឲ្យឃុំខ្លួន ឬ មិនឲ្យឃុំខ្លួន ធ្វើយ៉ាងនេះដើម្បីបង្ហាញថា ចៅក្រមស៊ើបសួរបានពិចារណាទៅលើមូលហេតុដែលតំណាង អយ្យការបានលើកឡើង។

4. ចំណុចលេខ៤តូចនេះ: ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើសេចក្ដីសង្ខេបពីការកត់សម្គាល់ ឬ ការអះអាង របស់ជនត្រូវចោទ ឬ មេធាវីរបស់ជនត្រូវចោទ២ឬ៣ បន្ទាត់។

II. សំអាងហេតុសេចក្ដីសម្រេច ៖

5. ចំណុចលេខ៥តូចនេះ: ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែប្រាកដថាជនត្រូវចោទ ជាប់ចោទពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬ មជ្ឈិម ដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារស្មើ ឬ លើសពី១ឆ្នាំ (យោងតាមមាត្រា២០៤នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)។ អាស្រ័យហេតុនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវពិនិត្យមើលថាប្រសិនបើរកឃើញពិរុទ្ធភាព ក្រោយពេលសវនាការជនត្រូវចោទអាចទទួលទោសជាប់ពន្ធនាគារស្មើ ឬ លើសពី១ឆ្នាំ ឬ អត់។

6. ចំណុចលេខ៦តូច ចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវសរសេរនូវការយល់ឃើញរបស់ខ្លួនឆ្លើយតបទៅនឹងសំអាងហេតុនានា ដែលបានលើកឡើងដោយភាគីដូចជា តំណាងអយ្យការ ជនត្រូវចោទ ឬ មេធាវីរបស់ជនត្រូវចោទ។

ទន្ទឹមនេះ នៅក្នុងចំណុចនេះដែរ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបង្ហាញអំពីមូលហេតុនៃការឃុំខ្លួនចំនួនមួយ ឬ ច្រើនដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា២០៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដោយពន្យល់បង្ហាញពីសំអាងហេតុសំរាប់គាំទ្រទៅនឹងមូលហេតុនីមួយៗ ដែលចៅក្រមស៊ើបសួរលើកឡើង ឬ មិនត្រូវយកមកអនុវត្ត ដែលមានជាអាទិ៍ដូចខាងក្រោម៖

ក. ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវពន្យល់ពីរបៀបដែលការឃុំខ្លួនអាចបញ្ចប់បទល្មើស ឬបង្ការបទល្មើសកុំឲ្យកើតជាថ្មី - តើមានហេតុផលសមរម្យដើម្បីជឿជាក់ថា ជនត្រូវចោទអាចនឹងប្រព្រឹត្តបទល្មើស ដែលខ្លួនត្រូវចោទឬទេ? តើមានហេតុផលសមរម្យដើម្បីជឿជាក់ថា ជនត្រូវចោទអាចបន្តប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬប្រព្រឹត្តបទល្មើសនោះជាថ្មីឬទេ?

ខ. ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវពន្យល់ពីរបៀបដែលការឃុំខ្លួនអាចរារាំងដល់ការគាបសង្កត់សាក្សី ឬជនរងគ្រោះ ឬរាំងកុំឲ្យមានការត្រូវរ៉ូវគ្នារវាងជនត្រូវចោទ និងជនសមគំនិត - តើមានហេតុផលសមរម្យ ដើម្បីជឿជាក់ថា ជនត្រូវចោទអាចគាបសង្កត់សាក្សី ឬជនរងគ្រោះដែរឬទេ? តើជនសមគំនិតនៅតែមានសេរីភាពឬទេ (មិនបារម្ភពីការត្រូវរ៉ូវគ្នាទេ ប្រសិនបើពួកគេត្រូវបានឃុំខ្លួន)?

គ. ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវពន្យល់ពីរបៀបដែលការឃុំខ្លួន អាចរារាំងជនត្រូវចោទពីការធ្វើអោយខូចភស្តុតាង ឬ តម្រុយជាសម្ភារៈ - តើនៅតែមានភស្តុតាង ឬ តម្រុយជាសម្ភារៈ ដែលនគរបាលមិនទាន់មានដែរឬ ទេ? តើមានហេតុផលសមរម្យដើម្បីជឿជាក់ថា ជនត្រូវចោទអាចនឹងរត់គេចខ្លួន ឬ បំផ្លាញភស្តុតាង ឬតម្រុយជាសម្ភារៈ ឧ: អាវុធពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសជាដើម?

ឃ. ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវពន្យល់ពីរបៀបដែលការឃុំខ្លួន អាចធានារក្សាវត្តមានជនត្រូវចោទ ទុកជូនតុលាការចាត់ការតាមនីតិវិធី - តើមានហេតុផលសមរម្យដើម្បីជឿជាក់ថា ជនត្រូវចោទអាចនឹងរត់គេចខ្លួន ឬភៀសខ្លួនទៅក្រៅប្រទេសដែរឬទេ?

ង. ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវពន្យល់ពីរបៀបដែលការឃុំខ្លួន អាចការពារសន្តិសុខឲ្យជនត្រូវចោទ - តើមានយោបល់ណាមួយដែលថាជនរងគ្រោះ ឬជនផ្សេងទៀតអាចចង់បង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់ជនត្រូវចោទ ដែរឬទេ?

ច. ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវពន្យល់ពីរបៀបដែលការឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទ អាចរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ កុំឲ្យមានភាពច្របូកច្របល់ណាមួយដែលបណ្តាលមកពីបទល្មើសនេះ។

ឆ. ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏គួរពិចារណាពីធាតុផ្សំ/ហានិភ័យជាសក្តានុពលដើម្បីជាយុត្តិកម្មដល់ការដាក់នរណាម្នាក់ក្នុងការឃុំជាបណ្តោះអាសន្ន ហើយក៏ពិចារណាផងដែរពីធាតុផ្សំដែលអាចបំបាត់ហានិភ័យនេះ ឧទាហរណ៍: ការងារជាប់លាប់នៅក្នុងសហគមន៍ ចំណងគ្រួសារជាដើម។ល។

នៅក្នុងផ្នែកចុងក្រោយនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើការសន្និដ្ឋានដោយកំណត់ឲ្យច្បាស់ នូវមូលហេតុមួយ ឬច្រើន ក្នុងចំណោមមូលហេតុទាំង៦ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា២០៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនេះ ដើម្បីយកមកអនុវត្តចំពោះរឿងក្តីនេះ និងដើម្បីធ្វើយុត្តិកម្មដល់ការសំរេចរបស់ខ្លួនក្នុងការឃុំខ្លួន។ ក្នុងផ្នែកនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវកំណត់ផងដែរ នូវមាត្រានៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដែលចែងអំពីថិរវេលាអតិបរមានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នក្នុងករណីនេះ។ ថិរវេលានេះ អាស្រ័យលើចរិតលក្ខណៈនៃបទល្មើស និងអាយុរបស់ជនត្រូវចោទ (សូមពិនិត្យមើលតារាងខាងក្រោម)។ នៅទីបញ្ចប់ យោងតាមមាត្រា២០៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដែលចែងថា ជនត្រូវចោទត្រូវមានសេរីភាពនោះ ចៅក្រមត្រូវបង្ហាញថាគ្មានការដាក់កាតព្វកិច្ចណាមួយតាមរយៈការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅ

ចៅក្រមស៊ើបសួរគួរធ្វើការកត់សំគាល់ថា ក្នុងករណីបទមជ្ឈិម អប្បបរមានៃទោសត្រូវបន្ថយមកត្រឹមពាក់កណ្តាល ប្រសិនបើជនត្រូវចោទជាអនីតិជន នៅពេលប្រព្រឹត្តបទល្មើស (មាត្រា១៦០ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ)។

ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចុះហត្ថលេខា និងចុះកាលបរិច្ឆេទលើដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។

ផ្នែកបញ្ចប់នៃរបមន្តនេះ គឺជាបង្កាន់ដៃដែលបញ្ជាក់ថាបានប្រគល់ - បុគ្គលដែលបញ្ជូនដីកានេះត្រូវតែចុះហត្ថលេខាលើដីកានេះ ដើម្បីបញ្ជាក់ថាដីកានេះត្រូវបានបញ្ជូនហើយ។ អ្នកទទួលត្រូវចុះហត្ថលេខាលើដីកានេះផងដែរ បន្ទាប់ពីបានទទួល។ ជនត្រូវចោទត្រូវបានគេប្រាប់ឲ្យដឹងអំពីសិទ្ធិប្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់គេ និងពេលកំណត់ប្តឹងឧទ្ធរណ៍។

ទទួលបានការណែនាំនេះ សូមឯកឧត្តម លោក លោកស្រី ប្រធានសាលាដំបូង ព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត ចាត់វិធានការអនុវត្តឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព។

សូមឯកឧត្តម លោក លោកស្រី ប្រធានសាលាដំបូង ព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូងរាជធានីខេត្ត ទទួលនូវការរាប់អានអំពីខ្ញុំ ។៚

រដ្ឋមន្ត្រី

អង្គ វង្សវឌ្ឍនា

ជូនភ្ជាប់ :

- គំរូរបមន្តដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ០១ច្បាប់

ចម្លងជូន :

- តុលាការកំពូល
- មហាអយ្យការអមតុលាការកំពូល
- សាលាឧទ្ធរណ៍
- មហាអយ្យការអមសាលាឧទ្ធរណ៍

"ដើម្បីជូនជ្រាប"